Bijlage 4

Diverse onderzoeken Wet natuurbescherming

Uitgevoerd in het kader van ‘Waterpark Veerse Meer 2020’

Inhoud:

- Bijlage 4a
  Rapportage quick scan flora & fauna, Waterpark Veerse Meer fase 1, GRAS Advies, d.d. 23 november 2020
- Bijlage 4b
  Rapportage quick scan flora & fauna, Waterpark Veerse Meer fase 2, GRAS Advies, d.d. 23 oktober 2020
- Bijlage 4c
  Rapportage aanvullend soortenonderzoek Wet natuurbescherming, GRAS Advies, d.d. 23 november 2020

KuiperCompagnons BV
Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Architectuur, Landschap
Rotterdam

Bijlage 4a

Rapportage quick scan flora & fauna Waterpark Veerse Meer fase 1

GRAS Advies, d.d. 23 november 2020

Uitgevoerd in het kader van bestemmingsplan ‘Waterpark Veerse Meer 2020’

KuiperCompagnons BV
Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Architectuur, Landschap
Rotterdam

Bedrijvenpark Twente 412
7602 KM Almelo

Huismanstraat 6
6851 GT Huissen

M 06 – 55 47 65 53
ecologie@grasadvies.nl
www.grasadvies.nl

Rapportage quickscan flora & fauna
Wet natuurbescherming

Waterpark Veerse Meer fase 1

Opdrachtgever:	HVV Property
Projectcode:	DRS00518
Project:	Waterpark Veerse Meer fase 1
Datum:	23-11-2020
Status:	Definitief
Auteur:	A.S.J. van Proosdij
Gecontroleerd:	R.M. Smit & R.H.A. Janssen

Colofon

Opdracht
Rapportage betreft verkennend veldonderzoek (quickscan flora en fauna) conform de Wet natuurbescherming.

Opdrachtgever
HVV Property
Jonckerweg 19
2201 DZ Noordwijk

Uw kenmerk:
Contactpersoon: De heer G. Koele
Tel: +31 6 55322246
Email: g.koele@gap2.nl

Opdrachtnemer
GRAS Advies
Huismanstraat 6 Bedrijvenpark Twente 412
6851 GT Huissen 7602 KM Almelo
Ons kenmerk: DRS00518 Waterpark Veerse Meer fase 1
Datum: 23-11-2020
Versie: Definitief
Contactpersoon: de heer A.S.J. van Proosdij

Inhoudsopgave

1. Inleiding 5

1.1 Inleiding 5

1.2 Samenvatting 6

1.3 Projectgebied 8

1.4 Voorgenomen ontwikkeling 10

2. Wet natuurbescherming 11

2.1 Natura 2000 11

2.2 Natuurnetwerk Nederland 11

2.3 Houtopstanden 12

2.4 Soortenbescherming 12

3. Werkwijze 14

4. Resultaten beschermde gebieden 15

4.1 Natura 2000-gebieden 15

4.2 Natuurnetwerk Nederland 16

5. Resultaten houtopstanden 17

6. Resultaten beschermde soorten 19

6.1 Karakteristieken 19

6.2 Flora 19

6.3 Vleermuizen 20

6.4 Zoogdieren 22

6.5 Vogels 23

6.6 Amfibieën 25

6.7 Reptielen 26

6.8 Vissen 26

6.9 Ongewervelden 27

7. Conclusies en advies 28

7.1 Natura 2000-gebieden 28

7.2 Natuurnetwerk Nederland 28

7.3 Houtopstanden 28

7.4 Beschermde soorten 28

7.5 Zorgplicht 29

8. Bronnen 30

9. Woordenlijst 31

Bijlage 1 Luchtfoto inclusief projectgrenzen 32

Bijlage 2 Plattegrond nieuwe situatie 33

Bijlage 3 Impressie projectgebied 34

Bijlage 4 Toelichting verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna 47

Bijlage 5 Stappenplan Ministerie van Economische Zaken 48

Bijlage 6 NDFF Quickscanhulp 49

1. Inleiding

1.1 Inleiding

Het projectgebied betreft het huidige Waterpark Veerse Meer, de aangrenzende voormalige camping van Staatsbosbeheer en aangrenzende percelen. De ontwikkeling van het waterpark is enkele jaren geleden stil komen te liggen. De eigenaar is voornemens het projectgebied te ontwikkelen tot een hoogwaardig, duurzaam vakantiepark.

Bij dergelijke ruimtelijke ingrepen dient rekening gehouden te worden met beschermde gebieden, houtopstanden en plant- en diersoorten. De Wet natuurbescherming omvat de regelgeving betreffende deze soorten en gebieden. De Wet natuurbescherming is van kracht sinds januari 2017 en vervangt de drie oude wetten: 'Natuurbeschermingswet 1998', 'Boswet' en 'Flora- en Faunawet'. Doelstelling van de Wet natuurbescherming is bescherming van de biodiversiteit, decentralisatie van verantwoordelijkheden en vereenvoudiging van regelgeving.

Doelstelling rapport
Het doel van dit verkennend onderzoek is het inzichtelijk brengen van de eventuele aanwezigheid van wettelijk beschermde plant- en diersoorten in en direct rondom het projectgebied. Daarnaast wordt de ligging van het projectgebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden onderzocht. Op basis van deze soorten- en gebiedsinformatie worden uitspraken gedaan over mogelijke effecten van de voorgenomen ontwikkeling en eventuele noodzakelijke vervolgstappen (vervolgonderzoeken).

GRAS Advies
GRAS Advies voert verkennende veldonderzoeken uit volgens de geldende soortprotocollen. De heer Dr. Ir. A.S.J. van Proosdij, de heer R.M. Smit (MSc) en mevrouw R.H.A. Janssen (BSc) zijn allen middels opleiding en ervaring als ecoloog bevoegd voor de verrichte werkzaamheden. Daarnaast is het project uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van GRAS Advies. Het kwaliteit managementsysteem van GRAS Advies is ISO NEN-EN-ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Arnemuiden, provincie Zeeland

1.2 Samenvatting

Natura 2000-gebieden
Het projectgebied grenst aan het Natura 2000-gebied Veerse Meer. Gezien de aard van de ingrepen en de ligging naast het Natura 2000-gebied, is een negatief effect van de voorgenomen ontwikkeling op de instandhoudingsdoelen van dit Natura 2000-gebied niet op voorhand uit te sluiten. Een substantieel, negatief effect van de voorgenomen ontwikkeling op de stikstofemissie en daarmee op Natura 2000-gebieden is mogelijk en dient nader onderzocht te worden middels een AERIUS berekening.

Natuurnetwerk Nederland
Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (Zeeuws Natuurnetwerk). De dichtstbijzijnde gebieden behorende tot het NNN zijn de Oranjeplaat op ca. 50 m ten noordwesten van het projectgebied, de kreek aan de overzijde van de Muidenweg en enkele houtopstanden en kreken in de directe omgeving. Gezien de aard van de voorgenomen ruimtelijke ingrepen, de afstand tot deze gebieden en het huidig gebruik van de betreffende NNN-gebieden hebben de voorgenomen ingrepen mogelijk een direct, nadelig effect op deze gebieden. Ook een indirect, negatief effect als gevolg van verandering van de stikstofemissie en daarmee depositie op NNN-gebieden is niet op voorhand uit te sluiten en kan nader onderzocht worden middels een AERIUS berekening.

Houtopstanden
In beide deelgebieden bevinden zich houtopstanden die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming onderdeel Houtopstanden. Nader onderzoek en/of een ontheffingsaanvraag m.b.t. het onderdeel Houtopstanden van de Wet natuurbescherming is alleen benodigd indien (delen van) de jonge compenserende aanplant en/of de volwassen houtopstanden verdwijnen als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

Groenknolorchis
Binnen het projectgebied zijn de extensief beheerde graslanden mogelijk geschikt voor groenknolorchis. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van groenknolorchis is benodigd.

Hermelijn en wezel
De houtopstanden, hagen en heggen in het projectgebied bevatten mogelijk nestlocaties en/of vormen verbindingsroutes voor hermelijn en wezel. Nader onderzoek naar hermelijn en wezel is benodigd.

Vleermuizen
De te slopen gebouwen (entreegebouw, voorzieningengebouw en voormalig toiletgebouw) en een boom in een van de houtopstanden bevatten mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen. Ook de recent gebouwde bungalows en particuliere (vakantie)huizen bevatten mogelijk verblijfplaatsen, maar deze gebouwen blijven behouden. Het projectgebied is daarnaast geschikt als foerageergebied en bevat mogelijk essentiële vliegroutes voor diverse soorten vleermuizen. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk.

Kerkuil
In het in aanbouw zijnde zwembad zijn ontlasting en braakballen van een kerkuil aangetroffen. De aanwezigheid van kerkuil(en) is aannemelijk. Nader onderzoek naar kerkuil is benodigd.

Buizerd, havik en andere roofvogels
De aanwezigheid van buizerd, havik en sperwer en gebruik door deze soorten van de aanwezige grote roofvogelnesten is mogelijk. Daarnaast kan de aanwezigheid van torenvalk, boomvalk en ransuil en gebruik van aanwezige kraaien- en eksternesten door deze soorten niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek naar buizerd, havik en sperwer is noodzakelijk en geadviseerd wordt de aanwezigheid van boomvalk, torenvalk en ransuil eveneens nader te onderzoeken.

Huismus en gierzwaluw
Het entreegebouw (receptie) is geschikt als nestplaats voor huismussen en gierzwaluwen, de aanwezige hagen en heggen bieden geschikte schuilplaatsen voor huismussen en de nabijgelegen speeltuin met zandbak biedt huismussen gelegenheid tot het nemen van stofbaden. Nader onderzoek naar huismus en gierzwaluw is benodigd.

Broedvogels
Het projectgebied is (onderdeel van) een leefgebied voor diverse zang- en watervogels. Verstoring van broedvogels kan voorkomen worden door de voorgenomen werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Indien dat niet mogelijk is, kan verstoring voorkomen worden door de bosschages niet te beschadigen tijdens het broedseizoen. Het broedseizoen is globaal aan te geven tussen 15 maart en 15 juli, afhankelijk van de weersomstandigheden. Maar ook eerdere en latere broedgevallen zijn beschermd conform de Wet natuurbescherming.

Rugstreeppad
Open delen van de zoutwaterkreken en de poelen rondom het in aanbouw zijnde zwembad zijn mogelijk geschikt als leef- en voortplantingsgebied voor de rugstreeppad. Nader onderzoek naar het voorkomen van rugstreeppad in het projectgebied is noodzakelijk.

Zorgplicht
De aannemer behoudt te allen tijde zijn of haar zorgplicht: ''De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, als mede voor hun directe leefomgeving. In praktijk betekent dit het a) voorkomen, b) beperken en c) ongedaan maken van schadelijke handelingen voor de natuur."

1.3 Projectgebied

Het projectgebied is gelegen in Oranjeplaat (Afb. 1.3.1). Het is gelegen aan de Muidenweg, nabij Arnemuiden. Het gebied grenst aan de zuidzijde aan de Muidenweg. Aan de noordzijde ligt het Veerse Meer. Aan de westzijde bevind zich de Jachthaven Oranjeplaat. Aan de oostzijde ligt vliegveld Midden-Zeeland, van het projectgebied gescheiden door de Muidenweg.

Het projectgebied dat in dit verkennend onderzoek flora en fauna onderzocht is, bestaat uit 2 deelgebieden met een totale gezamenlijke oppervlakte van 57 ha.

Deelgebied 1A bestaat uit het terrein ten zuiden van de Lemmer en omvat het huidige waterpark Veerse Meer met een oppervlakte van 42,1 ha (Afb. 1.3.2). Het terrein is momenteel in gebruik als vakantiepark. Op het terrein bevinden zich chalets, bungalows, vakantiewoningen en enkele gebouwen met algemene voorzieningen zoals receptie, horeca, wasserette en opslag. Daarnaast bevindt zich op het terrein een zwembad in aanbouw. Op het terrein staan enkele bospercelen en diverse hagen en struikenrijen. Een deel van het gebied bestaat uit water, dat via de Lemmer in verbinding staat met het Veerse Meer.

Deelgebied 1B bestaat uit het terrein ten noorden van de Lemmer en omvat de voormalige camping van Staatsbosbeheer met een oppervlak van 8,0 ha (Afb. 1.3.2). Het kampeerterrein is momenteel niet meer in gebruik. Op het terrein bevinden zich een toiletgebouw waarvan de bouw nooit voltooid is met daarnaast een houten keet. Op het terrein staat een langgerekt stuk bos en tevens diverse hagen en struikenrijen. Een klein deel van de oever is ingericht als speeltuin met zandstrand. Langs de Oranjeplaatweg tenslotte bevindt zich een smalle strook grasland en kleine houtopstand grenzend aan de Lemmer. Deze zone en de Lemmer omvatten de resterende bijna 7 ha, waarmee deelgebied 1B een totaal oppervlakte heeft van ca. 15 ha.

Afb. 1.3.1. Ligging van het projectgebied (rood kader) met aan de oostzijde Vliegveld Midden-Zeeland en ten zuidwesten Arnemuiden.

Afb. 1.3.2. Luchtfoto van het van het projectgebied (rood kader) met deelgebied 1A ten zuiden en deelgebied 1B ten noorden van de kreek de Lemmer.

1.4 Voorgenomen ontwikkeling

De eigenaar is voornemens om in het projectgebied een hoogwaardig vakantiepark te ontwikkelen met 600-800 vakantiewoningen en centrale voorzieningen (Afb. 1.4.1). Hiertoe worden de bestaande bebouwing en chalets verwijderd, met uitzondering van de vakantiewoningen waarvan vele particulier eigendom zijn. De bospercelen worden gehandhaafd, terwijl de meeste hagen, heggen en struikenpartijen verdwijnen. De watergangen worden deels verlegd en uitgebreid. De exacte planning van de uitvoering is nog niet bekend.

Afb. 1.4.1. Ontwerp Waterpark Veerse Meer op hoofdlijnen.

2. Wet natuurbescherming

De oude natuurwetgeving met 'de Natuurbeschermingswet 1998' en 'de Flora- en Faunawet' is per januari 2017 veranderd in de Wet natuurbescherming. Hieronder wordt de inhoud van de Wet natuurbescherming toegelicht.

2.1 Natura 2000

De bescherming van de ca. 164 Natura 2000-gebieden in Nederland blijft behouden in de Wet natuurbescherming. In Natura 2000-gebieden zijn de Europese richtlijnen van kracht. De Europese Unie (EU) heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote waarde is. Om deze natuur te behouden, heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Nederland telt ruim 160 Natura 2000-gebieden, welke onderdeel uitmaken van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie.

Aanwijzingsprocedure
Natura 2000-gebieden worden formeel aangewezen. Per gebied is er een aanwijzingsdocument gemaakt door het ministerie met daarin:

- Instandhoudingsdoelen; welke doelsoorten en habitats gaat het, en wat is de doelstelling ten aanzien van die soorten en/of habitats;
- Begrenzing; welk areaal is beschermd.

Beheerplannen
Voor ieder gebied moet binnen drie jaar een beheerplan worden vastgesteld. In het beheerplan staat welke natuurwaarden er zijn of deze moeten worden beschermd en/of ontwikkeld. Er staat ook in hoe het gerealiseerd moet worden. Verder wordt er in aangegeven welke externe facturen de instandhoudingsdoelen mogelijk negatief kunnen beïnvloeden. Deze beheerplannen worden vastgesteld door het Rijk of door de Provincie.

Vergunning
Voor de uitvoering van werkzaamheden welke mogelijk schade toebrengen aan een door Natuurbeschermingswet beschermd gebied, geldt dat deze acties in principe verboden zijn. Indien een groter maatschappelijk belang aanwezig is, dient er een vergunningsprocedure te worden doorlopen. Hierbij geldt de volgende regel: '*activiteiten mogen in principe alleen worden uitgevoerd wanneer er geen significante schade aan beschermde natuurwaarde ontstaat'.*

<u>Beschermde Natuurmonumenten</u>
Voorheen waren naast Natura 2000-gebieden ook Beschermde Natuurmonumenten beschermd conform de gebiedsbescherming. De bescherming van Beschermde Natuurmonumenten is vervallen. Provincies kunnen wel besluiten om deze gebieden alsnog te beschermen via het provinciale beleid. De provincie voegt de gebieden toe aan het Natuurnetwerk Nederland of wijst ze aan als bijzonder provinciaal natuurgebied of -landschap.

2.2 Natuurnetwerk Nederland

Aanvullend op de natuurwetgeving is er natuurbeleid. Natuurbeleid is een zachter kader dan de natuurwetgeving, maar is eveneens van belang voor ruimtelijke plannen. Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden (voorheen Ecologische Hoofdstructuur). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Via de Nota Ruimte is het toetsingskader voor het Natuurnetwerk Nederland geregeld.

In Natuurnetwerk Nederland liggen de volgende natuurgebieden:

- Bestaande natuurgebieden (waaronder de 20 Nationale Parken)
- Gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer
- Ca. 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, het Nederlandse deel van de Noordzee en de Waddenzee
- Alle Natura 2000-gebieden

2.3 Houtopstanden

De Wet natuurbescherming spreekt over een houtopstand indien sprake is van een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:

a. een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of
b. bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen

De Wet natuurbescherming heeft geen betrekking op:

a. houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
b. houtopstanden op erven of in tuinen;
c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
e. kweekgoed;
f. uit populieren of wilgen bestaande:
    1°. wegbeplantingen;
    2°. beplantingen langs waterwegen, en
    3°. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
g. het dunnen van een houtopstand;
h. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
    1°. ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
    2°. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
    3°. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten (Artikel 4.2).

2.4 Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Er is een stappenplan opgesteld door Ministerie van Economische Zaken (Bijlage 4). Met dit stappenplan kan worden bepaald of een ontheffing nodig is of dat er gebruik kan worden gemaakt van een vrijstelling.

<u>Bevoegdheid</u>
De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen ligt bij de provincies. Enkel bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk het bevoegd gezag.

<u>Beschermingsregime</u>
De Wet Natuurbescherming kent de onderstaande beschermingsregimes. Elk van deze beschermingsregime kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor een vrijstelling of ontheffing van de verboden.

- Soorten van de Vogelrichtlijn
- Soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn
- Andere soorten (bescherming vanuit nationaal oogpunt)

Om te mogen afwijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan de volgende criteria zijn voldaan.

- Er mag worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is
- Tegenover de afwijking van het verbod moet een in de wet genoemd belang staan (bijv. volksgezondheid of openbare veiligheid)
- De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van een soort

De verbodsbepalingen voor Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten zijn gericht op bescherming van de individuen van de soorten. De verbodsbepalingen mogen enkel overtreden worden met een ontheffing (het 'nee, tenzij-principe'). Bij het besluit of een afwijking van het verbod kan worden toegestaan, wordt niet gekeken naar de gevolgen van deze afwijking voor het individuele plant of dier, maar naar de gevolgen voor de instandhouding van de betrokken soort.

Zorgplicht

Iedereen dient voldoende rekening te houden met in het wild levende dieren en planten en de directe leefomgeving. ''De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".

Vrijstelling regelgeving

In veel gevallen is er geen ontheffing nodig, maar kan er gebruik worden gemaakt van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod. Er zijn diverse vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Bekende voorbeelden van vrijstellingen zijn onder meer het toepassen van de gedragscode of wanneer de werkzaamheden plaatsvinden in het kader van een Programmatische Aanpak of een Provinciale verordening.

Verbodsbepalingen

De verbodsbepalingen betreffende **beschermde soorten Vogelrichtlijn, artikel 3.1**

lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.

lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.

lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

De verbodsbepalingen betreffende **beschermde soorten Habitatrichtlijn, artikel 3.2**

Lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.

lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.

lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.

lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

De verbodsbepalingen **betreffende andere soorten, artikel 3.3**

lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:

onderdeel a. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;

onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of

onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Gedragscodes

In de Wet natuurbescherming is de mogelijkheid opgenomen om een vrijstelling te verkrijgen indien wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode (art 3.31). In de mogelijkheid die de wet biedt, wordt ook aangegeven dat er met betrekking tot de Europees beschermde soorten een gedragscode kan worden goedgekeurd voor ruimtelijke ontwikkelingen (naast beheer en onderhoud, waarvoor in de Flora- en Faunawet reeds een vrijstelling gold als werd gewerkt conform een goedgekeurde gedragscode). Hoewel de mogelijkheid wel wordt geboden, zijn er bij het opstellen van het stappenplan nog géén gedragscodes goedgekeurd voor de nieuwe beschermde soorten of voor de Europees beschermde soorten voor ruimtelijke ontwikkelingen. Hier dient rekening mee te worden gehouden bij de bepaling of een gedragscode van toepassing is voor de type ingreep en de voorkomende beschermde soorten.

3. Werkwijze

Ten behoeve van deze quickscan flora & fauna is op twee manieren onderzocht of de voorgenomen ruimtelijke ingrepen mogelijk een negatief effect hebben op beschermde gebieden, plantensoorten en diersoorten en houtopstanden.

Tijdens een voorbereidend bureauonderzoek is informatie verzameld over:

a. het projectgebied en de positie van het projectgebied t.o.v. beschermde gebieden in de omgeving van het projectgebied (Hoofdstuk 4. Resultaten beschermde gebieden)
b. de ligging van de te kappen houtopstanden ten opzichte van de bebouwde kom grens (Hoofdstuk 5: Resultaten houtopstanden)
c. waarnemingen van plant- en diersoorten in het projectgebied en in de omgeving van het projectgebied (Hoofdstuk 6: Resultaten beschermde soorten)

Op basis van één verkennend veldonderzoek is de (kans op) aanwezigheid van wettelijk beschermde plant- en diersoorten onderzocht in het projectgebied en in de directe omgeving van het projectgebied. Het terrein is onderzocht op basis van terreingesteldheid, potentiële aanwezigheid van beschermde soorten alsook de aanwezigheid van biotopen die geschikt zijn voor beschermde soorten. Hierbij is gebruik gemaakt van bekende natuurinformatie (NDFF & Bijlage 6. Quickscanhulp; waarneming.nl). Daarnaast is het omliggende gebied globaal geanalyseerd waarmee een inschatting gemaakt kan worden of het projectgebied geschikt kan zijn als leefgebied voor beschermde soorten.

4. Resultaten beschermde gebieden

4.1 Natura 2000-gebieden

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van Natura 2000-gebieden. Deelgebied 1B grenst echter direct aan het Natura 2000-gebied Veerse Meer en deelgebied 1A ligt op ca. 180 m afstand (Afbeelding 4.1.1). Het Natura 2000-gebied Veerse Meer ligt ten noorden van het projectgebied. Het Veerse Meer is aangewezen als Natura 2000-gebied op basis van de vogelrichtlijn en heeft uitsluitend instandhoudingsdoelstellingen voor broedvogelsoorten en niet-broedvogelsoorten. Er zijn geen instandhoudingsdoelstellingen voor habitattypen of voor overige soorten. Voor het Veerse Meer zijn geen ontwikkelopgaven vastgesteld.

Gezien de aard van de ingrepen en de ligging naast het Natura 2000-gebied Veerse Meer, is een negatief effect van de voorgenomen ontwikkeling op de instandhoudingsdoelen van dit Natura 2000-gebied niet op voorhand uit te sluiten. Een substantieel, negatief effect van de voorgenomen ontwikkeling op de stikstofemissie en daarmee op Natura 2000-gebieden is mogelijk en dient nader onderzocht te worden middels een AERIUS berekening.

Nader onderzoek naar de effecten van de voorgenomen ontwikkeling inclusief de effecten op de stikstofemissie op de voor het Veerse Meer en andere Natura 2000-gebieden vastgestelde instandhoudingsdoelen is noodzakelijk.

Afb. 4.1.1. Ligging van het projectgebied (rood kader) t.o.v. Natura 2000-gebied Veerse Meer (groene vlakken).

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (Zeeuws Natuurnetwerk, Afb. 4.2.1). De dichtstbijzijnde gebieden behorende tot het Natuurnetwerk Nederland zijn de Oranjeplaat op ca. 50 m ten noordwesten van het projectgebied en de kreek aan de overzijde van de Muidenweg. Daarnaast bevinden zich enkele houtopstanden ten noordoosten (De Piet) en noordwesten en enkele kreken ten westen, zuiden en oosten van het projectgebied die eveneens behoren tot het Natuurnetwerk Nederland.

Gezien de aard van de voorgenomen ruimtelijke ingrepen, de afstand tot deze gebieden en het huidig gebruik van de betreffende Natuurnetwerk Nederland gebieden hebben de voorgenomen ingrepen mogelijk een direct, nadelig effect op deze gebieden. Ook een indirect, negatief effect als gevolg van verandering van de stikstofemissie en daarmee depositie op Natuurnetwerk Nederland gebieden is niet op voorhand uit te sluiten en kan nader onderzocht worden middels een AERIUS berekening.

Afb. 4.2.1 Ligging van het projectgebied (rood kader) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (blauwe en groene vlakken).

5. Resultaten houtopstanden

De in het projectgebied aanwezige houtopstanden bevinden zich buiten de bebouwde kom voor de Wet natuurbescherming (voorheen 'bebouwde kom Boswet'). In beide deelgebieden staan houtopstanden van meer dan 10 are (Afb. 5.1.1). Daarmee zijn deze houtopstanden beschermd onder de Wet natuurbescherming onderdeel houtopstanden (voorheen 'Boswet'). Circa 5 jaar geleden is een deel van het bos tussen de camping en het toenmalige badhotel (nu Fletcher hotel) aan het Veerse Meer gekapt. Ter compensatie is nieuw bos geplant (pers. med. beheerder Waterpark Veerse Meer). Deze jonge aanplant bevindt zich in het oostelijk deel van het vakantiepark (Afb. 5.1.1, groene vlakken & Afb. 5.1.2), maar de precieze omvang van deze compensatie is niet bekend. Bij de voorgenomen ontwikkeling blijven de huidige volwassen houtopstanden behouden. Het is niet bekend of de jonge aanplant behouden blijft.

Nader onderzoek en/of een vergunning Wet natuurbescherming m.b.t. het onderdeel Houtopstanden is alleen benodigd indien (delen van) de jonge compenserende aanplant en/of de volwassen houtopstanden verdwijnen als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

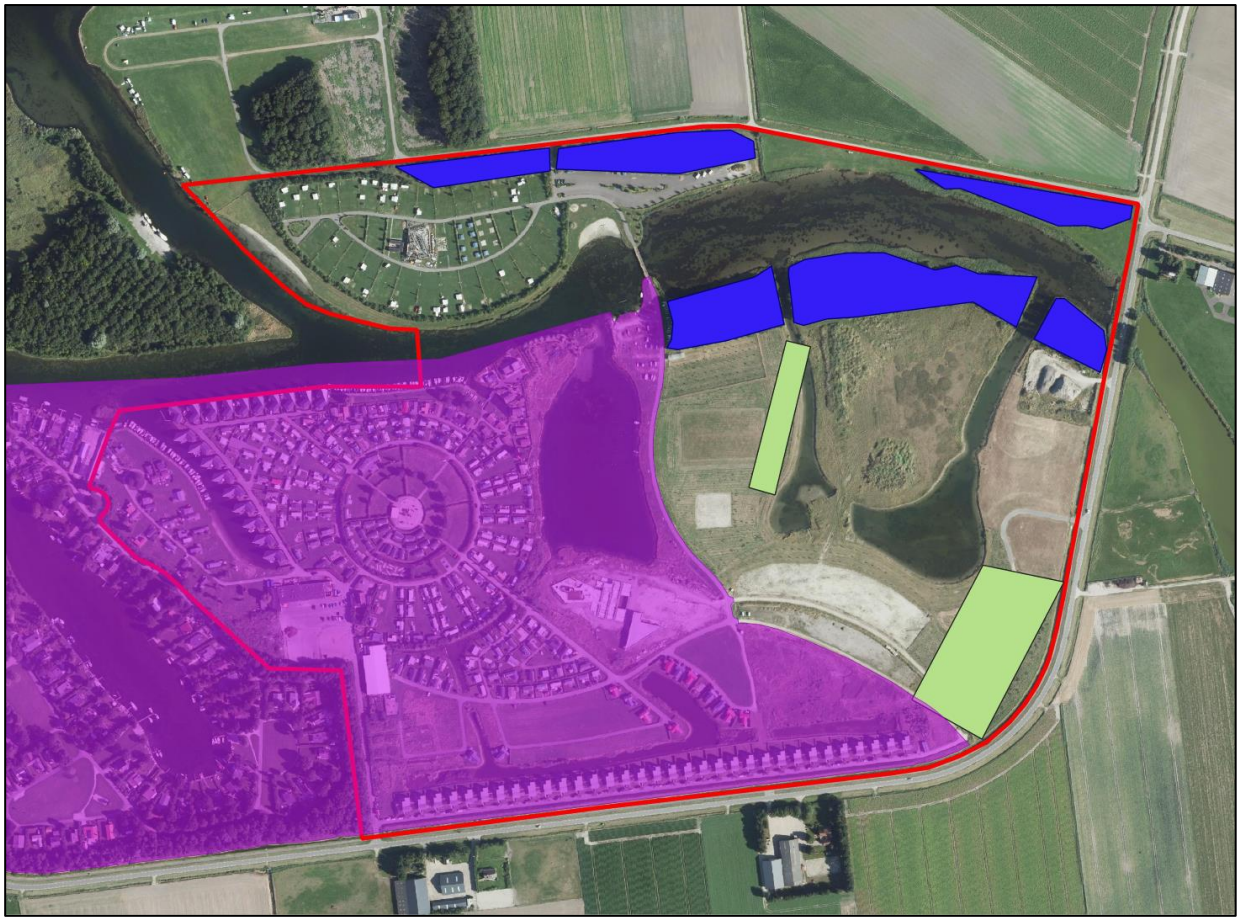

Afb. 5.1.1 Ligging van de bebouwde kom Wet natuurbescherming (voorheen 'bebouwde kom Boswet', paars vlak) ten opzichte van de aanwezige volwassen houtopstanden (blauwe vlakken) en jonge compensatie aanplant (groene vlakken) in het projectgebied (rood kader).

Afb. 5.1.2. Jonge aanplant aan de oostzijde van het projectgebied.

6. Resultaten beschermde soorten

6.1 Karakteristieken

Tijdens de locatieonderzoeken op 28 en 29 augustus 2018 (Tabel 6.1) zijn in het projectgebied verschillende elementen aangetroffen (Tabel 6.2). De foto's in Bijlage 3 geven een impressie van de situatie ter plaatse. Op 29-09-2020 is een extra locatiebezoek uitgevoerd ter controle en actualisatie van het onderzoek.

Tabel 6.1. Locatieonderzoeken.

Datum	Controleur	Dagdeel	Weer
28-08-2018	A.S.J. van Proosdij	Ochtend en middag	Droog, bewolkt, 17 ˚C, ZW wind, 3Bft
29-08-2018	A.S.J. van Proosdij	Ochtend en middag	Droog, half bewolkt, 17 ˚C, NW wind, 2Bft
29-09-2020	A.S.J. van Proosdij	Ochtend en middag	Grotendeels droog, bewolkt, 18 ˚C, W wind, 2 Bft

Tabel 6.2. Aangetroffen elementen.

Elementen	Aanwezig	Omschrijving
Gebouwen	Ja	Chalets, bungalows, vakantiehuizen, gebouwen met algemene voorzieningen, deels in aanbouw
Water	Ja	Kreken met zout water, in directe verbinding met Veerse Meer
Houtachtige vegetatie	Ja	Loofbomen in bospartijen, struikenrijen, hagen, heggen
Kruidachtige vegetatie	Ja	Ruig grasland, gemaaide wegbermen, gazons, tuintjes
Moeras en verlandingszone	Nee	-
Agrarisch gebied	Nee	-
Werken	Nee	-
Erf / tuin / privé	Nee	-
Bestrating / verharding	Ja	Asfalt wegen, halfverharding

6.2 Flora

Het veldbezoek vond plaats in het groeiseizoen van planten zodat een goede indruk is verkregen van de aanwezige soorten. Hierbij is de aanwezigheid van de volgende biotopen en soorten vastgesteld:

- Bospartijen met o.a. zomereik, esdoorn, veldesdoorn, meidoorn, es en tevens enkele exemplaren van els, iep en beuk en een ondergroei van o.a. dauwbraam, zoete braam, grote brandnetel en hondsdraf.
- Jonge bosaanplant met o.a. zomereik, veldesdoorn, rode kornoelje, Gelderse roos, meidoorn, wegedoorn, sleedoorn, hazelaar, wilde liguster, kardinaalsmuts en hondsroos.
- Struikenrijen met veldesdoorn, rode kornoelje, Gelderse roos, meidoorn, wegedoorn, sleedoorn, hazelaar, wilde liguster, kardinaalsmuts, walnoot en hondsroos.
- Rietkragen met voornamelijk riet.
- Braakliggend bouwterrein met o.a. kweek, duindoorn, teunisbloem, witte honingklaver en mottenkruid.
- Zilte zand- en kleibanken en oevers met onder meer zeeaster.
- Grasland met o.a. wilde peen, muskuskaasjeskruid, wilde margriet, knoopkruid, gewone rolklaver, gele morgenster, akkerdistel en klein hoefblad.

Tijdens het veldbezoek zijn geen bijzondere of beschermde plantensoorten aangetroffen. Uit eerdere waarnemingen (NDFF, waarneming.nl) is in de omgeving van het projectgebied (1-5 km) de aanwezigheid bekend van glad biggenkruid en kleine wolfsmelk. Groenknolorchis is bekend uit de omgeving van het projectgebied (NDFF), maar de exacte locaties hiervan zijn niet beschikbaar.

Kleine wolfsmelk groeit op open grond zoals akkers en open bermen. Dit biotoop is niet aanwezig in het gebied met uitzondering van de kleiige oevers van de brakwaterkreken. Tijdens het locatieonderzoek is kleine wolfsmelk echter niet waargenomen.

Glad biggenkruid groeit op droge, vaak omgewerkte zandgrond. Dit biotoop is niet in het projectgebied aanwezig, zodat de aanwezigheid van glad biggenkruid niet aannemelijk is.

Groenknolorchis groeit in duinvalleien en trilvenen en soms in armere graslanden. Binnen het projectgebied zijn de extensief beheerde graslanden mogelijk beperkt geschikt voor groenknolorchis (Afb. 6.2.1). De aanwezigheid van deze soort is niet waarschijnlijk, maar kan niet op voorhand worden uitgesloten en kon ten tijde van het locatieonderzoek niet gecontroleerd worden. Nader onderzoek naar het voorkomen van groenknolorchis in het projectgebied is derhalve noodzakelijk. Gezien de huidige inrichting van het projectgebied en het regelmatige onderhoud van grasvelden en bermen, is het niet aannemelijk dat andere beschermde plantensoorten in het projectgebied voorkomen.

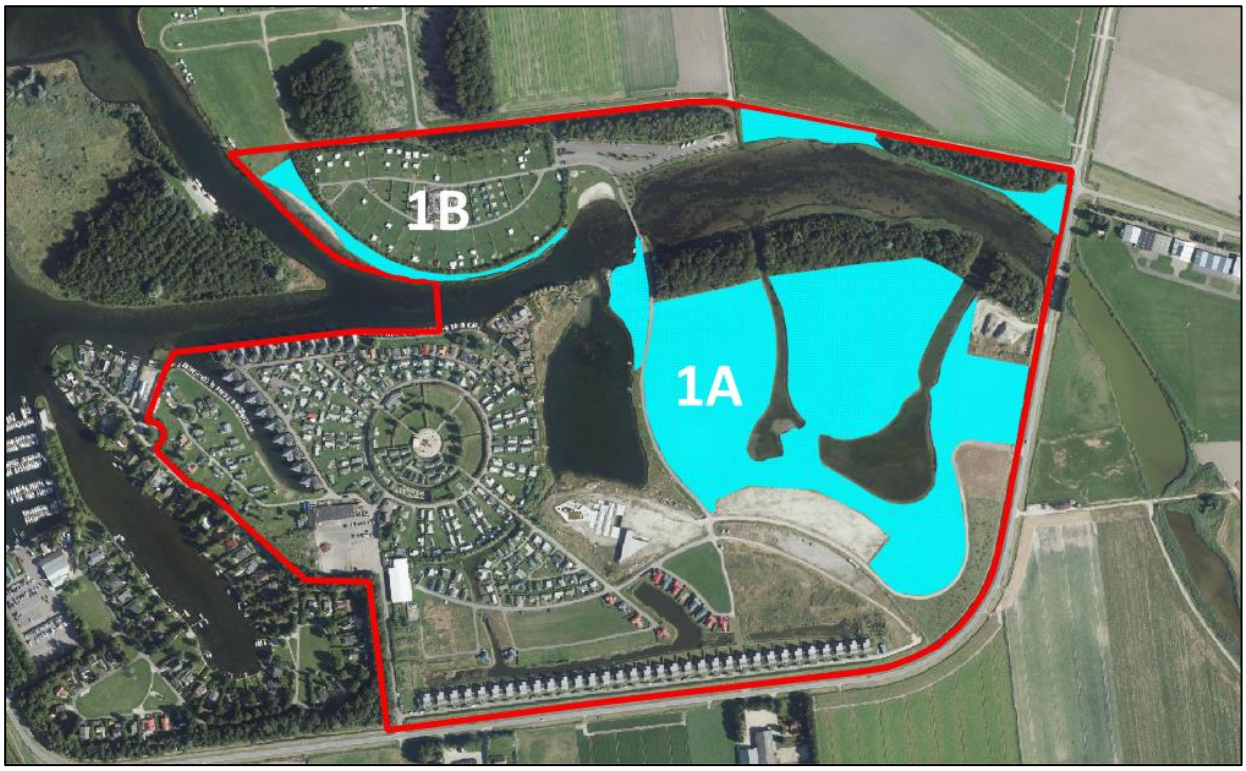

Afbeelding 6.2.1. Luchtfoto van het projectgebied (rood kader) en delen van het projectgebied die mogelijk geschikt zijn voor groenknolorchis (lichtblauwe vlakken).

Nader onderzoek naar groenknolorchis is benodigd. Nader onderzoek naar andere beschermde flora en/of een ontheffingsaanvraag is niet benodigd.

6.3 Vleermuizen

Een vleermuisonderzoek valt buiten het kader van een quickscan. Wel is de potentie onderzocht van het terrein voor vleermuizen en is gelet op sporen. Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich in holten van bomen en besloten of donkere ruimten van gebouwen.

Er is onderzocht welke soorten redelijkerwijs of mogelijk te verwachten zijn aan de hand van het landschap, de omgeving en gekend verspreidingsbeeld. Daarna is onderzocht welke functies voor vleermuizen mogelijk voorkomen. Als richtlijn is hiervoor is de checklist van het huidig geldende Vleermuisprotocol (2017) aangehouden. Het gaat om voor vleermuis van belang zijnde objecten die door de beoogde activiteit of plan, in relevante mate worden aangetast. Foerageergebied en vliegroutes zijn alleen beschermd als ze essentieel zijn voor het goede voortbestaan van de soort ter plaatse. Op basis van recente waarnemingen (NDFF, waarneming.nl) en de huidige inrichting van het terrein kunnen de volgende soorten in het projectgebied voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, baardvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis.

In het projectgebied zijn enkele bomen met holtes of scheuren aangetroffen die groot genoeg en geschikt zijn als verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen (Afb. 6.3.1 & Bijlage 3). De aanwezigheid van verblijfplaatsen van boom-bewonende vleermuizen is derhalve niet uit te sluiten. Dit betreft de soorten ruige dwergvleermuis, watervleermuis en rosse vleermuis.

Enkele van de gebouwen, te weten het entreegebouw (receptie), voorzieningengebouw en voormalig toiletgebouw op het Waterpark (Bijlage 6, nummer D) bevatten gaten en scheuren en/of hebben een pannendak en zijn daarmee mogelijk geschikt als verblijfplaats voor gebouw-bewonende vleermuissoorten (Afb. 6.3.1 en Bijlage 3). De recent gebouwde bungalows en particuliere (vakantie)huizen zijn mogelijk geschikt als verblijfplaats voor gebouw-bewonende soorten vleermuizen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen in deze stenen gebouwen is niet op voorhand uit te sluiten. Deze gebouwen blijven echter behouden, zodat van verlies van verblijfplaatsen in deze gebouwen geen sprake is. Indien er geen felle nachtelijke verlichting in de voor vleermuizen actieve periode op deze te behouden gebouwen schijnt, is van verstoring van gebruik van eventueel aanwezige verblijfplaatsen geen sprake. De aanwezige chalets zijn geïnspecteerd op geschiktheid als verblijfplaats voor vleermuizen. Een deel van de chalets is gebouwd van kunststof en daarmee niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De overige chalets zijn van hout. Hoewel de meeste goed onderhouden zijn en geen duidelijk zichtbare gaten of scheuren bevatten, is niet uit te sluiten dat in een of meer chalets een klein vleermuisverblijf aanwezig is (zomerverblijf of paarverblijf). Gelet op de geringe omvang van de chalets, is de aanwezigheid van kraamverblijven, winterverblijven of grote zomerverblijven in de chalets niet aannemelijk. Het in aanbouw zijnde zwembad in deelgebied 1A, het in aanbouw zijnde toiletgebouw en het oude toiletgebouw op de voormalige camping in deelgebied 1B zijn te open en tochtig en bevatten geen ruimtes die voor vleermuizen geschikt zijn als verblijfplaats. De aanwezigheid van verblijfplaatsen in het in aanbouw zijnde zwembad in deelgebied 1A, het in aanbouw zijnde toiletgebouw en het oude toiletgebouw in deelgebied 1B is daarmee op voorhand uitgesloten. Gelet op de beperkte omvang en hoogte van de gebouwen en afwezigheid van grote, (bak)stenen gevels, is de aanwezigheid van massa-winterverblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuis niet aannemelijk.

Afbeelding 6.3.1. Luchtfoto van het projectgebied (rood kader) en locaties van te slopen gebouwen die mogelijk verblijfplaatsen voor vleermuizen bevatten (gele kaders), te behouden gebouwen die mogelijk verblijfplaatsen voor vleermuizen bevatten (bruine kaders), boom met holtes die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen (gele ster) en lijnvormige structuren die mogelijk als vliegroute gebruikt worden (groene lijnen).

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van gebouw-bewonende vleermuizen in gebouwen die gesloopt worden, is mogelijk voor het entreegebouw, voorzieningengebouw en voormalig toiletgebouw. Dit betreft verblijfplaatsen van de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en baardvleermuis.

De bospercelen en hogere struikenrijen vormen lijnvormige elementen (groene lijnen, Afb. 6.3.1). Vleermuizen gebruiken dergelijke lijnvormige elementen in het landschap als vaste vliegroute. De aanwezigheid van vliegroutes voor vleermuizen in het projectgebied, zowel in deelgebied 1A als 1B, is niet uit te sluiten.

Beide deelgebieden bevatten een afwisseling van open plekken, struikenrijen, hagen, bosopstanden en gebouwen en zijn daarmee geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

Een nader onderzoek naar beschermde vleermuizen en/of een ontheffingsaanvraag is noodzakelijk.

6.4 Zoogdieren

Hermelijn en wezel

Delen van het projectgebied zijn geschikt als foerageergebied, verbindingsroute en mogelijk nestlocaties voor kleine marterachtigen (hermelijn, bunzing, wezel). Dit betreffen de houtopstanden, hagen en heggen op het terrein. Voor de bunzing geldt in Zeeland een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen, voor hermelijn en wezel is er geen vrijstelling. Tijdens het locatieonderzoek zijn geen exemplaren of sporen van deze soorten aangetroffen. De aanwezigheid van hermelijn en wezel in het gebied is niet op voorhand uit te sluiten en naar de aanwezigheid van deze twee soorten is derhalve nader onderzoek noodzakelijk.

Afbeelding 6.4.1. Luchtfoto van het projectgebied (rood kader) en houtopstanden, hagen en heggen met mogelijke rust- en/of nestplaatsen, verbindingsroutes en foerageergebied van hermelijn en wezel (groene vlakken).

Boommarter en steenmarter

Het gehele gebied is geschikt als leef- en foerageergebied voor steenmarter en in mindere mate voor boommarter. De in bomen aangetroffen holtes (zie 6.4 Vleermuizen) zijn te klein voor boommarters. De aanwezigheid van nestplaatsen van boommarters in het projectgebied is derhalve uitgesloten. Alle gebouwen zijn rondom gecontroleerd op aanwezigheid van sporen van steenmarters (keutels, prooiresten) en aanwezigheid van openingen die toegang geven tot de gebouwen. Enkele van de aanwezige gebouwen hebben openingen en zijn geschikt als verblijfplaats voor steenmarters. Tijdens het locatieonderzoek zijn geen exemplaren of sporen (keutels, prooiresten) van steenmarter en/of boommarter waargenomen. De voor steenmarter toegankelijke gebouwen zijn geïnspecteerd, maar hierin zijn geen exemplaren of sporen van steenmarters aangetroffen. Er zijn ook geen eerdere waarnemingen bekend van deze twee soorten uit het projectgebied (NDFF, waarneming.nl) en boommarter is evenmin bekend uit de omgeving van het projectgebied (NDFF, waarneming.nl). Steenmarter is wel bekend uit Arnemuiden op ruim 2 km afstand, waar de soort enkele malen is waargenomen in 2018 en 2019 (waarneming.nl). De aanwezigheid van boommarters en steenmarters in het projectgebied is derhalve beperkt tot passerende en foeragerende exemplaren. Gelet op de voorgenomen parkachtige inrichting met veel groenvoorzieningen en gelet op de gefaseerde aanleg is er geen sprake van significant verlies van foerageergebied voor steenmarter en/of boommarter.

Overige zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn op diverse plaatsen sporen van konijnen en hazen aangetroffen. Damherten bezoeken geregeld het gebied. Daarnaast kunnen gezien de aangetroffen vegetatie en omgeving en recente waarnemingen (NDFF, waarneming.nl) soorten als ree, vos, haas, konijn, egel, bunzing en algemene muizensoorten worden verwacht. Het projectgebied is onderdeel van de leefomgeving van deze soorten. De bovengenoemde soorten zijn beschermd conform de Wet natuurbescherming ‘andere soorten’, maar staan ook in de categorie ‘vrijgestelde soorten’. Dit houdt in dat bij uitvoering van de werkzaamheden een vrijstelling geldt voor deze soorten. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht voor de uitvoerende partij. Tijdens het veldbezoek zijn geen exemplaren of sporen van zoogdiersoorten aangetroffen die beschermd zijn en waarvoor geen vrijstelling geldt.

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van hermelijn en wezel is benodigd. Een nader onderzoek naar andere beschermde zoogdieren en/of een ontheffingsaanvraag is niet benodigd.

6.5 Vogels

Kerkuil

In het in aanbouw zijnde zwembad zijn ontlasting en braakballen van een kerkuil aangetroffen (Afb. 6.5.1 en Bijlage 3). De aanwezigheid van kerkuil(en) is derhalve aannemelijk. Nader onderzoek naar kerkuil is benodigd.

Buizerd, havik en andere roofvogels

In een boom in een van de houtopstanden binnen het projectgebied en in een boom in de houtopstand net ten noorden van het projectgebied is een groot roofvogelnest aanwezig (Afb. 6.5.1 en Bijlage 3). Er zijn bij deze nesten geen sporen aangetroffen zoals ontlasting, veren of prooiresten. Het is niet duidelijk van welke soort deze nesten zijn, maar gelet op het formaat van de nesten mogelijk van een buizerd of havik. Daarnaast kan gelet op de inrichting van het terrein en situering in de omgeving ook de aanwezigheid van sperwer, torenvalk, boomvalk en ransuil niet op voorhand worden uitgesloten. Sperwer maakt mogelijk gebruik van de aangetroffen grote roofvogelnesten. Van de kleinere roofvogels boomvalk en torenvalk en van ransuilen zijn geen nesten of sporen aangetroffen, maar deze maken mogelijk gebruik van de in de houtopstanden aanwezige oude kraaien- en eksternesten. Van de torenvalk is een overvliegend exemplaar waargenomen. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van buizerd, havik en sperwer is derhalve noodzakelijk en geadviseerd wordt de aanwezigheid van boomvalk, torenvalk en ransuil eveneens nader te onderzoeken.

Huismus en gierzwaluw

Tijdens het locatieonderzoek zijn geen exemplaren of sporen van huismus of gierzwaluw aangetroffen. Het dak van het entreegebouw (receptie) is geschikt als nestplaats voor huismussen en gierzwaluwen (Afb. 6.5.2 & Bijlage 3). Daarnaast bieden de aanwezige hagen en heggen rondom het entreegebouw geschikte schuilplaatsen voor huismussen en biedt de nabijgelegen speeltuin met zandbak huismussen gelegenheid tot het nemen van stofbaden. De aanwezigheid van nestplaatsen van huismus en van gierzwaluw is daarom niet op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek naar deze soorten is daarom noodzakelijk.

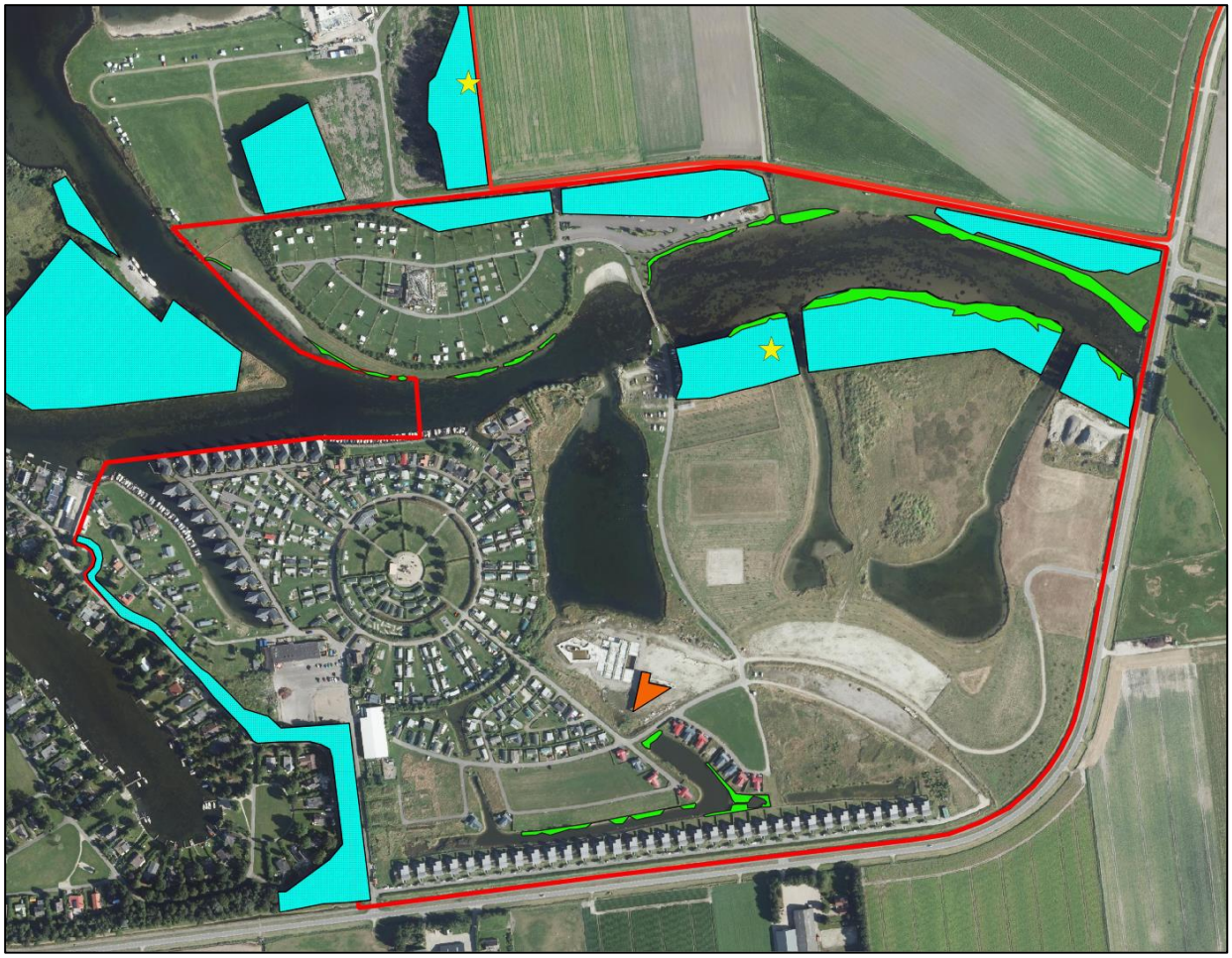

Afbeelding 6.5.1. Luchtfoto van het projectgebied (rood kader) en locaties van het aangetroffen roofvogelnesten (gele sterren), houtopstanden (lichtblauwe vlakken), het in aanbouw zijnde zwembad waar sporen van kerkuil zijn aangetroffen (oranje vlak) en rietkragen met geschikt broedbiotoop voor watervogels (lichtgroene vlakken).

<u>Overige vogels en broedvogels</u>
Rondom het zwembad is een overvliegende ijsvogel waargenomen. Geschikte nestlocaties voor ijsvogels ontbreken in het projectgebied. De bomen en bosschages zijn gecontroleerd en beoordeeld op aanwezige vogelnesten. Er zijn meerdere onbewoonde nesten aangetroffen van onder meer kraai, ekster en houtduif. Daarnaast zijn meerdere waarnemingen gedaan van vogels vliegend boven het terrein en/of zittend in bomen of struiken waaronder (huis/oever)zwaluw, merel, koolmees, gewone kwikstaart, spreeuw, blauwe reiger, aalscholver, wilde eend, meerkoet, tortelduif, ekster en kraai. De aanwezige rietkragen zijn geschikt als broedbiotoop voor watervogels (Afb. 6.5.1, paarse vlakken). Het projectgebied is dan ook onderdeel van een leefgebied voor o.a. zangvogels en watervogels. Gedurende het broedseizoen mogen geen werkzaamheden uitgevoerd worden die leiden tot een verstoring of vernietiging van de exemplaren en/of nesten van deze soortgroep. Het broedseizoen ligt globaal tussen 15 maart en 15 juli, afhankelijk van de weersomstandigheden. Eerdere, maar ook latere broedgevallen zijn mogelijk. Deze 'broedgevallen buiten het broedseizoen om' zijn ook beschermd conform de Wet natuurbescherming.

Een nader onderzoek naar beschermde vogels en/of een ontheffingsaanvraag is noodzakelijk voor kerkuil, buizerd, havik, sperwer, huismus en gierzwaluw en geadviseerd wordt de aanwezigheid van boomvalk, torenvalk en ransuil eveneens nader te onderzoeken. Indien geen werkzaamheden worden uitgevoerd die resulteren in verstoring van broedvogels, is nader onderzoek naar broedvogels niet benodigd.

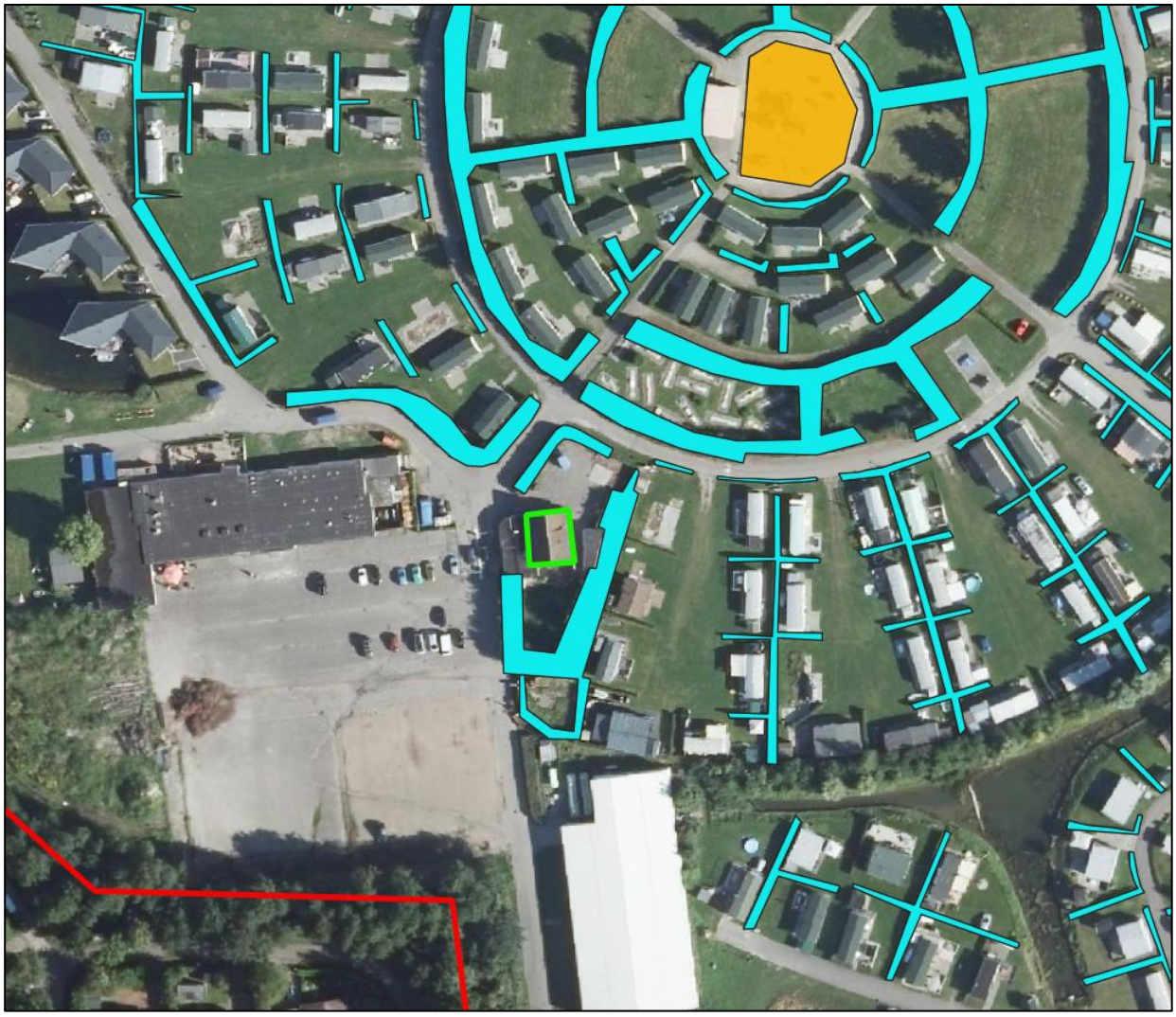

Afbeelding 6.5.2. Luchtfoto van het projectgebied met zuidwestelijke grens (rode lijn), locatie van het entreegebouw dat geschikt is als nestlocatie voor huismus en gierzwaluw (groen kader), hagen en heggen die geschikt zijn als schuilplaats voor huismus en speeltuin met zandbak die huismussen de mogelijkheid biedt tot stofbaden.

6.6 Amfibieën

Rugstreeppad

Van de strikt beschermde soorten amfibieën kan de rugstreeppad in het projectgebied voorkomen. Deze soort is bekend van kuststreken en polders en de directe omgeving van het projectgebied (NDFF, 1-5 km afstand, Bijlage 8). Ze leeft in ondiep water met open bodem en tolereert enigszins brak water. De poelen rondom het in aanbouw zijnde zwembad zijn geschikt als leef- en voortplantingsgebied voor de rugstreeppad (Afb. 6.6.1). Ook de open delen van de brakwaterkreken zijn mogelijk geschikt, al is dit water mogelijk voor rugstreeppadden te zout. De aanwezigheid van rugstreeppadden in het projectgebied kan daarom niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek naar het voorkomen van rugstreeppad in het projectgebied is noodzakelijk.

Overige soorten amfibieën

In het projectgebied is weinig zoet water en daarmee weinig geschikte voortplantingsbiotopen voor amfibieën. De sloten langs de Muidenweg en een zoetwaterpoel op het bouwterrein aan de zuidzijde van het in aanbouw zijnde zwembad vormen een geschikt biotoop voor amfibieën. Tijdens het veldbezoek zijn enkele exemplaren van de bruine kikker waargenomen. Verder is de kleine watersalamander bekend uit de directe omgeving van het projectgebied (0-1 km afstand, NDFF data, Bijlage 8). Het is mogelijk dat daarnaast ook de gewone pad het projectgebied gebruikt als leefomgeving. Deze soorten zijn beschermd conform de Wet natuurbescherming 'Andere

soorten', maar staan ook op de categorie met 'vrijgestelde soorten'. Dit houdt in dat
bij uitvoering van de werkzaamheden een vrijstelling geldt voor deze soorten. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht voor de uitvoerende partij.

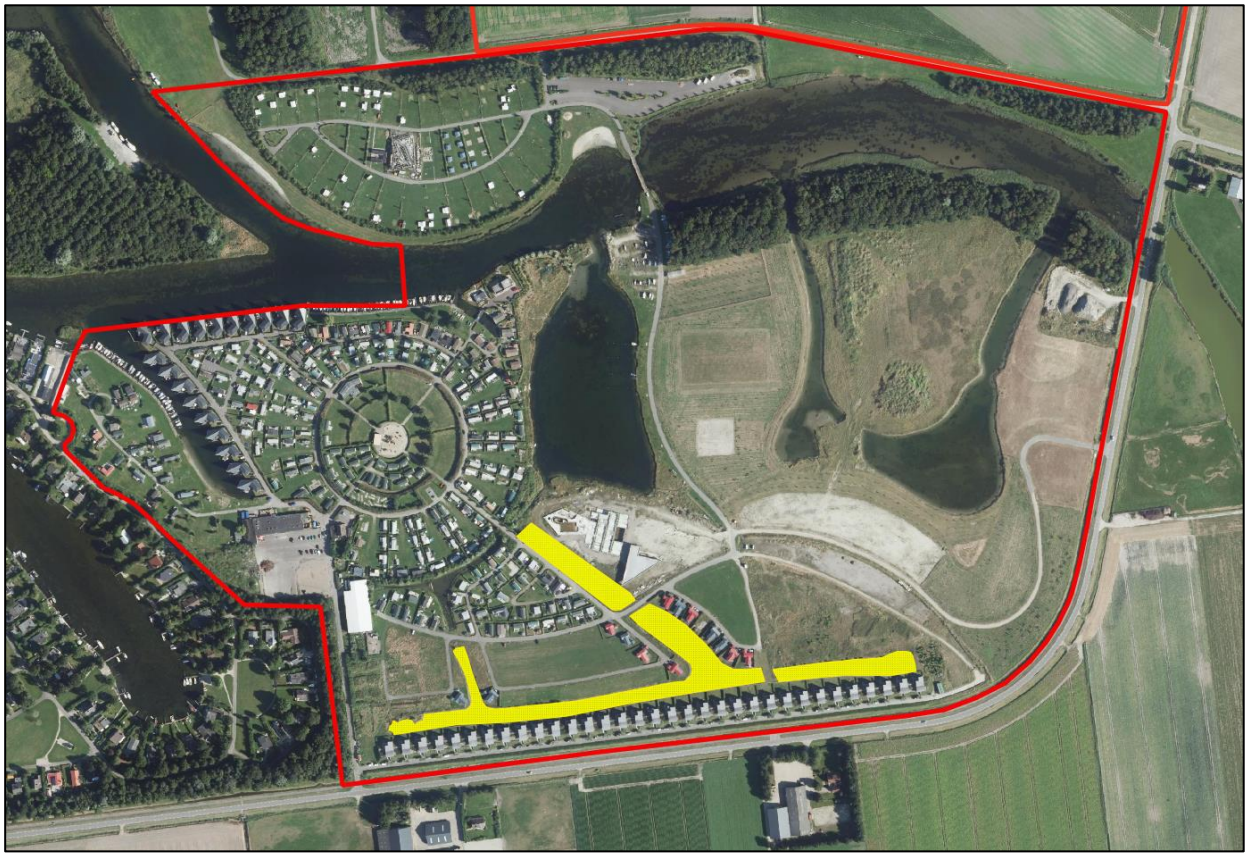

Afbeelding 6.6.1. Luchtfoto van het projectgebied (rood kader) en locaties van mogelijk geschikt leef- en voortplantingsgebied van rugstreeppad (gele vlakken).

Een nader onderzoek naar beschermde amfibieën en/of een ontheffingsaanvraag is noodzakelijk voor de rugstreeppad.

6.7 Reptielen

In het projectgebied zijn geen reptielen aangetroffen. Beschermde reptielensoorten zijn niet bekend uit de wijdere omgeving van het projectgebied (0-10 km afstand, NDFF data, bijlage 8) en de voor zeldzame soorten benodigde habitats ontbreken in het projectgebied.

Een nader onderzoek naar reptielen en/of een ontheffingsaanvraag is niet benodigd.

6.8 Vissen

In het projectgebied bevinden zich diverse zoutwaterkreken. Van de beschermde soorten komen beekdonderpad, beekprik, elrits en gestippelde alver hier niet voor. Voor grote modderkruiper ontbreekt geschikt leefgebied. Houting zal - als die al in het Veerse Meer zit - niet de kreken in het gebied ingaan. Mogelijk zijn er incidenteel passerende exemplaren van kwabaal, maar specifieke paaiplaatsen ontbreken in het projectgebied en de kreken zijn waarschijnlijk tevens te brak voor kwabaal. De aanwezigheid van beschermde vissoorten in het projectgebied is derhalve niet aannemelijk.

Een nader onderzoek naar beschermde vissen en/of een ontheffingsaanvraag is niet benodigd.

6.9 Ongewervelden

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde ongewervelden waargenomen. Vanwege het ontbreken van de voor beschermde insecten benodigde specifieke habitats, is het niet aannemelijk dat dergelijke beschermde insecten in het projectgebied aanwezig zijn.

Een nader onderzoek naar ongewervelden en/of een ontheffingsaanvraag is niet benodigd.

7. Conclusies en advies

7.1 Natura 2000-gebieden

Het projectgebied grenst aan het Natura 2000-gebied Veerse Meer. Gezien de aard van de ingrepen en de ligging naast het Natura 2000-gebied, is een negatief effect van de voorgenomen ontwikkeling op de instandhoudingsdoelen van dit Natura 2000-gebied niet op voorhand uit te sluiten. Een substantieel, negatief effect van de voorgenomen ontwikkeling op de stikstofemissie en daarmee op Natura 2000-gebieden is mogelijk en dient nader onderzocht te worden middels een AERIUS berekening. Nader onderzoek naar de effecten van de voorgenomen ontwikkeling inclusief de effecten op de stikstofemissie op de voor het Veerse Meer en andere Natura 2000-gebieden vastgestelde instandhoudingsdoelen is noodzakelijk.

7.2 Natuurnetwerk Nederland

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (Zeeuws Natuurnetwerk). De dichtstbijzijnde gebieden behorende tot het NNN zijn de Oranjeplaat op ca. 50 m ten noordwesten van het projectgebied en de kreek aan de overzijde van de Muidenweg. Daarnaast bevinden zich enkele houtopstanden ten noordoosten (De Piet) en noordwesten en enkele kreken ten westen, zuiden en oosten van het projectgebied die eveneens behoren tot het NNN. Gezien de aard van de voorgenomen ruimtelijke ingrepen, de afstand tot deze gebieden en het huidig gebruik van de betreffende NNN-gebieden hebben de voorgenomen ingrepen mogelijk een direct, nadelig effect op deze gebieden. Ook een indirect, negatief effect als gevolg van verandering van de stikstofemissie en daarmee depositie op NNN-gebieden is niet op voorhand uit te sluiten en kan nader onderzocht worden middels een AERIUS berekening.

7.3 Houtopstanden

In beide deelgebieden bevinden zich houtopstanden die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming onderdeel Houtopstanden. Nader onderzoek en/of een ontheffingsaanvraag m.b.t. het onderdeel Houtopstanden van de Wet natuurbescherming is alleen benodigd indien (delen van) de jonge compenserende aanplant en/of de volwassen houtopstanden verdwijnen als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling.

7.4 Beschermde soorten

Uit het veldonderzoek zijn de volgende restricties naar voren gekomen:

Groenknolorchis
Binnen het projectgebied zijn de extensief beheerde graslanden mogelijk geschikt voor groenknolorchis. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van groenknolorchis is benodigd.

Hermelijn en wezel
De houtopstanden, hagen en heggen in het projectgebied bevatten mogelijk nestlocaties en/of vormen verbindingsroutes voor hermelijn en wezel. Nader onderzoek naar hermelijn en wezel is benodigd.

Vleermuizen
De te slopen gebouwen (entreegebouw, voorzieningengebouw en voormalig toiletgebouw) en een boom in een van de houtopstanden bevatten mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen. Ook de recent gebouwde bungalows en particuliere (vakantie)huizen bevatten mogelijk verblijfplaatsen, maar deze gebouwen blijven behouden. Het projectgebied is daarnaast geschikt als foerageergebied en bevat mogelijk essentiële vliegroutes voor diverse soorten vleermuizen. Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk.

Kerkuil
In het in aanbouw zijnde zwembad zijn ontlasting en braakballen van een kerkuil aangetroffen. De aanwezigheid van kerkuil(en) is derhalve aannemelijk. Nader onderzoek naar kerkuil is benodigd.

Buizerd, havik en andere roofvogels
In een boom in een van de houtopstanden binnen het projectgebied en in een boom in de houtopstand net ten noorden van het projectgebied is een groot roofvogelnest aanwezig, mogelijk van buizerd of havik. Er zijn bij deze nesten geen sporen aangetroffen zoals ontlasting, veren of prooiresten. Daarnaast kan de aanwezigheid van sperwer, torenvalk, boomvalk en ransuil niet op voorhand worden uitgesloten. Sperwer maakt mogelijk gebruik van de aangetroffen grote roofvogelnesten. Van de kleinere roofvogels boomvalk en torenvalk en van ransuilen zijn geen nesten of sporen aangetroffen, maar deze maken mogelijk gebruik van de in de houtopstanden aanwezige oude kraaien- en eksternesten. Van de torenvalk is een overvliegend exemplaar waargenomen. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van buizerd, havik en sperwer is derhalve noodzakelijk en geadviseerd wordt de aanwezigheid van boomvalk, torenvalk en ransuil eveneens nader te onderzoeken.

Huismus en gierzwaluw
Tijdens het locatieonderzoek zijn geen exemplaren of sporen van huismus of gierzwaluw aangetroffen. Het dak van het entreegebouw (receptie) is geschikt als nestplaats voor huismussen en gierzwaluwen, de aanwezige hagen en heggen bieden geschikte schuilplaatsen voor huismussen en de nabijgelegen speeltuin met zandbak biedt huismussen gelegenheid tot het nemen van stofbaden. De aanwezigheid van nestplaatsen van huismus en van gierzwaluw is daarom niet op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek naar huismus en gierzwaluw is daarom noodzakelijk.

Broedvogels
Het projectgebied is (onderdeel van) een leefgebied voor diverse zang- en watervogels. Verstoring van broedvogels kan voorkomen worden door de voorgenomen werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Indien dat niet mogelijk is, kan verstoring voorkomen worden door de bosschages niet te beschadigen tijdens het broedseizoen. Het broedseizoen is globaal aan te geven tussen 15 maart en 15 juli, afhankelijk van de weersomstandigheden. Maar ook eerdere en latere broedgevallen zijn beschermd conform de Wet natuurbescherming.

Rugstreeppad
Open delen van de zoutwaterkreken en de poelen rondom het in aanbouw zijnde zwembad zijn mogelijk geschikt als leef- en voortplantingsgebied voor de rugstreeppad. De aanwezigheid van rugstreeppad in het projectgebied is daarom niet uit te sluiten. Nader onderzoek naar het voorkomen van rugstreeppad in het projectgebied is noodzakelijk.

7.5 Zorgplicht

De aannemer behoudt te allen tijde zijn of haar zorgplicht: ‘’De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, als mede voor hun directe leefomgeving. In praktijk betekent dit het a. voorkomen, b. beperken en c. ongedaan maken van schadelijke handelingen voor de natuur.”

8. Bronnen

Boeken

- Meijden, R. van der, Heukels' Flora van Nederland, Wolters-Noordhoff, 2005
- Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora, Stichting Floron, Nijmegen 2011
- Weeda, E.J. et al., Nederlandse Oecologische Flora, KNNV, Leiden, 1999

Internet

- **https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01**

De Wet natuurbescherming met de onderdelen Natura 2000-gebieden, Houtopstanden en Soorten inclusief de beschermingsregimes Habitatrichtlijnsoorten, Vogelrichtlijnsoorten en Andere soorten.
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **http://www.synbiosys.alterra.nl**

Onderzoeksinstituut Alterra draagt door deskundig en onafhankelijk onderzoek bij aan het realiseren van een kwalitatief hoogwaardige en duurzame groene leefomgeving.
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **http://kadviewer.map5.nl**

Kadviewer is een online kaartendienst waarmee geografische locaties opgezocht kunnen worden.
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **https://zoek.officielebekendmakingen.nl/**

Provinciale verordening provincies m.b.t. de Wet natuurbescherming en vrijgestelde soorten.
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)**

In de NDFF zijn waarnemingen beschikbaar met exacte locatiegegevens.
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **https://www.waarneming.nl**

Database van voorkomen van flora- en fauna in Nederland.
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **https://www.telmee.nl**

Database van voorkomen van flora- en fauna in Nederland.
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **https://www.vleermuis.net**

Vleermuis.net is een kenniswebsite met informatie over het Vleermuisprotocol.
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **https://www.ravon.nl**

RAVON is een kenniscentrum voor reptielen, amfibieën en vissen.
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **https://www.zoogdiervereniging.nl**

Zoogdiervereniging
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **https://www.vogelbescherming.nl/**

Vogelbescherming
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **https://www.sovon.nl/**

Sovon Vogelonderzoek Nederland
Geraadpleegd op 12-10-2020

9. Woordenlijst

Geldigheid
Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag provincie Gelderland hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: *"Onderzoeksgegevens hebben een beperkte geldigheidstermijn. Voor vogels en soorten genoemd op Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn hanteren we daarom een geldigheidstermijn van maximaal 3 jaar. Voor soorten genoemd op de bijlage bij de wet natuurbescherming is deze periode 5 jaar."*

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in de aanleiding van het onderzoek. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

Zorgplicht
''De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, als mede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".
In de praktijk betekend dit:

1. *Voorkomen* dat er schade wordt toegebracht aan flora en fauna
2. *Beperken* dat er schade wordt toegebracht aan flora en fauna
3. *Ongedaan maken* van toegebrachte schade

Een voorbeeld van invulling geven aan de zorgplicht:

- Bij het kappen van bomen controleren op mogelijke broedgevallen buiten het broedseizoen om.

Passende gedragscode
Een gedragscode is een ontheffing voor de beschreven maatregelen in bepaalde werken. De gedragscode geeft invulling aan de zorgplicht en het zorgvuldig handelen. Er zijn diverse gedragscodes, afhankelijk van het type werk: besteding beheer en onderhoud of ruimtelijke ingrepen.
Gedragscode worden goedgekeurd door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, en hebben een geldigheidsduur van 5 jaar. Vervolgens dienen deze opnieuw gekeurd te worden.

***De Gedragscode dient nog te worden herschreven / aangepast t.o.v. de Wet natuurbescherming 2017*

Bijlage 1 Luchtfoto inclusief projectgrenzen

Projectgebied met grenzen (rode lijnen).

Bijlage 2 Plattegrond nieuwe situatie

Bijlage 3 Impressie projectgebied

Particuliere bungalow, nieuwbouw

Chalet

Speeltuin met zandbak

Toiletgebouw in aanbouw, voorzijde

Toiletgebouw in aanbouw, achterzijde

Coniferen en bomen
Coniferenhaag
Haag van meerdere soorten
Rietkraag
Jonge aanplant van bomen en struiken

Sloot langs Muidenweg

Aalschover en meerpalen in kreek

Rietkraag tussen deelgebied 1A en 1B

Trailercamping

Stortplaats

Grasland

Zwembad in aanbouw en bouwterrein

Zwembad in aanbouw en zoetwaterpoel

Sporen en braakballen kerkuil in zwembad

Houtopstanden

Nest van buizerd of havik?

Oude spechtengaten

Voormalige camping
Parkeerterrein
Speeltuin
Bouwplaats voormalige camping

Hondsroos
Kardinaalsmuts
Rode kornoelje
Morgenster
Gelderse roos
Wegedoorn
Meidoorn

Bijlage 4 Toelichting verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna

In het verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna in het kader van de Wet natuurbescherming wordt onderzoek gedaan naar het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten in het projectgebied. Ook wordt de ligging van het projectgebied onderzocht t.o.v. beschermde gebieden behorende tot het Natura 2000 netwerk en Natuurnetwerk Nederland. De volgende werkzaamheden behoren tot het verkennend onderzoek.

Voorbereidend onderzoek

- Verzamelen van gebiedsinformatie
- Verzamelen van soorteninformatie en verspreidingsgebied
- Informatie verzamelen over voorgenomen werkzaamheden in het projectgebied

Verkennend veldonderzoek met inspectie van het terrein en/of gebouwen

- Tijdens het veldonderzoek wordt het projectgebied en de directe omgeving geïnventariseerd op de aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Ook wordt gekeken of het projectgebied geschikt is als habitat voor beschermde soorten. Het verkennend veldonderzoek geeft daarmee inzicht in de **kans op aanwezigheid** van beschermde soorten. Het is geen gedetailleerd en gespecialiseerd onderzoek.
- Het is mogelijk dat er objecten of plekken zijn die niet de inspecteren zijn door de controleur. Dit kan bijvoorbeeld een watergang (vissen en amfibieën) zijn of holtes, spouwen en kieren in bomen en gebouwen (vleermuizen). Onderzoek van dergelijke objecten en plekken vereist in elk geval aanvullend onderzoek door een deskundige.
- Indien tijdens het verkennend veldonderzoek de aanwezigheid van beschermde soorten wordt vastgesteld, en/of plekken zijn aangetroffen die kunnen fungeren als habitat voor beschermde soorten, is aanvullend onderzoek noodzakelijk. Indien een watervoerende watergang / sloot wordt aangetroffen (in verbinding staand met andere watergangen), en de kans bestaat dat er beschermde soorten in voorkomen is altijd een nader onderzoek noodzakelijk.
- Aanvullend onderzoek wordt uitgevoerd door een deskundige op het gebied van de betreffende (mogelijk) aanwezige soort(en) en geeft uitsluitsel over welke beschermde soorten aanwezig zijn, in welke aantallen, op welke locaties en welke functie die locaties hebben.
- Aanvullend onderzoek maakt geen onderdeel uit van een verkennend onderzoek (quickscan). Aanvullend onderzoek kan als meerwerk verrekend worden bovenop het verkennend onderzoek.

Advies en rapportage

- De resultaten van het verkennend onderzoek worden gepresenteerd in een rapportage.
- In de rapportage wordt aangegeven of aanvullend onderzoek noodzakelijk is en indien dit noodzakelijk is, voor welke soortgroep(en).
- In de rapportage wordt een advies gegeven met betrekking tot het vervolgtraject.
- In het geval aanvullend onderzoek noodzakelijk is, kunnen wij u adviseren over de planning en doorlooptijd van deze onderzoeken.

Bijlage 5 Stappenplan Ministerie van Economische Zaken

Bijlage 6 NDFF Quickscanhulp

©NDFF – Quickscanhulp.nl 28-08-2018 13:55:32' (afstand tot projectgebied 0-10 km)

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Kleine watersalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Aardmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bunzing	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Damhert	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Dwergmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Egel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Hermelijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Ree	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Veldmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Vos	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Wezel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Huismus	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Bastaardkikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Bruine kikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Gewone pad	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
grote vos	Insecten - Dagvlinders	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Glad biggenkruid	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Kleine wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Muurbloem	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Gewone bosspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Gewone zeehond	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km

Grijze zeehond	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Ondergrondse woelmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Bruinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone vinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Noordse woelmuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Meerkikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Akkerdoornzaad	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Bokkenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Dreps	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Grote leeuwenklauw	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Naakte lathyrus	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Schubvaren	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Stijve wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Stofzaad	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Trosgamander	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Steenmarter	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Woelrat	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten - Libellen	wnb-hrl	5 - 10 km
Bultrug	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Franjestaart	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Gewone dolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Gewone spitssnuitdolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Potvis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km

Bijlage 4b

Rapportage quick scan flora & fauna Waterpark Veerse Meer fase 2

GRAS Advies, d.d. 23 oktober 2020

Uitgevoerd in het kader van bestemmingsplan ‘Waterpark Veerse Meer 2020’

KuiperCompagnons BV
Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Architectuur, Landschap
Rotterdam

Bedrijvenpark Twente 412
7602 KM Almelo

Huismanstraat 6
6851 GT Huissen

M 06 – 55 47 65 53
ecologie@grasadvies.nl
www.grasadvies.nl

Rapportage quickscan flora & fauna
Wet natuurbescherming

Waterpark Veerse Meer fase 2

Opdrachtgever:	HVV Property
Projectcode:	DRS00518
Project:	Waterpark Veerse Meer fase 2
Datum:	23-10-2020
Status:	Definitief
Auteur:	A.S.J. van Proosdij
Gecontroleerd:	R.M. Smit & R.H.A. Janssen

Colofon

Opdracht
Rapportage betreft verkennend veldonderzoek (quickscan flora en fauna) conform de Wet natuurbescherming.

Opdrachtgever
HVV Property
Jonckerweg 19
2201 DZ Noordwijk

Uw kenmerk:
Contactpersoon: De heer G. Koele
Tel: +31 6 55322246
Email: g.koele@gap2.nl

Opdrachtnemer
GRAS Advies
Huismanstraat 6 Bedrijvenpark Twente 412
6851 GT Huissen 7602 KM Almelo
Ons kenmerk: DRS00518 Waterpark Veerse Meer fase 2
Datum: 23-10-2020
Versie: Definitief
Contactpersoon: de heer A.S.J. van Proosdij

Inhoudsopgave

1. Inleiding 5

1.1 Inleiding 5

1.2 Samenvatting 6

1.3 Projectgebied 7

1.4 Voorgenomen ontwikkeling 9

2. Wet natuurbescherming 10

2.1 Natura 2000 10

2.2 Natuurnetwerk Nederland 10

2.3 Houtopstanden 11

2.4 Soortenbescherming 11

3. Werkwijze 13

4. Resultaten beschermde gebieden 14

4.1 Natura 2000-gebieden 14

4.2 Natuurnetwerk Nederland 15

5. Resultaten houtopstanden 15

6. Resultaten beschermde soorten 16

6.1 Karakteristieken 16

6.2 Flora 16

6.3 Vleermuizen 17

6.4 Zoogdieren 19

6.5 Vogels 20

6.6 Amfibieën 21

6.7 Reptielen 22

6.8 Vissen 22

6.9 Ongewervelden 22

7. Conclusies en advies 23

7.1 Natura 2000-gebieden 23

7.2 Natuurnetwerk Nederland 23

7.3 Houtopstanden 23

7.4 Beschermde soorten 23

7.5 Zorgplicht 24

8. Bronnen 25

9. Woordenlijst 26

Bijlage 1 Luchtfoto inclusief projectgrenzen 27

Bijlage 2 Plattegrond nieuwe situatie 28

Bijlage 3 Impressie projectgebied 29

Bijlage 4 Toelichting verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna 31

Bijlage 5 Stappenplan Ministerie van Economische Zaken 32

Bijlage 6 NDFF Quickscanhulp 33

1. Inleiding

1.1 Inleiding

Het projectgebied betreft enkele agrarische percelen ten noorden van het huidige Waterpark Veerse Meer. De eigenaar is voornemens het projectgebied te ontwikkelen tot een hoogwaardig, duurzaam vakantiepark. Het onderzochte projectgebied betreft fase 2 van het nieuwe Waterpark en sluit aan op fase 1, waarvoor reeds een verkennend onderzoek is uitgevoerd (van Proosdij 2020).

Bij dergelijke ruimtelijke ingrepen dient rekening gehouden te worden met beschermde gebieden, houtopstanden en plant- en diersoorten. De Wet natuurbescherming omvat de regelgeving betreffende deze soorten en gebieden. De Wet natuurbescherming is van kracht sinds januari 2017 en vervangt de drie oude wetten: 'Natuurbeschermingswet 1998', 'Boswet' en 'Flora- en Faunawet'. Doelstelling van de Wet natuurbescherming is bescherming van de biodiversiteit, decentralisatie van verantwoordelijkheden en vereenvoudiging van regelgeving.

Doelstelling rapport
Het doel van dit verkennend onderzoek is het inzichtelijk brengen van de eventuele aanwezigheid van wettelijk beschermde plant- en diersoorten in en direct rondom het projectgebied. Daarnaast wordt de ligging van het projectgebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden onderzocht. Op basis van deze soorten- en gebiedsinformatie worden uitspraken gedaan over mogelijke effecten van de voorgenomen ontwikkeling en eventuele noodzakelijke vervolgstappen (vervolgonderzoeken).

GRAS Advies
GRAS Advies voert verkennende veldonderzoeken uit volgens de geldende soortprotocollen. De heer Dr. Ir. A.S.J. van Proosdij, de heer L.J. de Haan (MSc), de heer R.M. Smit (MSc) en mevrouw R.H.A. Janssen (BSc) zijn allen middels opleiding en ervaring als ecoloog bevoegd voor de verrichte werkzaamheden. Daarnaast is het project uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van GRAS Advies. Het kwaliteit managementsysteem van GRAS Advies is ISO NEN-EN-ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Arnemuiden, provincie Zeeland

1.2 Samenvatting

Natura 2000-gebieden
Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van Natura 2000-gebieden, maar grenst direct aan het Natura 2000-gebied Veerse Meer. Gezien de aard van de ingrepen en de ligging naast het Natura 2000-gebied Veerse Meer, is een direct, negatief effect van de voorgenomen ontwikkeling op de instandhoudingsdoelen van dit Natura 2000-gebied niet op voorhand uit te sluiten. Een substantieel, negatief effect van de voorgenomen ontwikkeling op de stikstofemissie en daarmee op Natura 2000-gebieden is mogelijk en dient nader onderzocht te worden middels een AERIUS berekening.

Natuurnetwerk Nederland
Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (Zeeuws Natuurnetwerk). Het projectgebied grenst aan de noordoostzijde aan een bosperceel van het NNN (De Piet) en ligt nabij enkele andere NNN-gebieden waaronder de Oranjeplaat ten zuidwesten van het projectgebied, kreek aan de overzijde van de Muidenweg en enkele houtopstanden en kreken. Gezien de aard van de voorgenomen ontwikkeling en afstand tot deze NNN-gebieden hebben de voorgenomen ingrepen mogelijk een direct, negatief effect. Ook een indirect, negatief effect als gevolg van verandering van de stikstofemissie en daarmee -depositie op NNN-gebieden is niet op voorhand uit te sluiten en kan nader onderzocht worden middels een AERIUS berekening.

Houtopstanden
Het projectgebied bevindt zich buiten de bebouwde kom. Binnen het projectgebied bevindt zich geen houtopstand groter dan 10 are of meer dan 20 bomen in laanverband. Daarmee is het onderdeel Houtopstanden van de Wet natuurbescherming niet van toepassing op het projectgebied.

Hermelijn en wezel
Het projectgebied is weinig geschikt als leefgebied voor hermelijn en wezel. De houtopstanden net buiten het terrein zijn wel geschikt als foerageergebied en bevatten mogelijk ook rustplaatsen en/of nestplaatsen. De aanwezigheid van hermelijn en wezel in het gebied is naar verwachting beperkt tot passerende en foeragerende exemplaren. Geadviseerd wordt de aanwezigheid van deze beide soorten nader te onderzoeken, met name in het bos langs de Piet, direct ten noordoosten van het projectgebied.

Vleermuizen
In de houtopstand ten westen van het projectgebied zijn bomen met gaten, scheuren en loszittende schorsplaten aanwezig die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten. De houtopstanden direct ten westen en ten zuiden van het projectgebied fungeren mogelijk als vliegroute voor vleermuizen en vallen mogelijk in de invloedsfeer van de werkzaamheden. Indien tijdens de werkzaamheden en in de toekomstige gebruiksfase geen felle, nachtelijke verlichting in de voor vleermuizen actieve periode (april t/m oktober) wordt gebruikt die uitstraalt op deze houtopstanden is van een negatief effect op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen en/of een functie als vliegroute geen sprake en is nader onderzoek of een ontheffing niet benodigd.

Buizerd, havik en andere roofvogels
In de houtopstand aan de westzijde grenzend aan het projectgebied is een roofvogelnest aanwezig, waarschijnlijk van een buizerd of havik. Daarnaast kan de aanwezigheid van sperwer, torenvalk, boomvalk en ransuil niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van buizerd, havik en sperwer is noodzakelijk en geadviseerd wordt de aanwezigheid van boomvalk, torenvalk en ransuil eveneens nader te onderzoeken.

Broedvogels
Het is aannemelijk dat zangvogels de bomen in en de houtopstanden direct ten westen en oosten van het projectgebied gebruiken als broedlocatie. Een nader onderzoek is niet noodzakelijk, onder voorwaarde dat er buiten het broedseizoen om gewerkt wordt, of eventuele nesten in de houtopstanden tijdens het broedseizoen niet verstoord worden. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli, afhankelijk van de weersomstandigheden. Eerdere en latere broedgevallen zijn ook beschermd conform de Wet natuurbescherming.

Zorgplicht
De aannemer behoudt te allen tijde zijn of haar zorgplicht: ''De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, als mede voor hun directe leefomgeving. In praktijk betekent dit het a) voorkomen, b) beperken en c) ongedaan maken van schadelijke handelingen voor de natuur."

1.3 Projectgebied

Het projectgebied is gelegen aan de Muidenweg in Oranjeplaat nabij Arnemuiden (Afb. 1.3.1). Het gebied grenst aan de zuid- en westzijde aan de Oranjeplaatweg. Aan de noordzijde ligt het Veerse Meer. Aan de oostzijde grenst het aan de Muidenweg. Het projectgebied heeft een oppervlakte van ca. 46 ha en bestaat uit agrarische percelen (Afb. 1.3.2). De Oranjeplaatweg loopt deels door het projectgebied en de zone langs het Veerse Meer wordt gebruikt voor dagrecreatie. Aan de westzijde, tussen het agrarisch perceel en de oever van het Veerse Meer bevindt zich een schuur opgebouwd uit een metalen zeecontainer met houten betimmering en enkele bomen.

Afb. 1.3.1. Ligging van het projectgebied (rood kader) met aan de oostzijde Vliegveld Midden-Zeeland en ten zuidwesten Arnemuiden.

Afb. 1.3.2. Luchtfoto van het projectgebied (rood kader).

1.4 Voorgenomen ontwikkeling

De eigenaar is voornemens om in het projectgebied een hoogwaardig vakantiepark te ontwikkelen met 600-800 vakantiewoningen en centrale voorzieningen (Afb. 1.4.1). Circa 32 ha van het projectgebied wordt ontwikkeld tot recreatiepark en 14 ha tot nieuwe natuur. Hiertoe worden de bestaande bebouwing en chalets verwijderd, met uitzondering van de vakantiewoningen waarvan vele particulier eigendom zijn. De bospercelen worden gehandhaafd, terwijl de meeste hagen, heggen en struikenpartijen verdwijnen. De watergangen worden deels verlegd en uitgebreid. De exacte planning van de uitvoering is nog niet bekend.

Afb. 1.4.1. Ontwerp Waterpark Veerse Meer op hoofdlijnen.

2. Wet natuurbescherming

De oude natuurwetgeving met 'de Natuurbeschermingswet 1998' en 'de Flora- en Faunawet' is per januari 2017 veranderd in de Wet natuurbescherming. Hieronder wordt de inhoud van de Wet natuurbescherming toegelicht.

2.1 Natura 2000

De bescherming van de ca. 164 Natura 2000-gebieden in Nederland blijft behouden in de Wet natuurbescherming. In Natura 2000-gebieden zijn de Europese richtlijnen van kracht. De Europese Unie (EU) heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote waarde is. Om deze natuur te behouden, heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Nederland telt ruim 160 Natura 2000-gebieden, welke onderdeel uitmaken van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie.

Aanwijzingsprocedure
Natura 2000-gebieden worden formeel aangewezen. Per gebied is er een aanwijzingsdocument gemaakt door het ministerie met daarin:

- Instandhoudingsdoelen; welke doelsoorten en habitats gaat het, en wat is de doelstelling ten aanzien van die soorten en/of habitats;
- Begrenzing; welk areaal is beschermd.

Beheerplannen
Voor ieder gebied moet binnen drie jaar een beheerplan worden vastgesteld. In het beheerplan staat welke natuurwaarden er zijn of deze moeten worden beschermd en/of ontwikkeld. Er staat ook in hoe het gerealiseerd moet worden. Verder wordt er in aangegeven welke externe facturen de instandhoudingsdoelen mogelijk negatief kunnen beïnvloeden. Deze beheerplannen worden vastgesteld door het Rijk of door de Provincie.

Vergunning
Voor de uitvoering van werkzaamheden welke mogelijk schade toebrengen aan een door Natuurbeschermingswet beschermd gebied, geldt dat deze acties in principe verboden zijn. Indien een groter maatschappelijk belang aanwezig is, dient er een vergunningsprocedure te worden doorlopen. Hierbij geldt de volgende regel: '*activiteiten mogen in principe alleen worden uitgevoerd wanneer er geen significante schade aan beschermde natuurwaarde ontstaat'.*

<u>Beschermde Natuurmonumenten</u>
Voorheen waren naast Natura 2000-gebieden ook Beschermde Natuurmonumenten beschermd conform de gebiedsbescherming. De bescherming van Beschermde Natuurmonumenten is vervallen. Provincies kunnen wel besluiten om deze gebieden alsnog te beschermen via het provinciale beleid. De provincie voegt de gebieden toe aan het Natuurnetwerk Nederland of wijst ze aan als bijzonder provinciaal natuurgebied of -landschap.

2.2 Natuurnetwerk Nederland

Aanvullend op de natuurwetgeving is er natuurbeleid. Natuurbeleid is een zachter kader dan de natuurwetgeving, maar is eveneens van belang voor ruimtelijke plannen. Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden (voorheen Ecologische Hoofdstructuur). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Via de Nota Ruimte is het toetsingskader voor het Natuurnetwerk Nederland geregeld.

In Natuurnetwerk Nederland liggen de volgende natuurgebieden:

- Bestaande natuurgebieden (waaronder de 20 Nationale Parken)
- Gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer
- Ca. 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, het Nederlandse deel van de Noordzee en de Waddenzee
- Alle Natura 2000-gebieden

2.3 Houtopstanden

De Wet natuurbescherming spreekt over een houtopstand indien sprake is van een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:

a. een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of
b. bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen

De Wet natuurbescherming heeft geen betrekking op:

a. houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
b. houtopstanden op erven of in tuinen;
c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
e. kweekgoed;
f. uit populieren of wilgen bestaande:
    1. wegbeplantingen;
    2. beplantingen langs waterwegen, en
    3. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
g. het dunnen van een houtopstand;
h. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
    1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
    2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
    3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten (Artikel 4.2).

2.4 Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Er is een stappenplan opgesteld door Ministerie van Economische Zaken (Bijlage 4). Met dit stappenplan kan worden bepaald of een ontheffing nodig is of dat er gebruik kan worden gemaakt van een vrijstelling.

<u>Bevoegdheid</u>
De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen ligt bij de provincies. Enkel bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk het bevoegd gezag.

<u>Beschermingsregime</u>
De Wet Natuurbescherming kent de onderstaande beschermingsregimes. Elk van deze beschermingsregime kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor een vrijstelling of ontheffing van de verboden.

- Soorten van de Vogelrichtlijn
- Soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn
- Andere soorten (bescherming vanuit nationaal oogpunt)

Om te mogen afwijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan de volgende criteria zijn voldaan.

- Er mag worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is
- Tegenover de afwijking van het verbod moet een in de wet genoemd belang staan (bijv. volksgezondheid of openbare veiligheid)
- De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van een soort

De verbodsbepalingen voor Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten zijn gericht op bescherming van de individuen van de soorten. De verbodsbepalingen mogen enkel overtreden worden met een ontheffing (het 'nee, tenzij-principe'). Bij het besluit of een afwijking van het verbod kan worden toegestaan, wordt niet gekeken naar de gevolgen van deze afwijking voor het individuele plant of dier, maar naar de gevolgen voor de instandhouding van de betrokken soort.

Zorgplicht
Iedereen dient voldoende rekening te houden met in het wild levende dieren en planten en de directe leefomgeving. ''De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".

Vrijstelling regelgeving
In veel gevallen is er geen ontheffing nodig, maar kan er gebruik worden gemaakt van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod. Er zijn diverse vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Bekende voorbeelden van vrijstellingen zijn onder meer het toepassen van de gedragscode of wanneer de werkzaamheden plaatsvinden in het kader van een Programmatische Aanpak of een Provinciale verordening.

Verbodsbepalingen
De verbodsbepalingen betreffende **beschermde soorten Vogelrichtlijn, artikel 3.1**

lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

De verbodsbepalingen betreffende **beschermde soorten Habitatrichtlijn, artikel 3.2**

Lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

De verbodsbepalingen **betreffende andere soorten, artikel 3.3**

lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
- onderdeel a. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Gedragscodes
In de Wet natuurbescherming is de mogelijkheid opgenomen om een vrijstelling te verkrijgen indien wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode (art 3.31). In de mogelijkheid die de wet biedt, wordt ook aangegeven dat er met betrekking tot de Europees beschermde soorten een gedragscode kan worden goedgekeurd voor ruimtelijke ontwikkelingen (naast beheer en onderhoud, waarvoor in de Flora- en Faunawet reeds een vrijstelling gold als werd gewerkt conform een goedgekeurde gedragscode). Hoewel de mogelijkheid wel wordt geboden, zijn er bij het opstellen van het stappenplan nog géén gedragscodes goedgekeurd voor de nieuwe beschermde soorten of voor de Europees beschermde soorten voor ruimtelijke ontwikkelingen. Hier dient rekening mee te worden gehouden bij de bepaling of een gedragscode van toepassing is voor de type ingreep en de voorkomende beschermde soorten.

3. Werkwijze

Ten behoeve van deze quickscan flora & fauna is op twee manieren onderzocht of de voorgenomen ruimtelijke ingrepen mogelijk een negatief effect hebben op beschermde gebieden, plantensoorten en diersoorten en houtopstanden.

Tijdens een voorbereidend bureauonderzoek is informatie verzameld over:

a. het projectgebied en de positie van het projectgebied t.o.v. beschermde gebieden in de omgeving van het projectgebied (Hoofdstuk 4. Resultaten beschermde gebieden)
b. de ligging van de te kappen houtopstanden ten opzichte van de bebouwde kom grens (Hoofdstuk 5: Resultaten houtopstanden)
c. waarnemingen van plant- en diersoorten in het projectgebied en in de omgeving van het projectgebied (Hoofdstuk 6: Resultaten beschermde soorten)

Op basis van één verkennend veldonderzoek is de (kans op) aanwezigheid van wettelijk beschermde plant- en diersoorten onderzocht in het projectgebied en in de directe omgeving van het projectgebied. Het terrein is onderzocht op basis van terreingesteldheid, potentiële aanwezigheid van beschermde soorten alsook de aanwezigheid van biotopen die geschikt zijn voor beschermde soorten. Hierbij is gebruik gemaakt van bekende natuurinformatie (NDFF & Bijlage 6. Quickscanhulp; waarneming.nl). Daarnaast is het omliggende gebied globaal geanalyseerd waarmee een inschatting gemaakt kan worden of het projectgebied geschikt kan zijn als leefgebied voor beschermde soorten.

4. Resultaten beschermde gebieden

4.1 Natura 2000-gebieden

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van Natura 2000-gebieden, maar grenst direct aan het Natura 2000-gebied Veerse Meer (Afbeelding 4.1.1). Het Natura 2000-gebied Veerse Meer ligt ten noorden van het projectgebied. Het Veerse Meer is aangewezen als Natura 2000-gebied op basis van de vogelrichtlijn en heeft uitsluitend instandhoudingsdoelstellingen voor broedvogelsoorten en niet-broedvogelsoorten. Er zijn geen instandhoudingsdoelstellingen voor habitattypen of voor overige soorten. Voor het Veerse Meer zijn geen ontwikkelopgaven vastgesteld.

Gezien de aard van de ingrepen en de ligging naast het Natura 2000-gebied Veerse Meer, is een direct, negatief effect van de voorgenomen ontwikkeling op de instandhoudingsdoelen van dit Natura 2000-gebied niet op voorhand uit te sluiten. Een substantieel, negatief effect van de voorgenomen ontwikkeling op de stikstofemissie en daarmee op Natura 2000-gebieden is mogelijk en dient nader onderzocht te worden middels een AERIUS berekening. Nader onderzoek naar de directe effecten van de voorgenomen ontwikkeling en naar de effecten op de stikstofemissie op de voor het Veerse Meer en andere Natura 2000-gebieden vastgestelde instandhoudingsdoelen is noodzakelijk.

Afb. 4.1.1. Ligging van het projectgebied (rood kader) t.o.v. Natura 2000-gebied (groen vlak).

4.2 Natuurnetwerk Nederland

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (Zeeuws Natuurnetwerk, Afb. 4.2.1). Het projectgebied grenst aan de noordoostzijde aan een bosperceel van het Natuurnetwerk Nederland (De Piet). De andere dichtstbijzijnde gebieden behorende tot het Natuurnetwerk Nederland zijn de Oranjeplaat ten zuidwesten van het projectgebied, de kreek aan de overzijde van de Muidenweg ten zuidoosten en enkele houtopstanden en kreken op grotere afstand van het projectgebied.

Gezien de aard van de voorgenomen ruimtelijke ingrepen, de afstand tot deze gebieden en het huidig gebruik van de betreffende Natuurnetwerk Nederland gebieden hebben de voorgenomen ingrepen mogelijk een direct, negatief effect op deze gebieden. Ook een indirect, negatief effect als gevolg van verandering van de stikstofemissie en daarmee -depositie op Natuurnetwerk Nederland gebieden is niet op voorhand uit te sluiten en kan nader onderzocht worden middels een AERIUS berekening.

Afb. 4.2.1 Ligging van het projectgebied (rood kader) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (blauwe en groene vlakken).

5. Resultaten houtopstanden

Het projectgebied bevindt zich buiten de bebouwde kom voor de Wet natuurbescherming (voorheen 'bebouwde kom Boswet'). Binnen het projectgebied bevindt zich geen houtopstand groter dan 10 are of meer dan 20 bomen in laanverband. Daarmee is het onderdeel Houtopstanden van de Wet natuurbescherming niet van toepassing op het projectgebied.

6. Resultaten beschermde soorten

6.1 Karakteristieken

Tijdens het locatieonderzoek (Tabel 6.1) zijn in het projectgebied verschillende elementen aangetroffen (Tabel 6.2). De foto's in Bijlage 3 geven een impressie van de situatie ter plaatse. Op 29-09-2020 is een extra locatiebezoek uitgevoerd ter controle en actualisatie van het onderzoek.

Tabel 6.1. Aangetroffen elementen.

Datum	Controleur	Dagdeel	Weer
15-10-2018	L.J. de Haan	Ochtend en middag	Droog, halfbewolkt, 20 ˚C, Z wind, 3 Bft
29-09-2020	A.S.J. van Proosdij	Ochtend en middag	Grotendeels droog, bewolkt, 18 ˚C, W wind, 2 Bft

Tabel 6.2. Aangetroffen elementen.

Elementen	Aanwezig	Omschrijving
Gebouwen	Nee	-
Water	Nee	-
Houtachtige vegetatie	Ja	Loofbomen in bospartij
Kruidachtige vegetatie	Ja	Ruig grasland en gemaaid grasland
Moeras en verlandingszone	Nee	-
Agrarisch gebied	Ja	Agrarische percelen met gele mosterd, bladrammenas, suikerbiet
Werken	Nee	-
Erf / tuin / privé	Nee	-
Bestrating / verharding	Ja	Asfaltweg

6.2 Flora

De locatieonderzoeken vonden plaats aan het eind van het groeiseizoen van planten. Hierbij is de aanwezigheid vastgesteld van enkele algemeen voorkomende grassoorten en kruiden. Op de akkers groeiden o.a. gele mosterd, bladrammenas en suikerbiet. Tijdens het locatieonderzoek zijn geen bijzondere of beschermde plantensoorten aangetroffen. Uit eerdere waarnemingen (NDFF, waarneming.nl) is in de omgeving van het projectgebied (1-5 km) de aanwezigheid bekend van glad biggenkruid en kleine wolfsmelk. Groenknolorchis is bekend uit de omgeving van het projectgebied (NDFF), maar de exacte locaties hiervan zijn niet beschikbaar.

Glad biggenkruid groeit op droge, vaak omgewerkte zandgrond. Dit biotoop is niet in het projectgebied aanwezig, zodat de aanwezigheid van glad biggenkruid niet aannemelijk is.

Kleine wolfsmelk groeit op open grond zoals akkers en open bermen. De agrarische percelen vormen mogelijk een geschikt biotoop voor deze soort (Afb. 6.2.1). Tijdens het locatieonderzoek van 15-10-2018 is kleine wolfsmelk niet waargenomen, wat mogelijk komt doordat deze soort half oktober minder goed waarneembaar is. De aanwezigheid van kleine wolfsmelk dient derhalve nader onderzocht te worden. Dit is gedaan tijdens het locatieonderzoek van 29-09-2020 en wordt nader beschreven in de rapportage van het aanvullend soortenonderzoek.

Groenknolorchis groeit in duinvalleien en trilvenen en soms in armere graslanden. Dit biotoop is niet in het projectgebied aanwezig, zodat de aanwezigheid van groenknolorchis niet aannemelijk is. Gezien de huidige inrichting van het projectgebied en het intensieve onderhoud van wegbermen en graslandvegetaties, is het niet aannemelijk dat andere beschermde plantensoorten in het projectgebied voorkomen.

Een nader onderzoek naar kleine wolfsmelk en/of een ontheffingsaanvraag is benodigd. Nader onderzoek naar andere beschermde flora en/of een ontheffingsaanvraag is niet benodigd.

Afb. 6.2.1. Projectgebied (rood kader) met geschikt biotoop voor kleine wolfsmelk (paars vlak).

6.3 Vleermuizen

Een vleermuisonderzoek valt buiten het kader van een quickscan. Wel is de potentie onderzocht van het terrein voor vleermuizen en is gelet op sporen. Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich in holten van bomen en besloten of donkere ruimten van gebouwen.

Er is onderzocht welke soorten redelijkerwijs of mogelijk te verwachten zijn aan de hand van het landschap, de omgeving en gekend verspreidingsbeeld. Daarna is onderzocht welke functies voor vleermuizen mogelijk voorkomen. Als richtlijn is hiervoor is de checklist van het huidig geldende Vleermuisprotocol (2017) aangehouden. Het gaat om voor vleermuis van belang zijnde objecten die door de beoogde activiteit of plan, in relevante mate worden aangetast. Foerageergebied en vliegroutes zijn alleen beschermd als ze essentieel zijn voor het goede voortbestaan van de soort ter plaatse. Op basis van recente waarnemingen (NDFF, waarneming.nl) en de huidige inrichting van het terrein kunnen de volgende soorten in het projectgebied voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, baardvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en watervleermuis.

De schuur in het westen van het gebied bestaat uit een zeecontainer met houten betimmering. De betimmering bevat grote gaten, zodat de ruimte tussen de metalen wand en het hout te open en tochtig is voor vleermuizen. Vleermuizen kunnen zich niet vastgrijpen aan de gladde, metalen wand, zodat dit gebouw niet geschikt is als verblijfplaats voor gebouw-bewonende vleermuizen. De bomen op het terrein bevatten geen holtes of scheuren die geschikt zijn als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten. De aanwezigheid van verblijfplaatsen voor

vleermuizen in het projectgebied is daarom op voorhand uit te sluiten. In meerdere bomen in de houtopstand direct ten westen van het projectgebied zijn gaten, scheuren en loszittende schorsplaten waargenomen die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten. Indien er geen felle, nachtelijke verlichting in het voor vleermuizen actieve seizoen (april t/m oktober) wordt gebruikt die uitstraalt op deze houtopstand, is van een negatief effect op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen geen sprake.

De houtopstanden direct ten westen en ten zuiden van het projectgebied vormen duidelijke lijnvormige structuren die mogelijk fungeren als vliegroute voor vleermuizen (gele lijnen, Afb. 6.3.1). Deze houtopstanden buiten het projectgebied vallen mogelijk in de invloedsfeer van de werkzaamheden in het projectgebied. Indien er geen felle, nachtelijke verlichting in het voor vleermuizen actieve seizoen (april t/m oktober) wordt gebruikt die uitstraalt op deze houtopstand, is van een negatief effect op mogelijk aanwezige vliegroutes geen sprake.

Het projectgebied is gezien de ligging op de overgang van bos en agrarisch gebied geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Gelet op het open karakter van het gebied en ontbreken van beschutting is het projectgebied beperkt geschikt als foerageergebied. Gelet op de beperkte geschiktheid van het projectgebied als foerageergebied en de aanwezigheid van alternatief, hoogwaardig foerageergebied in de omgeving, is van een functie als essentieel foerageergebied geen sprake.

Afbeelding 6.3.1. Luchtfoto van het projectgebied (rood kader) en locaties van lijnvormige structuren die mogelijk als vliegroute gebruikt worden (gele lijnen).

Indien tijdens de werkzaamheden en in de toekomstige gebruiksfase geen felle, nachtelijke verlichting in de voor vleermuizen actieve periode (april t/m oktober) wordt gebruikt die uitstraalt op de houtopstanden net buiten het projectgebied, is van een negatief effect op ene mogelijke functie van vliegroute geen sprake en is nader onderzoek of een ontheffing niet benodigd.

6.4 Zoogdieren

Hermelijn en wezel

Het projectgebied is niet tot weinig geschikt als leefgebied voor kleine marterachtigen (hermelijn, bunzing, wezel). De houtopstanden net buiten het terrein zijn wel geschikt als foerageergebied en bevatten mogelijk ook rustplaatsen en/of nestplaatsen (Afb. 6.4.1). Voor de bunzing geldt in Zeeland een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen, voor hermelijn en wezel is er geen vrijstelling. Tijdens het locatieonderzoek zijn geen exemplaren of sporen van deze soorten aangetroffen. De aanwezigheid van hermelijn en wezel in het gebied is naar verwachting beperkt tot passerende en foeragerende exemplaren. Geadviseerd wordt de aanwezigheid van deze beide soorten nader te onderzoeken, m.n. in het bos langs de Piet, ten noordoosten van het projectgebied.

Afbeelding 6.4.1. Luchtfoto van het projectgebied (rood kader) en houtopstanden met mogelijke rust- en/of nestplaatsen, verbindingsroutes en foerageergebied van hermelijn en wezel (groene vlakken).

Boommarter en steenmarter

Het gebied is niet geschikt als leef- en foerageergebied voor steenmarter en boommarter. Het bos langs de Piet, direct ten noordoosten van het projectgebied is wel geschikt als leefgebied voor boommarters. Dit bevindt zich buiten de invloedsfeer van de voorgenomen ontwikkeling, zodat van verstoring of verlies van verblijfplaatsen geen sprake is. De schuur aan de westzijde van het projectgebied tussen het agrarisch perceel en de oever van het Veerse Meer bestaat uit een metalen zeecontainer met houten betimmering. Deze bevat geen gaten die groot genoeg zijn voor steenmarters. Er zijn ook geen exemplaren of sporen van steenmarters bij de schuur waargenomen. De aanwezigheid van steenmarter en boommarter in het gebied kan daarom op voorhand worden uitgesloten.

Overige zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn op enkele plaatsen sporen van konijnen en hazen aangetroffen. Damherten bezoeken geregeld het gebied. Daarnaast kunnen gezien de aangetroffen vegetatie en omgeving en recente waarnemingen (NDFF, waarneming.nl) soorten als ree, vos, haas, konijn, egel en algemene muizensoorten worden verwacht. Het projectgebied is onderdeel van de leefomgeving van deze soorten. De bovengenoemde soorten zijn beschermd conform de Wet natuurbescherming 'andere soorten', maar staan ook in de categorie 'vrijgestelde soorten'. Dit

houdt in dat bij uitvoering van de werkzaamheden een vrijstelling geldt voor deze soorten. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht voor de uitvoerende partij. Tijdens het veldbezoek zijn geen exemplaren of sporen van zoogdiersoorten aangetroffen die beschermd zijn en waarvoor geen vrijstelling geldt.

Nader onderzoek naar de aanwezigheid van hermelijn en wezel is benodigd. Een nader onderzoek naar andere beschermde zoogdieren en/of een ontheffingsaanvraag is niet benodigd.

6.5 Vogels

Buizerd, havik en andere roofvogels

Tijdens het veldbezoek zijn de bomen in het projectgebied en de houtopstanden direct ten westen en ten oosten van het projectgebied geïnspecteerd. In de houtopstand ten westen van het projectgebied is een roofvogelnest aanwezig, waarschijnlijk van een buizerd of havik (Afb. 6.5.1). In het bos langs de Piet ten noordoosten van het projectgebied zijn in de zone direct langs het projectgebied geen grote roofvogelnesten aanwezig. In alle houtopstanden zijn nesten van ekster en/of kraai aanwezig die mogelijk gebruikt worden door kleinere roofvogels. De aanwezigheid van sperwer, torenvalk, boomvalk en ransuil kan daarom niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van buizerd, havik en sperwer is derhalve noodzakelijk en geadviseerd wordt de aanwezigheid van boomvalk, torenvalk en ransuil eveneens nader te onderzoeken.

Afbeelding 6.5.1. Luchtfoto van het projectgebied (rood kader) en locatie van een groot roofvogelnest van mogelijk buizerd of havik (gele ster) en houtopstanden (lichtblauwe vlakken) met nesten van ekster en kraai die mogelijk gebruikt worden door kleine roofvogels.

Overige jaarrond beschermde vogels

De enige bebouwing in het projectgebied, de schuur aan de westzijde nabij de oever van het Veerse Meer, bevat geen openingen met achterliggende ruimtes die geschikt zijn als nestlocatie voor huismus of gierzwaluw. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van deze soorten in het projectgebied is daarom op voorhand uit te sluiten.

Broedvogels

De bomen in het projectgebied en de houtopstanden direct ten westen en ten oosten van het projectgebied zijn gecontroleerd en beoordeeld op aanwezige vogelnesten. Er zijn enkele onbewoonde nesten van onder meer kraai, ekster en houtduif aangetroffen en er zijn waarnemingen gedaan van vogels vliegend boven en zittend in bomen of struiken. Het projectgebied wordt dan ook gebruikt als foerageergebied door o.a. zangvogels. Het is aannemelijk dat zangvogels de omliggende bosopstanden gebruiken als broedlocatie. Dit houdt in dat gedurende het broedseizoen geen werkzaamheden mogen worden uitgevoerd die leiden tot een verstoring of vernietiging van de exemplaren en/of nesten van deze soortgroep. Het broedseizoen ligt globaal tussen 15 maart en 15 juli, afhankelijk van de weersomstandigheden. Eerdere, maar ook latere broedgevallen zijn mogelijk. Deze 'broedgevallen buiten het broedseizoen om' zijn ook beschermd conform de Wet natuurbescherming.

Nader onderzoek en/of een ontheffingsaanvraag is benodigd voor buizerd, havik, sperwer, torenvalk, boomvalk en ransuil.

6.6 Amfibieën

In het projectgebied loopt een watergang met mogelijk geschikte voortplantingsbiotopen voor amfibieën (Afb. 6.6.1 en Bijlage 3). De kleine watersalamander is bekend uit de directe omgeving van het projectgebied (NDFF, waarneming.nl). Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën waargenomen. Het is mogelijk dat de kleine watersalamander, bruine kikker en gewone pad het projectgebied gebruiken als leefomgeving. Deze soorten zijn beschermd conform de Wet natuurbescherming 'Andere soorten', maar staan ook op de categorie met 'vrijgestelde soorten'. Dit houdt in dat bij uitvoering van de werkzaamheden een vrijstelling geldt voor deze soorten. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht voor de uitvoerende partij. De aanwezigheid van beschermde, niet-vrijgestelde soorten amfibieën is uit te sluiten vanwege het ontbreken van voor deze soorten noodzakelijke specifieke habitats.

Afbeelding 6.6.1. Luchtfoto van het projectgebied (rood kader) en aanwezige watergangen die mogelijk geschikt zijn als leef- en voortplantingsbiotoop voor amfibieën (blauwe lijnen).

Een nader onderzoek naar beschermde amfibieën en/of een ontheffingsaanvraag is niet benodigd.

6.7 Reptielen

In het projectgebied zijn geen reptielen aangetroffen. Beschermde reptielensoorten zijn niet bekend uit de wijdere omgeving van het projectgebied (NDFF, waarneming.nl) en de voor zeldzame soorten benodigde habitats ontbreken in het projectgebied. De aanwezigheid van beschermde soorten reptielen is daarom op voorhand uit te sluiten.

Een nader onderzoek naar reptielen en/of een ontheffingsaanvraag is niet benodigd.

6.8 Vissen

De sloot in het projectgebied heeft geen snelle stroming en staat voor grote delen (tijdelijk) droog, waarmee het gebied geen geschikte biotopen bezit voor beschermde vissoorten. Ook zijn er in de wijdere omgeving van het projectgebied geen beschermde vissoorten waargenomen (NDFF, waarneming.nl).

Een nader onderzoek naar beschermde vissen en/of een ontheffingsaanvraag is niet benodigd.

6.9 Ongewervelden

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde ongewervelden waargenomen. De voor beschermde ongewervelden benodigde specifieke habitats ontbreken in het projectgebied, zodat de aanwezigheid van dergelijke beschermde ongewervelden in het projectgebied niet aannemelijk is.

Een nader onderzoek naar ongewervelden en/of een ontheffingsaanvraag is niet benodigd.

7. Conclusies en advies

7.1 Natura 2000-gebieden

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van Natura 2000-gebieden, maar grenst direct aan het Natura 2000-gebied Veerse Meer. Gezien de aard van de ingrepen en de ligging naast het Natura 2000-gebied Veerse Meer, is een direct, negatief effect van de voorgenomen ontwikkeling op de instandhoudingsdoelen van dit Natura 2000-gebied niet op voorhand uit te sluiten. Een substantieel, negatief effect van de voorgenomen ontwikkeling op de stikstofemissie en daarmee op Natura 2000-gebieden is mogelijk en dient nader onderzocht te worden middels een AERIUS berekening. Nader onderzoek naar de directe effecten van de voorgenomen ontwikkeling en naar de effecten op de stikstofemissie op de voor het Veerse Meer en andere Natura 2000-gebieden vastgestelde instandhoudingsdoelen is noodzakelijk.

7.2 Natuurnetwerk Nederland

Het projectgebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (Zeeuws Natuurnetwerk). Het projectgebied grenst aan de noordoostzijde aan een bosperceel van het Natuurnetwerk Nederland (De Piet). De andere dichtstbijzijnde gebieden behorende tot het Natuurnetwerk Nederland zijn de Oranjeplaat ten zuidwesten van het projectgebied, de kreek aan de overzijde van de Muidenweg ten zuidoosten en enkele houtopstanden en kreken op grotere afstand van het projectgebied. Gezien de aard van de voorgenomen ruimtelijke ingrepen, de afstand tot deze gebieden en het huidig gebruik van de betreffende NNN-gebieden hebben de voorgenomen ingrepen mogelijk een direct, negatief effect op deze gebieden. Ook een indirect, negatief effect als gevolg van verandering van de stikstofemissie en daarmee -depositie op NNN-gebieden is niet op voorhand uit te sluiten en kan nader onderzocht worden middels een AERIUS berekening.

7.3 Houtopstanden

Het projectgebied bevindt zich buiten de bebouwde kom. Binnen het projectgebied bevindt zich geen houtopstand groter dan 10 are of meer dan 20 bomen in laanverband. Daarmee is het onderdeel Houtopstanden van de Wet natuurbescherming niet van toepassing op het projectgebied.

7.4 Beschermde soorten

Uit het veldonderzoek zijn de volgende restricties naar voren gekomen:

Hermelijn en wezel
Het projectgebied is weinig geschikt als leefgebied voor hermelijn en wezel. De houtopstanden net buiten het terrein zijn wel geschikt als foerageergebied en bevatten mogelijk ook rustplaatsen en/of nestplaatsen. De aanwezigheid van hermelijn en wezel in het gebied is naar verwachting beperkt tot passerende en foeragerende exemplaren. Geadviseerd wordt de aanwezigheid van deze beide soorten nader te onderzoeken, m.n. in het bos langs de Piet, direct ten noordoosten van het projectgebied.

Vleermuizen
In de houtopstand ten westen van het projectgebied zijn bomen met gaten, scheuren en loszittende schors aanwezig die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten. De houtopstanden direct ten westen en ten zuiden van het projectgebied vormen duidelijke lijnvormige structuren die mogelijk fungeren als vliegroute voor vleermuizen. Deze houtopstanden buiten het projectgebied vallen mogelijk in de invloedsfeer van de werkzaamheden. Indien tijdens de werkzaamheden en in de toekomstige gebruiksfase geen felle, nachtelijke verlichting in de voor vleermuizen actieve periode (april t/m oktober) wordt gebruikt die uitstraalt op deze houtopstanden is van een negatief effect op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen en/of een functie als vliegroute geen sprake en is nader onderzoek of een ontheffing niet benodigd.

Buizerd, havik en andere roofvogels
In de houtopstand aan de westzijde grenzend aan het projectgebied is een roofvogelnest aanwezig, waarschijnlijk van een buizerd of havik. Daarnaast kan ook de aanwezigheid van sperwer, torenvalk, boomvalk en ransuil niet op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van buizerd, havik en sperwer is derhalve noodzakelijk en geadviseerd wordt de aanwezigheid van boomvalk, torenvalk en ransuil eveneens nader te onderzoeken.

Broedvogels
Het is aannemelijk dat zangvogels de bomen in en de houtopstanden direct ten westen en oosten van het projectgebied gebruiken als broedlocatie. Een nader onderzoek is niet noodzakelijk, onder voorwaarde dat er buiten het broedseizoen om gewerkt wordt, of eventuele nesten in de houtopstanden tijdens het broedseizoen niet verstoord worden. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli, afhankelijk van de weersomstandigheden. Eerdere en latere broedgevallen zijn ook beschermd conform de Wet natuurbescherming.

7.5 Zorgplicht

De aannemer behoudt te allen tijde zijn of haar zorgplicht: ''De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, als mede voor hun directe leefomgeving. In praktijk betekent dit het a. voorkomen, b. beperken en c. ongedaan maken van schadelijke handelingen voor de natuur.”

8. Bronnen

Boeken

- Meijden, R. van der, Heukels' Flora van Nederland, Wolters-Noordhoff, 2005
- Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora, Stichting Floron, Nijmegen 2011
- Weeda, E.J. et al., Nederlandse Oecologische Flora, KNNV, Leiden, 1999

Internet

- **https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01**

De Wet natuurbescherming met de onderdelen Natura 2000-gebieden, Houtopstanden en Soorten inclusief de beschermingsregimes Habitatrichtlijnsoorten, Vogelrichtlijnsoorten en Andere soorten.
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **http://www.synbiosys.alterra.nl**

Onderzoeksinstituut Alterra draagt door deskundig en onafhankelijk onderzoek bij aan het realiseren van een kwalitatief hoogwaardige en duurzame groene leefomgeving.
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **http://kadviewer.map5.nl**

Kadviewer is een online kaartendienst waarmee geografische locaties opgezocht kunnen worden.
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **https://zoek.officielebekendmakingen.nl/**

Provinciale verordening provincies m.b.t. de Wet natuurbescherming en vrijgestelde soorten.
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)**

In de NDFF zijn waarnemingen beschikbaar met exacte locatiegegevens.
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **https://www.waarneming.nl**

Database van voorkomen van flora- en fauna in Nederland.
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **https://www.telmee.nl**

Database van voorkomen van flora- en fauna in Nederland.
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **https://www.vleermuis.net**

Vleermuis.net is een kenniswebsite met informatie over het Vleermuisprotocol.
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **https://www.ravon.nl**

RAVON is een kenniscentrum voor reptielen, amfibieën en vissen.
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **https://www.zoogdiervereniging.nl**

Zoogdiervereniging
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **https://www.vogelbescherming.nl/**

Vogelbescherming
Geraadpleegd op 12-10-2020

- **https://www.sovon.nl/**

Sovon Vogelonderzoek Nederland
Geraadpleegd op 12-10-2020

9. Woordenlijst

Geldigheid
Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: *"Onderzoeksgegevens hebben een beperkte geldigheidstermijn. Voor vogels en soorten genoemd op Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn hanteren we daarom een geldigheidstermijn van maximaal 3 jaar. Voor soorten genoemd op de bijlage bij de wet natuurbescherming is deze periode 5 jaar."*

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in de aanleiding van het onderzoek. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

Zorgplicht
''De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, als mede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".
In de praktijk betekend dit:

1. *Voorkomen* dat er schade wordt toegebracht aan flora en fauna
2. *Beperken* dat er schade wordt toegebracht aan flora en fauna
3. *Ongedaan maken* van toegebrachte schade

Een voorbeeld van invulling geven aan de zorgplicht:

- Bij het kappen van bomen controleren op mogelijke broedgevallen buiten het broedseizoen om.

Passende gedragscode
Een gedragscode is een ontheffing voor de beschreven maatregelen in bepaalde werken. De gedragscode geeft invulling aan de zorgplicht en het zorgvuldig handelen. Er zijn diverse gedragscodes, afhankelijk van het type werk: besteding beheer en onderhoud of ruimtelijke ingrepen.
Gedragscode worden goedgekeurd door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, en hebben een geldigheidsduur van 5 jaar. Vervolgens dienen deze opnieuw gekeurd te worden.

***De Gedragscode dient nog te worden herschreven / aangepast t.o.v. de Wet natuurbescherming 2017*

Bijlage 1 Luchtfoto inclusief projectgrenzen

Projectgebied met grenzen (rode lijnen).

Bijlage 2 Plattegrond nieuwe situatie

Ontwerp Waterpark Veerse Meer op hoofdlijnen.

Bijlage 3 Impressie projectgebied

Bijlage 4 Toelichting verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna

In het verkennend onderzoek (quickscan) flora en fauna in het kader van de Wet natuurbescherming wordt onderzoek gedaan naar het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten in het projectgebied. Ook wordt de ligging van het projectgebied onderzocht t.o.v. beschermde gebieden behorende tot het Natura 2000 netwerk en Natuurnetwerk Nederland. De volgende werkzaamheden behoren tot het verkennend onderzoek.

Voorbereidend onderzoek

- Verzamelen van gebiedsinformatie
- Verzamelen van soorteninformatie en verspreidingsgebied
- Informatie verzamelen over voorgenomen werkzaamheden in het projectgebied

Verkennend veldonderzoek met inspectie van het terrein en/of gebouwen

- Tijdens het veldonderzoek wordt het projectgebied en de directe omgeving geïnventariseerd op de aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Ook wordt gekeken of het projectgebied geschikt is als habitat voor beschermde soorten. Het verkennend veldonderzoek geeft daarmee inzicht in de **kans op aanwezigheid** van beschermde soorten. Het is geen gedetailleerd en gespecialiseerd onderzoek.
- Het is mogelijk dat er objecten of plekken zijn die niet de inspecteren zijn door de controleur. Dit kan bijvoorbeeld een watergang (vissen en amfibieën) zijn of holtes, spouwen en kieren in bomen en gebouwen (vleermuizen). Onderzoek van dergelijke objecten en plekken vereist in elk geval aanvullend onderzoek door een deskundige.
- Indien tijdens het verkennend veldonderzoek de aanwezigheid van beschermde soorten wordt vastgesteld, en/of plekken zijn aangetroffen die kunnen fungeren als habitat voor beschermde soorten, is aanvullend onderzoek noodzakelijk. Indien een watervoerende watergang / sloot wordt aangetroffen (in verbinding staand met andere watergangen), en de kans bestaat dat er beschermde soorten in voorkomen is altijd een nader onderzoek noodzakelijk.
- Aanvullend onderzoek wordt uitgevoerd door een deskundige op het gebied van de betreffende (mogelijk) aanwezige soort(en) en geeft uitsluitsel over welke beschermde soorten aanwezig zijn, in welke aantallen, op welke locaties en welke functie die locaties hebben.
- Aanvullend onderzoek maakt geen onderdeel uit van een verkennend onderzoek (quickscan). Aanvullend onderzoek kan als meerwerk verrekend worden bovenop het verkennend onderzoek.

Advies en rapportage

- De resultaten van het verkennend onderzoek worden gepresenteerd in een rapportage.
- In de rapportage wordt aangegeven of aanvullend onderzoek noodzakelijk is en indien dit noodzakelijk is, voor welke soortgroep(en).
- In de rapportage wordt een advies gegeven met betrekking tot het vervolgtraject.
- In het geval aanvullend onderzoek noodzakelijk is, kunnen wij u adviseren over de planning en doorlooptijd van deze onderzoeken.

Bijlage 5 Stappenplan Ministerie van Economische Zaken

Bijlage 6 NDFF Quickscanhulp

NDFF - quickscanhulp.nl 28-08-2018 13:55:32' (afstand tot projectgebied 0-10 km)

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Kleine watersalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Aardmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bunzing	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Damhert	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Dwergmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Egel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Hermelijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Ree	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Veldmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Vos	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Wezel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Huismus	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Bastaardkikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Bruine kikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Gewone pad	Amfibieën	wnb-andere soorten	1 - 5 km
grote vos	Insecten - Dagvlinders	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Glad biggenkruid	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Kleine wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Muurbloem	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Gewone bosspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Gewone zeehond	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km

Grijze zeehond	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Ondergrondse woelmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Bruinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone vinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Noordse woelmuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Meerkikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Akkerdoornzaad	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Bokkenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Dreps	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Grote leeuwenklauw	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Naakte lathyrus	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Schubvaren	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Stijve wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Stofzaad	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Trosgamander	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Steenmarter	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Woelrat	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten - Libellen	wnb-hrl	5 - 10 km
Bultrug	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Franjestaart	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Gewone dolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Gewone spitssnuitdolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Potvis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km

Bijlage 4c

Rapportage aanvullend soortenonderzoek Wet natuurbescherming

GRAS Advies, d.d. 23 november 2020

Uitgevoerd in het kader van bestemmingsplan ‘Waterpark Veerse Meer 2020’

KuiperCompagnons BV
Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Architectuur, Landschap
Rotterdam

Bedrijvenpark Twente 412
7602 KM Almelo

Huismanstraat 6
6851 GT Huissen

M 06 – 55 47 65 53
ecologie@grasadvies.nl
www.grasadvies.nl

Rapportage aanvullend soortenonderzoek Wet natuurbescherming

Waterpark Veerse Meer

Opdrachtgever:	HVV Property
Projectcode:	DRS00518
Project:	Waterpark Veerse Meer
Datum:	23-11-2020
Status:	Definitief, V2
Auteur:	A.S.J. van Proosdij
Gecontroleerd:	R.M. Smit & R.H.A. Janssen

Colofon

Opdracht
Rapportage betreft aanvullend onderzoek beschermde soorten conform de Wet natuurbescherming.

Opdrachtgever
HVV Property
Jonckerweg 19
2201 DZ Noordwijk

Uw kenmerk:	
Contactpersoon:	De heer G. Koele
Tel:	+31 6 55322246
Email:	g.koele@gap2.nl

Opdrachtnemer
GRAS Advies

Huismanstraat 6	Bedrijvenpark Twente 412
6851 GT Huissen	7602 KM Almelo

Ons kenmerk:	DRS00518 Aanvullend onderzoek beschermde soorten Waterpark Veerse Meer
Datum:	23-11-2020
Versie:	Definitief, V2
Contactpersoon:	de heer A.S.J. van Proosdij

Inhoudsopgave

1. Inleiding 5

1.1 Inleiding 5

1.2 Samenvatting 6

2 Huidige situatie en ontwikkeling 8

2.1 Huidige situatie 8

2.2 Toekomstige situatie 9

3. Werkwijze 16

3.1 Groenknolorchis en kleine wolfsmelk 16

3.2 Vleermuizen 17

3.3 Hermelijn en wezel 18

3.4 Buizerd 20

3.5 Havik 22

3.6 Sperwer 22

3.7 Boomvalk 22

3.8 Torenvalk 23

3.9 Ransuil 23

3.10 Kerkuil 23

3.11 Huismus 24

3.12 Gierzwaluw 25

3.13 Rugstreeppad 25

3.14 Uitvoering locatieonderzoeken 26

4. Resultaten 28

4.1 Groenknolorchis en kleine wolfsmelk 28

4.2 Vleermuizen 28

4.3 Hermelijn en wezel 30

4.4 Buizerd 30

4.5 Havik 31

4.6 Sperwer 32

4.7 Boomvalk 32

4.8 Torenvalk 32

4.9 Ransuil 33

4.10 Kerkuil 33

4.11 Huismus 34

4.12 Gierzwaluw 35

4.13 Rugstreeppad 35

5. Conclusies en advies 36

6. Bronnen 38

7. Woordenlijst 39

Bijlage 1 Luchtfoto projectgebied 40

Bijlage 2 Wet natuurbescherming 41

Bijlage 3 Stappenplan Ministerie van Economische Zaken 44

Bijlage 4 NDFF Quickscanhulp 45

1. Inleiding

1.1 Inleiding

Het projectgebied betreft het huidige Waterpark Veerse Meer, de aangrenzende voormalige camping van Staatsbosbeheer en aangrenzende agrarische percelen. De ontwikkeling van het waterpark is enkele jaren geleden stil komen te liggen. De huidige eigenaar is voornemens het projectgebied te ontwikkelen tot een hoogwaardig, duurzaam vakantiepark.

Bij dergelijke ruimtelijke ingrepen dient rekening gehouden te worden met beschermde gebieden en met beschermde plant- en diersoorten. De Wet natuurbescherming omvat de regelgeving betreffende deze soorten en gebieden. De Wet natuurbescherming is van kracht sinds januari 2017 en vervangt de drie oude wetten: 'de Natuurbeschermingswet 1998', 'de Boswet' en 'de Flora- en Faunawet'. Doelstelling van de Wet natuurbescherming is bescherming van de biodiversiteit, decentralisatie verantwoordelijkheden en vereenvoudiging van regelgeving.

Uit de resultaten van de verkennende onderzoeken (quickscans) flora en fauna van de verschillende deelgebieden van het projectgebied (van Proosdij, 2020A & 2020B) blijkt dat in het projectgebied mogelijk vleermuizen, havik, buizerd, kerkuil, huismus, rugstreeppad, gierzwaluw, hermelijn en wezel en groenknolorchis voorkomen. Op basis hiervan is besloten nader onderzoek naar deze soortgroepen uit te voeren.

Doelstelling rapport
Het doel van dit aanvullend onderzoek is om uitsluitsel te geven over de aanwezigheid en aantallen beschermde diersoorten in het projectgebied, de mogelijke functies van het projectgebied voor deze soorten, de mogelijke effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventuele noodzakelijke vervolgstappen. Dit rapport presenteert de uitkomsten van het aanvullend onderzoek.

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 wordt het projectgebied en de voorgenomen ontwikkeling nader beschreven. In hoofdstuk 3 wordt de werkwijze nader toegelicht. De resultaten staan gepresenteerd in hoofdstuk 4 en de conclusies in hoofdstuk 5.

GRAS Advies
GRAS Advies voert aanvullende onderzoeken uit volgens de geldende soortprotocollen. De heer Dr. Ir. A.S.J. van Proosdij, de heer L.J. de Haan (MSc), de heer R.M. Smit (MSc) en mevrouw R.H.A. Janssen (BSc) zijn allen middels opleiding en ervaring als ecoloog bevoegd voor de verrichtte werkzaamheden. Daarnaast is het project uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van GRAS Advies. Het kwaliteit managementsysteem van GRAS Advies is ISO NEN-EN-ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Arnemuiden, provincie Zeeland

1.2 Samenvatting

Groenknolorchis en kleine wolfsmelk
De aanwezigheid van groenknolorchis en kleine wolfsmelk in het projectgebied is uitgesloten. Van een negatief effect is derhalve geen sprake.

Vleermuizen
In het toiletgebouw zijn 2 zomerverblijfplaatsen (tevens mogelijk paar- en winterverblijfplaats) van gewone dwergvleermuis aanwezig. De entree van het huidige park heeft een functie als essentieel foerageergebied voor gewone dwergvleermuis. De voorgenomen ontwikkeling resulteert in verlies van de 2 verblijfplaatsen en dit essentieel foerageergebied voor gewone dwergvleermuis. Een significant negatief effect op andere soorten is uitgesloten. Voor uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling is een ontheffing op de Wet natuurbescherming benodigd voor de gewone dwergvleermuis.

Hermelijn en wezel
De aanwezigheid van hermelijn en wezel in het projectgebied is uitgesloten. Van een negatief effect is geen sprake.

Buizerd
In de houtopstand net ten westen buiten het projectgebied is een bezet buizerdnest aanwezig. De voorgenomen ontwikkelingen leidt niet tot verlies van deze nestplaats. Indien de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van de buizerd (februari t/m augustus) of buiten 75 m van het nest plaatsvinden, vindt geen verstoring plaats en is een ontheffing op de Wet natuurbescherming niet benodigd.

Havik
Havik maakt incidenteel gebruik van het projectgebied om te foerageren, maar van een functie als essentieel foerageergebied of van aanwezige nesten is geen sprake. Van een negatief effect is derhalve geen sprake.

Sperwer
Sperwer maakt incidenteel gebruik van het projectgebied om te foerageren, maar van een functie als essentieel foerageergebied of van aanwezige in gebruik zijnde nesten is geen sprake. Van een negatief effect is geen sprake.

Boomvalk
Boomvalk maakt incidenteel gebruik van het projectgebied om te foerageren, maar van een functie als essentieel foerageergebied of van aanwezige in gebruik zijnde nesten is geen sprake. Van een negatief effect is geen sprake.

Torenvalk
Torenvalk foerageert regelmatig in het projectgebied, maar in gebruik zijnde nesten zijn in het projectgebied niet aanwezig en van een functie als essentieel foerageergebied is geen sprake. Van een negatief effect is geen sprake.

Ransuil
Ransuil maakt incidenteel gebruik van het projectgebied om te foerageren, maar van een functie als essentieel foerageergebied of van aanwezige in gebruik zijnde nesten is geen sprake. Van een negatief effect is geen sprake.

Kerkuil
Het in aanbouw zijnde zwembad wordt door 1 kerkuil gebruikt als rustplaats. De voorgenomen ontwikkeling resulteert in verlies van deze rustplaats. Er is geen sprake van een functie als essentieel foerageergebied en daarmee verlies van essentieel foerageergebied als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming is nodig m.b.t. het verlies van een rustplaats van de kerkuil.

Huismus
In het entreegebouw zijn 2 nestlocaties van de huismus aanwezig. De heggen tot ca. 50 m rondom deze nestlocaties hebben een functie als essentiële schuilplaats. In het Waterpark wordt door huismussen gefoerageerd met een duidelijke concentratie rondom het entreegebouw. De voorgenomen ontwikkeling resulteert in verlies van de 2 nestlocaties, verlies van essentiële schuilplaatsen en grootschalig verlies van foerageergebied. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming is nodig voor de huismus. Uit eerdere waarnemingen blijkt de aanwezigheid van huismussen bij recreatiewoningen langs de Arneplaatweg en de boerderij aan de Muidenweg 10, maar deze locaties vallen buiten de invloedsfeer van de voorgenomen ontwikkeling.

Gierzwaluw
De aanwezigheid van gierzwaluw in het projectgebied is uitgesloten. Van een negatief effect is derhalve geen sprake.

Rugstreeppad
De aanwezigheid van rugstreeppad in het projectgebied is uitgesloten. Van een negatief effect is derhalve geen sprake.

Wet natuurbescherming
Voor de uitvoering van de voorgenomen ontwikkelingen is een ontheffing op de Wet natuurbescherming benodigd voor de **gewone dwergvleermuis**, **kerkuil** en **huismus**. Wanneer de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van de **buizerd** of buiten 75 m van het nest plaatsvinden, is een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor uitvoering van de werkzaamheden niet benodigd. Voor de overige soorten is geen ontheffing nodig.

Zorgplicht
De aannemer behoudt te allen tijde zijn of haar zorgplicht: ''De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, als mede voor hun directe leefomgeving. In praktijk betekent dit het a. voorkomen, b. beperken en c. ongedaan maken van schadelijke handelingen voor de natuur."

Advies
Geadviseerd wordt deze resultaten voor te leggen aan het bevoegd gezag, de provincie Zeeland. Geadviseerd wordt een ontheffing op de Wet natuurbescherming aan te vragen voor de gewone dwergvleermuis, kerkuil en huismus.

2 Huidige situatie en ontwikkeling

2.1 Huidige situatie

Het projectgebied bevindt zich op ca. 1,5 km ten noordoosten van Arnemuiden (Afb. 2.1.1). Het projectgebied grenst aan het Natura 2000-gebied Veerse Meer. Het gebied bestaat uit meerdere deelgebieden met elk een eigen huidig gebruik. Ten westen van het projectgebied ligt de jachthaven Oranjeplaat. Ten noorden ligt het Veerse Meer. Aan de noordoostzijde bevindt zich het natuur- en recreatiegebied de Piet. Aan de zuid- en oostzijde bevinden zich agrarische percelen.

Afbeelding 2.1.1. Ligging van het projectgebied (rood kader).

Het huidige waterpark Veerse Meer vormt het zuidwestelijke deelgebied met een oppervlakte van 42,1 ha (deelgebied 1A, Afb. 2.1.2). De uitbreiding en renovatie van dit deelgebied is nooit afgemaakt. Op het terrein bevinden zich chalets, bungalows, vakantiewoningen en enkele gebouwen met algemene voorzieningen zoals receptie, horeca, wasserette en opslag. Daarnaast bevindt zich op het terrein een zwembad in aanbouw. Op het terrein staan enkele bospercelen en diverse hagen en struikenrijen. Een deel van het gebied bestaat uit water, dat in verbinding staat met het Veerse Meer.

De voormalige camping van Staatsbosbeheer heeft een oppervlak van 8,0 ha en was tot 2018 in gebruik (deelgebied 1B, Afb. 2.1.2). Het terrein is momenteel niet meer in gebruik. Op het terrein bevinden zich een toiletgebouw waarvan de bouw nooit voltooid is met daarnaast een houten keet. Op het terrein staat een langgerekt stuk bos en tevens diverse hagen en struikenrijen. Een klein deel van de oever is ingericht als speeltuin met zandstrand. De smalle strook grasland en kleine houtopstand tussen de Oranjeplaatweg en de Lemmer behoort eveneens tot deelgebied 1B.

Tussen de Oranjeplaatweg, de Muidenweg en het Veerse Meer bevindt zich het deelgebied van ca. 46,0 ha dat momenteel een agrarisch gebruik kent (deelgebied 2, Afb. 2.1.2).

Afbeelding 2.1.2. Luchtfoto van het projectgebied (binnen het rode kader) met hierin het voormalige vakantiepark (1A), de voormalige Staatsbosbeheer camping (1B) en agrarische percelen (2).

2.2 Toekomstige situatie

In de beoogde toekomstige situatie is het gebied tussen het Veerse Meer, de Muidenweg en de jachthaven ingericht en in gebruik als hoogwaardig vakantiepark (Afb. 2.2.1).

Het bestaande recreatiepark heeft een oppervlakte van 57 hectare en zal naar verwachting geheel worden verwijderd en nieuw gerealiseerd worden. De oppervlakte van de uitbreiding (nieuwe recreatiefunctie) bedraagt 32 hectare. Daarmee bedraagt de totale omvang van het nieuwe recreatiepark 89 hectare. Aansluitend aan het recreatiepark is er in deelgebied 2 ruimte voor 14 hectare nieuwe natuur. De totale ontwikkeling, het recreatiepark inclusief het natuurgebied, heeft een omvang van 103 hectare.

Landschapsplan

Context

Waterpark Veerse Meer is gesitueerd aan de zuidpunt van het Veerse Meer. Deze voormalige zeearm, die is aangewezen als Natura 2000-gebied, wordt omgeven door meanderende geulen, zandplanten, slikken, schorren en bos. Ook de lange zichtlijnen over het water en op de vesting van Veere zijn waardevol. In 1960 heeft Nico de Jonge voor dit gebied een Landschapsplan opgesteld, met ruimte voor landbouw, natuur en recreatie. Het contrast tussen enerzijds de meanderende vormen van de kreken en de natuur en anderzijds de rationele patronen van de omliggende polders en nieuwe bosplaten kenmerkt zijn plan.

Visie

Het ontwerp voor het Waterpark Veerse Meer verbeeldt de ambitie om in de geest van het Landschapsplan een nieuw recreatielandschap te creëren dat zich vanzelfsprekend in de omgeving voegt. De kwaliteiten van het Veerse Meer zijn ingezet om te komen tot een hoogwaardig recreatiepark dat de schoonheid en belevingswaarde van het landschap verhoogt en bijdraagt aan de culturele waarde van de plek.

Landschappelijke inbedding.

Dit heeft geresulteerd in een plan waarin het landschap de dragende structuur is. Door de ligging op de flanken van de kreek De Lemmer en de nabijheid van het Veerse Meer is water daarbinnen vanzelfsprekend het hoofdmotief. Aansluitend op De Lemmer is, geïnspireerd op de topografische kaart van omstreeks 1960, een fijnmazig krekenstelsel ontworpen, met een archipel van natuurlijk vormgegeven eilanden waarop kan worden gewoond en gerecreëerd. Daarnaast speelt bos een prominente rol. Aan de bospercelen langs De Lemmer worden nieuwe bosschages toegevoegd, die het recreatiepark omarmen en beschutten tegen de grimmige Zeeuwse wind. Dat gebeurt op de manier waarop Nico de Jonge met strategisch ontworpen bosvlakken ruimtes maakte en zichtlijnen formeerde. Om het recreatiepark een helder kader te bieden, zijn langs de Muidenweg, de Oranjeplaatweg en de oevers van het Veerse Meer met strakke bosvlakken nieuwe randen gecreëerd tussen landbouw, natuur en recreatie. Dankzij deze bossen zal het recreatiepark vanuit de omgeving – zowel vanaf het water als vanaf het land – als passend in de omgeving worden ervaren.

Stedenbouwkundige hoofdopzet

Binnen deze landschappelijke dragers ontvouwt zich een ruim opgezet en aantrekkelijk recreatiepark met circa 800 woningen en bijbehorende voorzieningen. De lay-out van dit park is erop gericht de kenmerken en kwaliteiten van het nieuwe krekenlandschap maximaal te benutten en is opgebouwd uit de volgende plan onderdelen:

- Eilandenrijk
  Rondom De Lemmer omgeeft een meanderend krekenstelsel talrijke en qua omvang uiteenlopende eilanden. In het zuidelijke plandeel ontspringen de nieuwe kreken aan De Lemmer. Als afgeleide van slikken en schorren, zijn de eilanden hier langwerpig en slank van vorm. In het noordelijk plandeel zijn nieuwe geulen opgespannen tussen de oevers van het Veerse Meer en De Lemmer. Ingegeven door de schaal en maat van de oorspronkelijke Calandpolder, zijn de eilanden hier ronder en omvangrijker van vorm. Het afwisselende lijnenspel van water en land vormt een natuurlijk en schilderachtig decor. Hierin nemen de recreatiewoningen een bescheiden plaats in, gecamoufleerd door oevervegetatie en heesters en bomen op het droge. Het grootste deel van de woningen is op het water georiënteerd. Bewoners kunnen hier eenvoudig bij het water komen, om te spelen of een bootje te water te laten. Op de grotere eilanden is een deel van de woningen – bedoeld voor gezinnen met jonge kinderen – georiënteerd op groene hoven, juist op veilige afstand van het water. De waterpartijen staan in open verbinding met De Lemmer en het Veerse Meer, soms overkluisd met bruggen of duikers. Uitzondering hierop is het grote, nabij het centrum gelegen recreatiemeer, waar speciale onderwatervoorzieningen moeten voorkomen dat kwallen het zwemmen onmogelijk maken. Het waterpeil is onderhevig aan de lichte getijdewerking op het Veerse Meer. Van stilstaand water in de uitlopers van de nieuwe kreken is daardoor geen sprake. Naast enkele zandstrandjes zijn de oevers overwegend natuurlijk vormgegeven, met ruim baan voor flora en fauna. Afwisselende overgangen tussen nat en droog en variatie in de hellingen van de taluds dragen bij aan de soortenrijkdom en de belevingswaarde van het krekenlandschap. Al zal de toepassing van beschoeiing onontkoombaar zijn om dit beeld met de zanderige grondslag duurzaam te handhaven.

- Centrum
  Afgeleid van Zeeuwse havenstadjes is het centrum aan De Lemmer en in het zicht vanaf het Veerse Meer gesitueerd, min of meer in het hart van het recreatiepark. Het havenstadje, dat naast woningen en appartementen, de receptie, winkeltjes en een ruime keuze uit horeca-etablissementen omvat, kent twee gezichten. De noordzijde ziet uit over De Lemmer en wordt geflankeerd door een boardwalk. De zuidzijde, met voorlangs een boulevard met terrasjes, krult zich in een flauwe boog om het recreatiemeer en het strand. De

façades zijn afwisselend vormgegeven en refereren aan gevelwanden van authentieke Zeeuwse stadjes. Alle openbare voorzieningen zijn op de begane grond geprojecteerd. Ze worden ontsloten via een centrale corridor, maar hebben een gezicht naar buiten. Hier bovenop staan in twee strengen de woningen en appartementen, die voornamelijk op het centrale dek hun voordeur hebben. Door de samenballing van wonen en voorzieningen is er altijd wat te doen en te beleven. Gecombineerd met de uitstraling van een Zeeuws stadje garandeert dit dat het centrum zal uitgroeien tot een markant oriëntatiepunt, dat mede de identiteit en het unieke karakter van Waterpark Veerse Meer bepaalt.

- Voorzieningen

  Om de recreanten een buitengewoon verblijf te bieden komen er, naast de faciliteiten in het centrum, ook in andere delen van het park diverse aansprekende voorzieningen:
  - Het Indoor waterpark. Dit omvat een omvangrijk design zwembad met whirlpools, wildwaterbaan en spectaculaire waterglijbanen. Jong en oud kunnen hier eindeloos genieten en waterpret maken. Dit gebouw is gesitueerd nabij het havenstadje en krijgt de uitstraling van een reeks geschakelde Zeeuwse boerenschuren. Beplanting eromheen brengt de omvang van dit complex terug naar een menselijke maat;
  - Het Spa & Welnessresort. Hier kan men in alle rust genieten van verschillende sauna's en baden. In een beautysalon worden schoonheidsbehandelingen gegeven. Het resort ligt verscholen in het groen, langs de hoofdentree, op korte afstand van het centrum. De bijzondere ligging aan de bosschages op de oever van De Lemmer biedt kansen hier een intieme plek te maken, enigszins afgescheiden van de drukte van het centrum. Boven op dit gebouwensemble is een klein aantal luxeappartementen gedacht die in directe verbinding staan met het saunacomplex. Het resort krijgt een tijdloze uitstraling die aansluit bij het Indoor waterpark;
  - Het familie entertainment centrum. Hier kunnen alle kinderen en hun (groot)ouders terecht in één van de vele kinderacademies waar ze allerlei dingen leren, zoals het bereiden van een heerlijk gerecht, het bouwen van een vlot of het naaien van een hip modeaccessoire. Buitenom zijn een mini-golfbaan en een playground geprojecteerd. Hier is van alles te beleven. Dit academiegebouw ligt in het hart van het noordelijke plandeel en fungeert hier samen met een pizzarestaurant en een Starbucks als tweede centrum voor het recreatiepark. Qua uitstraling vormt het gebouw één familie met het Indoor waterpark. Fraaie tuinen met gezellige buitenterrassen dragen bij aan een vanzelfsprekende inbedding van dit complex in het park;
  - Het visrestaurant. Het punt waar één van de nieuwe geulen uitmondt op het Veerse Meer is aangegrepen om het recreatiepark een gezicht te geven aan de oever, met een bescheiden landmark in de vorm van een intiem visrestaurant. De bijzondere ligging is ook benut om hier een kleine passantenhaven te creëren, in combinatie met een opstapplaats voor een fluisterpont naar Veere;
  - Het recreatiemeer. Dit meer is uitstekend geschikt om in te zwemmen, te kanovaren en deel te nemen aan één van de vele buitenactiviteiten die vanuit het Beach-house worden georganiseerd. Of simpelweg om ontspannen te wandelen over het strand. Het meer ligt centraal in het zuidelijke plandeel, met het strand in de beschutting van de boulevard en gericht op de zon.

  Naast recreatieve voorzieningen is in het park ruimte gereserveerd voor een logistiek centrum. Dit gebouw voorziet in de ruimtebehoefte van de huishouding, de technische dienst en voor de aanvoer en opslag van allerlei goederen. Voor een goede bereikbaarheid en om te voorkomen dat de huishoudelijke activiteiten de parkbeleving nadelig beïnvloeden, is het gebouw nabij de aansluiting van de Oranjeplaatweg op de Muidenweg geprojecteerd, min of meer in de luwte van het park.

- De recreatiewoningen

  Waterpark Veerse Meer kent een ruim aanbod aan grondgebonden woningen en appartementen. De accommodaties zijn sfeervol, comfortabel en exclusief en bieden door hun verschillende aard en omvang keuze voor ieder soort gezelschap. Voor alle woningen staat de ervaring van de omgeving vanuit de woning centraal. De meeste woningen zijn georiënteerd op het water en zodanig geplaatst dat iedere woning een zekere mate van privacy ervaart. Alle grondgebonden woningen hebben hun eigen buitenruimte in de vorm van een vlonder of terras. Eromheen biedt het gras voldoende mogelijkheden om gedurende de dag de zon op te zoeken. Dankzij kleine hoogteverschillen in het maaiveld en groepjes heesters en bomen is ook hier privacy gegarandeerd. Op de grotere eilanden, waar voldoende maat is, zijn woonhoven vormgegeven. Hier zijn de woningen georiënteerd op een gemeenschappelijk hof, dat ruimte biedt aan sport, spel of verblijf.

  De woningen voldoen aan de huidige eisen van luxe en comfort, maar hebben een tijdloze uitstraling door de architectuur die teruggrijpt op het Zeeuws DNA. Het beeld wordt bepaald door rieten kappen met grote overstekken, die beschutting bieden. Door het gebruik van riet en traditionele bouwmaterialen, gepaard aan een

ingetogen kleurstelling gaan de woningen vrijwel op in het landschap. Hun impact op de omgeving is bescheiden.

Appartementen komen voor in het centrum of op bijzondere plekken in het waterpark. Bijvoorbeeld op zichtlocaties langs De Lemmer of als markering aan het einde van de boulevard. In alle gevallen zijn de gebouwen maximaal drie lagen hoog met een kap. De solitaire blokjes zijn als urban villa's vormgegeven, met ruim bemeten en op de zon gerichte balkons. Qua uitstraling sluiten ze aan bij het beeld van het centrum.

- Boardwalk-trail
  De Lemmer scheidt het recreatiepark in twee delen. Deze worden met elkaar verbonden door een boardwalk-trail, die als een kralensnoer de verschillende functies en hotspots in het park aaneenrijgt en voetgangers en fietsers uitnodigt om alles te verkennen wat het recreatiepark te bieden heeft. De route is de ruggengraat van het park die zorgt voor oriëntatie, natuurbeleving, ontmoeting en vertier en op tal van punten een panoramisch uitzicht over de omgeving biedt. Ze glooit met lange lome lijnen door het krekenlandschap, schakelt bruggen en paden aaneen en transformeert bij de verschillende recreatieve voorzieningen tot plein of terras. Inspiratie voor deze route vormen de vlonderpaden door wetlands en ruige natuur. De route start in het zuidelijke plandeel, passeert in de vorm van een brede promenade het 'havenstadje', kruist als brug met een fraai silhouet De Lemmer en de Oranjeplaatweg en omarmt met terrassen het entertainmentcentrum. Daar splitst zij in een route richting het landmark aan de oever van het Veerse Meer en een recreatieve route richting het natuurgebied rond de kreek De Piet.

  - Ontsluiting en parkeren
    Waterpark Veerse Meer krijgt voor de bezoekers vijf aansluitingen op de openbare weg. Het zuidelijk plandeel twee op de Muidenweg. De bestaande toegang op de grens met woonpark Oranjeplaat ondergaat een upgrade en ontsluit de westelijk gelegen eilanden en ter hoogte van De Lemmer de hoofdtoegang van het park richting het centrum. Die krijgt met drie rijen bomen de allure van een formele oprijlaan. Het noordelijke plandeel wordt halverwege op de Oranjeplaatweg op drie punten aangesloten.

    De Oranjeplaatweg blijft openbaar, waarmee de bereikbaarheid van het Fletcherhotel en de oevers van het Veerse Meer met recreatiestrand en surfspot voor het publiek is gegarandeerd. Om de impact van dit verkeer zoveel mogelijk te beperken, wordt deze route voorzien van geluidswallen en bij voorkeur verdiept aangelegd bij de kruising met de boardwalk-trail.

    Een fijnmazig netwerk van smalle wegen en paden maakt voor voetgangers en fietsers alle windhoeken van het park bereikbaar. Op incheckdagen mogen ook auto's hiervan gebruikmaken, in principe alleen om de bagage in- of uit te laden. Uitgangspunt is dat auto's gedurende het verblijf op de parkeerplaatsen staan die bij de toegangen van het park liggen. Hiervandaan zijn alle woningen goed bereikbaar via korte looproutes. Deze parkeerplaatsen zijn ruim omzoomd met bos en groen ingericht, waardoor auto's bijna volledig aan het zicht worden onttrokken.

    De boardwalk-trail en de wegen en paden op het park zijn tot 22.00 uur 's avonds openbaar toegankelijk. Dit maakt voor recreanten uit de omgeving de oevers van het Veerse Meer eenvoudig benaderbaar. De boardwalk-trail voorziet ook in een fraaie fietsroute over het park, die een verbinding legt tussen Oranjeplaat en het natuurgebied rond de kreek De Piet.

Natuur en Duurzaamheid
Tussen het recreatiepark en de bossen rond De Piet wordt circa 14 hectare aangelegd als natuurgebied met een inrichting vergelijkbaar aan de Middelplaten. Met een beperkt aantal nieuwe geulen wordt het gebied vrijgegeven aan de getijdenwerking van het Veerse Meer, waardoor naar verwachting nieuwe slikken en schorren ontstaan. De plantengroei bestaat voornamelijk uit diverse grassen, waardoor het gebied zijn open karakter houdt. Het zicht vanaf de Middenweg op het Veerse Meer, met in de verte het silhouet van Veere, blijft grotendeels behouden voor passanten. Voor de inrichting van het recreatiepark zelf worden zo veel mogelijk natuurlijke en duurzame materialen gebruikt: Voor de beplanting streekeigen soorten, die bewezen weerbaar zijn tegen het Zeeuwse klimaat. Voor de wegen en paden bijvoorbeeld schelpenasfalt. Voor de bruggen, vlonders en oeverbescherming hout en oersterk composiet. Vanzelfsprekend gaat dit ook op voor de speeltoestellen, het meubilair in de openbare ruimte en de verlichting. In verband met de uitstraling op de omgeving en de impact op de fauna, wordt verlichting terughoudend toegepast.

Driestar heeft een vooruitstrevende visie op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Naast de bovengenoemde duurzaamheidsaspecten wordt er naar gestreefd om, net als bij Hof van Saksen, een Green Key Gold keurmerk te verkrijgen. Dit is de hoogste duurzaamheidsonderscheiding voor recreatieparken en hotels. Speerpunten op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen zijn:

- inkopen van duurzame en biologische producten, liefst bij leveranciers uit de directe omgeving;
- opwekken van duurzame energie op of rond het park;
- duurzaam gedrag bevorderen door bijvoorbeeld het park autovrij te maken en door duurzame en gezonde producten aan te bieden in de restaurants/winkels;
- samenwerken met scholen in de omgeving door onder andere het bieden van opleidingsplaatsen;
- samenwerken met lokale leveranciers en ondernemers, voor onderhoud, bouw werkzaamheden, inkoop van materialen;
- stimuleren van regionale kunst en cultuur zoals dat gebeurt in Hof van Saksen waar de grootste kunstgalerij uit de Noordelijke provincies gehuisvest is op het park en er samenwerking is met het conservatorium.

Openbaarheid van het gebied

Het bestaande openbare gebied blijft openbaar toegankelijk en het toekomstige natuurgebied aan de noordoostzijde wordt ook openbaar toegankelijk. Wanneer gebruik gemaakt wordt van de wijzigingsbevoegdheid om de bestemming 'Recreatie - Verblijfsrecreatie 2' om te zetten in 'Recreatie - Verblijfsrecreatie 1' kan het zijn dat een deel van de noord-zuid gesitueerde weg aan de openbaarheid onttrokken wordt tussen de agrarische percelen I-358 en I-222. De Oranjeplaatweg is van waterschap Scheldestromen en blijft openbaar toegankelijk. De voorzieningen zoals het hotel 'Veerse Wende', het gebied ten westen van het hotel (oranje gearceerde gebied, Afb. 2.2.1) en de strook langs de oever van het Veerse Meer ten oosten van het hotel blijven openbaar toegankelijk via de Oranjeplaatweg. Het recreatiepark is overdag toegankelijk voor fietsers en wandelaars.

Afbeelding 2.2.1. Ligging van het oranje gemarkeerde gebied ten westen van de 'Veerse Wende'.

Programma
De voorgenomen ontwikkeling bestaat uit de realisatie van 822 recreatie-eenheden voor recreatief nachtverblijf, 8 bedrijfswoningen en bijbehorende parkvoorzieningen. Daarnaast blijven de 65 bestaande recreatiewoningen staan. Hieronder staat een toelichting op het programma in samenhang met het landschappelijk inpassingplan (Afb. 2.2.2).

Recreatie-eenheden
Het nieuwe bestemmingsplan maakt het volgende maximaal mogelijk aan recreatie-eenheden:

- 800 grondgebonden recreatiewoningen waarvan:
    - 85 grondgebonden recreatiewoningen voor 9 tot 13 personen;
    - 25 grondgebonden recreatiewoningen voor 14 tot 24 personen;
    - 690 grondgebonden recreatiewoningen voor 2 tot 8 personen.
- 22 recreatie-appartementen;
- 65 bestaande grondgebonden recreatiewoningen.

Ligplaatsen
Het bestemmingsplan maakt het mogelijk om aanlegplaatsen en ligplaatsen te realiseren. Voor beide geldt dat het gaat om voorzieningen waar een (plezier)vaartuig voor een beperkte dan wel lagere periode aangelegd mag worden, waarbij overnachting in het (plezier)vaartuig uitgesloten is.

In het recreatiepark worden verspreid over het gebied de reeds vergunde 246 aanlegplaatsen aangelegd. Daarnaast hebben 63 bestaande recreatiewoningen (het recht op) een aanleg- / ligplaats. Dat maakt dat er 309 aanlegplaatsen gerealiseerd worden.

Leisurevoorzieningen
De leisurevoorzieningen zijn ten dienste van de recreanten die verblijven in de recreatiewoningen en –appartementen. Het gezamenlijk oppervlak van de leisurevoorzieningen is in het bestemmingsplan gemaximaliseerd op 40.000 m^2. Deze voorzieningen bestaan uit:

- zwembad/waterpark met glijbanen en wildwaterbaan;
- Spa & Wellness centrum en Fitness centrum;
- talrijke leerzame academies voor kinderen, zoals techniek/houtbewerking-academie, mode/naaimachine-academie, kook-academie, archeologie-academie, natuur-academie;
- binnenspeeltuinen voor kinderen;
- horecavoorzieningen;
- diverse gift- en kledingshops en park-versmarkt.

Beheervoorzieningen
Het bestemmingsplan maakt het mogelijk om beheervoorzieningen aan te leggen ten dienste van de exploitatie van het park. Deze voorzieningen bestaan uit:

- 8 bedrijfswoningen;
- kantoren;
- beheergebouwen voor de schoonmaak, onderhoud, technische dienst, opslag van materiaal en materieel en ten behoeve van andere beheerstaken;
- nutsvoorzieningen;
- voorzieningen voor de opwekking van duurzame energie (geen windmolens).

Afbeelding 2.2.2. Landschappelijk inpassingplan Waterpark Veerse Meer.

3. Werkwijze

3.1 Groenknolorchis en kleine wolfsmelk

Onderzoek naar groenknolorchis en kleine wolfsmelk is gebonden aan de periode waarin deze soorten waarneembaar zijn, dus wanneer de planten uitgegroeid zijn en zo mogelijk in bloei staan. Voor groenknolorchis is hiervoor de periode mei tot en met juli het meest geschikt wanneer de soort bloeit. Voor kleine wolfsmelk is hiervoor de periode juli-september het meest geschikt wanneer de soort bloeit en/of vruchten draagt. Het waarnemen van groenknolorchis en kleine wolfsmelk vereist floristische ervaring vanwege de onopvallende bloei (groen) en m.n. voor groenknolorchis het kleine formaat van de planten.

Met behulp van de resultaten van de verkennende onderzoeken (quickscans) en overige waarnemingendata (NDFF; waarneming.nl) is vooraf onderzocht wat de kansrijke gebieden zijn voor groenknolorchis en kleine wolfsmelk. Het voorkomen van groenknolorchis in het gebied is niet waarschijnlijk, maar kan niet op voorhand worden uitgesloten. Het voorkomen van groenknolorchis is, indien aanwezig, beperkt tot de extensief beheerde graslanden in het projectgebied (groen, Afb. 3.1.1). Kleine wolfsmelk kan voorkomen op open grond en is daarom beperkt tot de agrarische percelen (geel, Afb. 3.1.1). Van beide soorten zijn waarnemingendata verzameld (NDFF; waarneming.nl). Er is tijdens 1 locatieonderzoek gericht gezocht naar groenknolorchis en tijdens 2 locatieonderzoeken gericht gezocht naar kleine wolfsmelk (Tabel 3.1). Hierbij zijn de kansrijke delen van het projectgebied onderzocht, resp. de extensief beheerde graslanden voor de groenknolorchis en de agrarische percelen voor kleine wolfsmelk. Ook tijdens de andere locatiebezoeken is gelet op aanwezigheid van deze soorten.

Afbeelding 3.1.1. Projectgebied (rood kader) met kansrijke gebieden voor groenknolorchis (lichtblauwe vlakken) en kleine wolfsmelk (paars vlak).

3.2 Vleermuizen

Vleermuisonderzoek is gebonden aan vaste periodes en vereist meerdere locatieonderzoeken om het aantal en de soort(en) vleermuizen in het projectgebied vast te stellen en om inzicht te krijgen in welke functie(s) het gebied heeft (foerageergebied, vliegroute, verblijfplaats). Van een eventuele verblijfplaats kan worden vastgesteld welke functie(s) het heeft: zomer-, kraam-, paar- en/of winterverblijf. De beschikbare Kennisdocumenten Vleermuizen, waaronder bijvoorbeeld het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017) bevelen aan om gebruik te maken van het landelijke Vleermuisprotocol. Het vleermuisprotocol is in 2009 ontwikkeld door het Netwerk Groene Bureaus in overleg met de toenmalige Dienst Landelijk Gebied en Gegevensautoriteit Natuur en vastgesteld door de toenmalige Gegevensautoriteit Natuur. Het protocol wordt jaarlijks in het Vleermuisvakberaad geëvalueerd door deskundigen van het Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO). Het vleermuisprotocol voorziet in de volgende locatiebezoeken:

- Een voorjaarsonderzoek om een mogelijke functie als zomer- en/of kraamverblijf te onderzoeken. Dit onderzoek bestaat uit 3 bezoeken die moeten plaatsvinden tussen 15 mei en 15 juli, waarvan minimaal 1 ’s ochtends.
- Een najaarsonderzoek om een mogelijke functie als paar- en/of winterverblijf te onderzoeken. Dit onderzoek bestaat uit 2 bezoeken die moeten plaatsvinden tussen 15 augustus en 1 oktober.

Vooraf is in een bureaustudie met behulp van informatiebronnen en kaartmateriaal onderzocht wat de kansrijke gebieden zijn voor verblijfplaatsen, vliegroutes en essentiële foerageergebieden (Afb. 3.2.1). Tevens zijn waarnemingendata verzameld (NDFF; waarneming.nl). Enkele te slopen gebouwen bevatten mogelijk verblijfplaatsen (geel, Afb. 3.2.1). De particuliere vakantiewoningen welke behouden blijven bevatten eveneens mogelijk verblijfplaatsen (bruin, Afb. 3.2.1). In de houtopstand zijn mogelijk verblijfplaatsen aanwezig in oude spechtengaten in bomen (gele ster, Afb. 3.2.1). De houtopstanden en de stenen woningen vormen robuuste, lijnvormige structuren die mogelijk door vleermuizen als vliegroute gebruikt worden (groen, Afb. 3.2.1). Tenslotte zijn grote delen van het projectgebied geschikt als foerageergebied: het huidige waterpark, de voormalige camping en de braakliggende delen met hoog grasland en jonge bosaanplant. De agrarische percelen zijn weinig geschikt als foerageergebied vanwege het open karakter en daarmee gebrek aan beschutting.

Gelet op het ontbreken van grote gebouwen met stenen gevels, het ontbreken van bunkers en van kelders die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen gebouw kan de aanwezigheid van een massa-winterverblijfplaats op voorhand worden uitgesloten. Er is derhalve geen noodzaak tot het uitvoeren van 2 extra locatieonderzoeken voor deze functie.

Aangezien niet alle holle ruimtes in spouwmuren en achter dakbeschot te bekijken zijn, heeft geen visuele inspectie plaatsgevonden in de overwinteringsperiode omdat eventuele overwinterende vleermuizen dan toch niet zichtbaar zijn. Wanneer gedurende het voor vleermuizen actieve seizoen een verblijfplaats wordt aangetroffen, wordt er vanuit gegaan dat vleermuizen ook in het betreffende gebouw overwinteren.

Er zijn in totaal vijf locatieonderzoeken uitgevoerd (Tabel 3.1). Gelet op de omvang van het te onderzoeken gebied en de spreiding van kansrijke locaties voor verblijfplaatsen en vliegroutes over het gehele gebied is elk locatieonderzoek uitgevoerd door 2 tot 4 waarnemers. Zij verplaatsten zich deels te voet en deels per fiets door het gebied om de trefkans op m.n. passerende en foeragerende exemplaren van alle soorten en baltsende exemplaren van de gewone dwergvleermuis te optimaliseren. Het tweede locatieonderzoek t.b.v. onderzoek naar paarverblijfplaatsen en winterverblijfplaatsen (28-09-2018) vond 18 dagen na het eerste onderzoek (10-09-2018) plaats, vanwege de voorspelde kou voor de dagen na 28 september).

De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd met een Pettersson D240x batdetector. Dit apparaat zet de ultrasone geluiden van vleermuizen om in voor mensen hoorbare tonen. Tevens kunnen de geluiden vertraagd (time-expansion) worden opgenomen voor analyse achteraf, omdat sommige soorten moeilijk te determineren zijn in het veld. Het gebruik van een Pettersson D240x batdetector is conform de voorwaarden voor materiaalgebruik vanuit het Vleermuisprotocol.

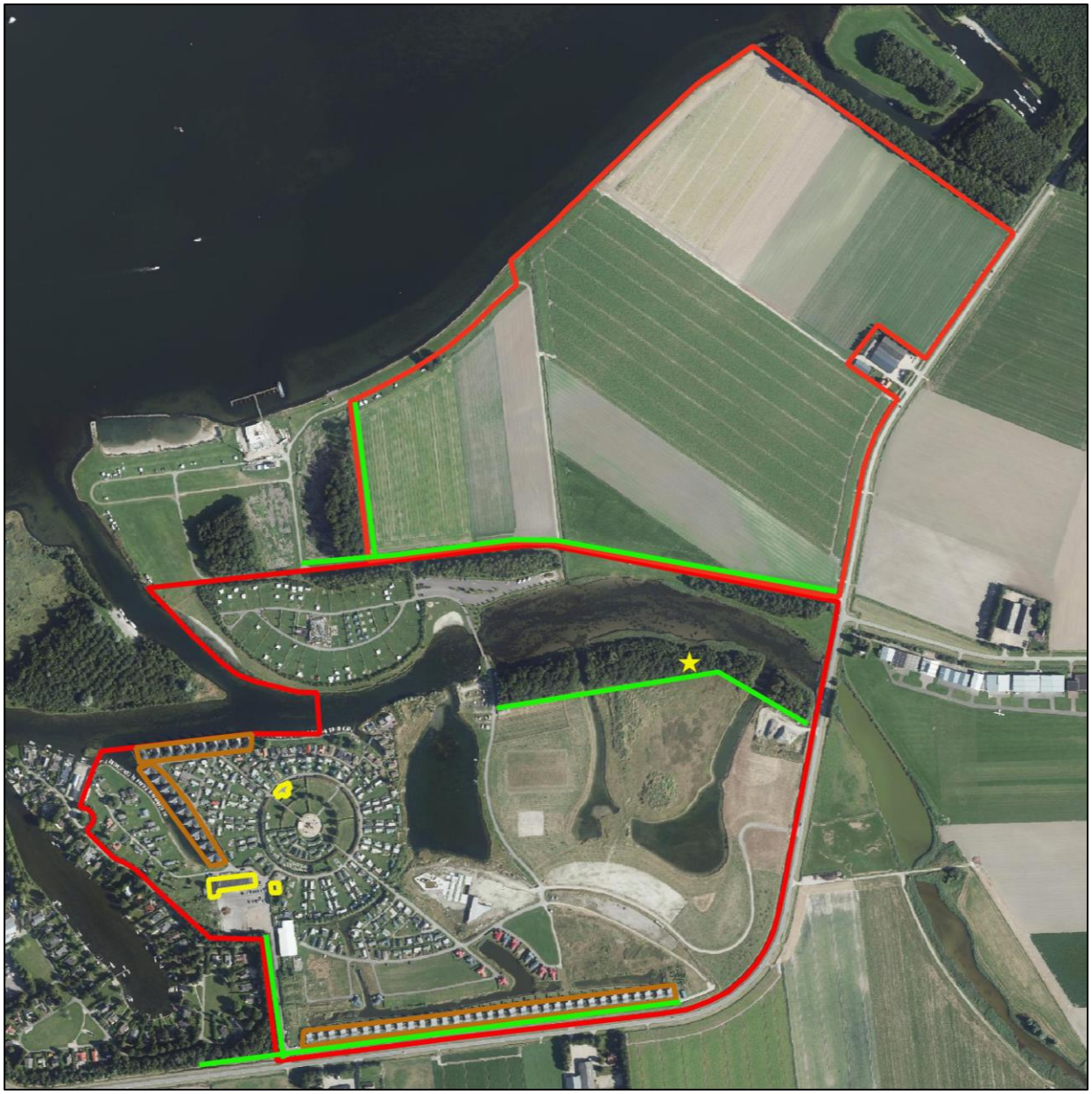

Afbeelding 3.2.1. Projectgebied (rood kader) met te slopen gebouwen die mogelijk verblijfplaatsen bevatten (gele kaders), te behouden gebouwen met mogelijk verblijfplaatsen (bruine kaders), bomen met mogelijke verblijfplaatsen (gele ster) en lijnvormige structuren die mogelijk als vliegroute gebruikt worden (groene lijnen). Het gehele projectgebied is geschikt als foerageergebied, met uitzondering van de agrarische percelen in deelgebied 2.

3.3 Hermelijn en wezel

In de provincie Zeeland geldt met ingang van 16 januari 2019 geen vrijstelling meer voor de hermelijn en wezel. Gelet op de mogelijke aanwezigheid van deze soorten in het gebied, is de aanwezigheid van deze beide soorten nader onderzocht. Onderzoek naar hermelijn en wezel is maatwerk en verschilt per projectgebied. Er zijn geen landelijke of Zeeuwse soortenstandaarden die de werkwijze van onderzoek naar deze soorten voorschrijven. De provincies Noord-Holland en Noord-Brabant hebben wel documenten gepubliceerd die als handreiking kunnen fungeren. Het uit te voeren onderzoek is gebaseerd op deze documenten. Vooraf is in een bureaustudie met behulp van informatiebronnen en kaartmateriaal onderzocht wat de kansrijke gebieden zijn en welke onderzoeksmethoden het meest geschikt zijn. Tevens zijn waarnemingendata verzameld (NDFF; waarneming.nl). Tijdens het eerste locatiebezoek zijn de definitieve locaties van de waarnemingsapparatuur bepaald.

Kansrijke gebieden

Kansrijke gebieden zijn gebieden waar kans het grootst is om hermelijn en wezel waar te nemen. Dit betreft:

- Foerageergebied: Kleine marterachtigen hebben een voorkeur voor kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden zoals ruigtes, hagen, overhoeken, bosschages en bosranden.
- Verbindingsroutes: Verbindingen tussen foerageergebieden en gebieden met rust- en verblijfplaatsen is essentieel voor kleine marterachtigen. Verbindingsroutes kunnen bestaan uit bosranden, takkenrillen, hagen, houtwallen, struweelvegetaties, hogere graslandvegetaties en greppels.
- Rust- en voortplantingsplaatsen: Kleine marterachtigen maken gebruik van meerdere rust- en verblijfplaatsen verspreid over het territorium. Rust- en voortplantingsplaatsen zijn vaak holen van andere (prooi)dieren zoals konijnen, maar ook houtstapels, holle bomen, takkenrillen, hooi- en strobalen en bebouwing zoals schuurtjes, stallen, kelders en hooizolders.

Binnen het projectgebied kwalificeren de houtopstanden, de extensief beheerde graslanden en de aanwezige houtsingels en hagen als kansrijke gebieden voor deze soorten. (Afb. 3.3.1, groene kaders).

Afb. 3.3.1. kaart van het projectgebied (rood kader) en locatie van de sporenbuizen (blauwe cirkels) in de meest kansrijke gebieden (groene kaders).

Keuze onderzoeksmethoden en hoeveelheid waarnemingsapparatuur

De volgende vier onderzoeksmethoden worden vaak ingezet bij onderzoek naar marterachtigen:

- Een wildcamera is klein en onopvallend en maakt beelden (foto's of video's) van dieren. Zo kan de camera ook schuwe en nacht-actieve diersoorten zoals de kleine marterachtigen op beeld vastleggen. Gebruik van een lokmiddel vergroot de trefkans. De foto's kunnen later gebruikt worden voor determinatie en documentatie van aanwezige dieren. Een camera brengt echter slechts een relatief klein gebied in kaart.
- Een sporenbuis is een buis met een inktmatje en een papieren afdrukdeel (Afb. 3.3.2). Wanneer een dier door de sporenbuis kruipt, loopt deze over het inktmatje en laat pootafdrukken achter op het papier. Gebruik van een lokmiddel vergroot de trefkans. Sporenbuizen kunnen eenvoudig en goedkoop in grote aantallen toegepast worden. Een nadeel is dat het papier aangevreten kan worden door slakken.
- De marterbox of Mostela is een combinatie van de cameraval en de sporenbuis. Er loopt een sporenbuis door een houten doos. De buis is open aan de binnenkant van de doos. In de doos hangt een camera die foto's of video's maakt van het dier. Gebruik van een lokmiddel vergroot de trefkans.
- De nestkast is een alternatieve schuilplaats van de kleine marter. De nestkast is een houten kast met een sporenbuis naar de opening. Wanneer een dier de nestkast betreedt, loopt deze door de sporenbuis en laat pootafdrukken achter Gebruik van een lokmiddel vergroot de trefkans.

Het aantal in te zetten waarnemingsapparatuur / inventarisatiemiddelen hangt af van de grootte en de geschiktheid van het gebied. Gelet op de omvang van het projectgebied en de grote delen daarvan die kwalificeren als kansrijk gebied en de provinciale vrijstelling voor bunzing, is gekozen voor gebruik van sporenbuizen aangezien deze eenvoudig en goedkoop in grote aantallen toegepast kunnen worden en met name geschikt zijn voor hermelijn en wezel. De sporenbuizen zijn geplaatst in de meest kansrijke gebieden (Afb. 3.3.1). Er zijn in totaal 50 sporenbuizen gebruikt in raaien van 5 buizen op telkens 5 m afstand van elkaar. Binnen de actieve periode van marterachtigen (maart t/m augustus) moeten de sporenbuizen of andere waarnemingsapparatuur minimaal 6 weken in het gebied geplaatst worden. Worden de middelen buiten deze periode geplaatst, dan is de trefkans minder en dienen de middelen minimaal 12 weken in het gebied te liggen. Hier zijn de sporenbuizen geplaatst op 07-06-2019 en hebben gefunctioneerd tot 29-07-2020. Na het plaatsen van de sporenbuizen zijn in totaal 3 veldbezoeken geweest om de sporenbuizen te controleren en het sporenplankje te vervangen/verversen (Tabel 3.1).

Afb. 3.3.2 Voorbeeld van één van de sporenbuizen gebruikt in het onderzoek.

3.4 Buizerd

Onderzoek naar de buizerd is gebonden aan vaste periodes en vereist meerdere locatieonderzoeken om het aantal buizerds, nestplaatsen, rustplaatsen en functioneel leefgebied vast te stellen. Het Kennisdocument Buizerd (BIJ12, 2017) schrijft voor om tijdens 2 tot 4 gerichte veldbezoeken in de periode maart tot en met half mei (met een tussenperiode van minimaal 10 dagen) gericht te inventariseren op de aanwezigheid van de buizerd. Veel nesten kunnen gevonden worden door voor half april geschikte bossen en beplanting te onderzoeken. Oude nesten worden opgehoogd en nieuwe nesten zijn in die tijd voltooid. De veldbezoeken moeten bij voorkeur tijdens goede omstandigheden en overdag (na zonsopkomst) plaatsvinden. Een nest wordt aangenomen permanent te zijn verlaten indien het gedurende minimaal twee opeenvolgende broedseizoenen niet gebruikt is.

Met behulp van de resultaten van de verkennende onderzoeken (quickscans) en overige waarnemingendata (NDFF; waarneming.nl) is vooraf onderzocht wat de kansrijke gebieden zijn voor nestlocaties. De aanwezigheid van nesten is beperkt tot de houtopstanden binnen het projectgebied en in de directe omgeving van het projectgebied (Afb. 3.4.1). Uit het verkennend onderzoek was reeds de locatie van 2 roofvogelnesten bekend die mogelijk door buizerd gebruikt worden (Afb. 3.4.1). Tijdens de locatieonderzoeken is gelet op aanwezigheid van exemplaren van buizerd en op territorium- en nest-indicerend gedrag. Tevens is bij de aanwezige nesten gezocht naar uitwerpselen, veren en prooiresten. Aanvullend op het voorgeschreven minimum van 2 locatiebezoeken in de periode maart – half mei met een tussenpose van minimaal 10 dagen, is 1 extra locatieonderzoek in de voorgeschreven periode en 1 extra locatieonderzoek direct voorafgaand aan de voorgeschreven periode uitgevoerd. Het extra bezoek op 12 februari is gebruikt om de dan nog kale houtopstanden goed te kunnen inspecteren op aanwezigheid van nesten. Er zijn daardoor in totaal 4 locatieonderzoeken uitgevoerd waarvan 3 in de voorgeschreven periode (Tabel 3.1). Ook tijdens de andere locatieonderzoeken is gelet op aanwezigheid van buizerd.

Afb. 3.4.1. Kaart van het projectgebied (rood kader) met locatie van de kansrijke gebieden voor mogelijk aanwezige nesten van buizerd, havik, sperwer, boomvalk en ransuil (lichtblauwe vlakken), locaties van de 2 tijdens de quickscans aangetroffen grote roofvogelnesten van mogelijk buizerd of havik (gele sterren) en de locatie van het in aanbouw zijnde zwembad waar uitwerpselen en braakballen van kerkuil zijn aangetroffen (oranje vlak).

3.5 Havik

Er bestaan geen algemene protocollen voor de inventarisatie van de havik. De inventarisatie voor het vaststellen van het aantal haviken, nestplaatsen, rustplaatsen en functioneel leefgebied is op gelijke wijze uitgevoerd als het onderzoek naar de buizerd. De meeste roofvogels maken gebruik van bestaande nesten en bouwen niet vaak zelf een nest. Ze broeden elk broedseizoen op hetzelfde nest en zijn daarin zeer honkvast.

Met behulp van de resultaten van de verkennende onderzoeken (quickscans) en overige waarnemingendata (NDFF; waarneming.nl) is vooraf onderzocht wat de kansrijke gebieden zijn voor nestlocaties. De aanwezigheid van nesten is beperkt tot de houtopstanden binnen het projectgebied en in de directe omgeving van het projectgebied (Afb. 3.4.1). Uit het verkennend onderzoek was reeds de locatie van 2 roofvogelnesten bekend die mogelijk door havik gebruikt worden (Afb. 3.4.1). Tijdens de locatieonderzoeken is gelet op aanwezigheid van exemplaren van havik en op territorium- en nest-indicerend gedrag. Tevens is bij de aanwezige nesten gezocht naar uitwerpselen, veren en prooiresten. Er zijn daardoor in totaal 4 locatieonderzoeken uitgevoerd waarbij specifiek naar haviken en hun nesten is gezocht (Tabel 3.1). Ook tijdens de andere locatieonderzoeken is gelet op aanwezigheid van havik.

3.6 Sperwer

Sperweronderzoek is gebonden aan vaste periodes en vereist meerdere locatieonderzoeken om het aantal sperwers en nestplaatsen in het projectgebied en de specifieke functies van het gebied voor sperwers vast te stellen. Er is geen Kennisdocument of Soortenstandaard voor de sperwer beschikbaar wat voorschrijft hoe het onderzoek uitgevoerd dient te worden. Daarom is gebruik gemaakt van de telrichtlijn van SOVON. Deze schrijft voor om 3 gerichte veldbezoeken uit te voeren. Deze moeten overdag na zonsopkomst plaatsvinden in de periode maart tot en met half juli, met een tussenperiode van minimaal 10 dagen. Hierbij wordt gekeken naar mogelijke nesten, uitzichtpunten en foerageermogelijkheden. Deze veldbezoeken moeten onder goede weersomstandigheden worden uitgevoerd (geen regen).

Met behulp van de resultaten van de verkennende onderzoeken (quickscans) en overige waarnemingendata (NDFF; waarneming.nl) is vooraf onderzocht wat de kansrijke gebieden zijn voor nestlocaties. De aanwezigheid van nesten is beperkt tot de houtopstanden binnen het projectgebied en in de directe omgeving van het projectgebied (Afb. 3.4.1). Tijdens de locatieonderzoeken is gelet op aanwezigheid van exemplaren van sperwer en op territorium- en nest-indicerend gedrag zoals roepen, alarmeren, baltsgedrag en prooiaanvoer. Tevens is bij de aanwezige nesten gekeken naar aanwezigheid van uitwerpselen, veren en prooiresten. Tenslotte is de aanwezigheid van uitzichtpunten en/of foerageergebied onderzocht. Er zijn in totaal 5 locatieonderzoeken uitgevoerd waarbij specifiek naar sperwer en hun nesten is gezocht (Tabel 3.1). Ook tijdens de andere locatieonderzoeken is gelet op aanwezigheid van sperwer.

3.7 Boomvalk

Er bestaan geen algemene protocollen voor de inventarisatie van boomvalken. De inventarisatie voor het vaststellen van het aantal boomvalken, nestplaatsen, rustplaatsen en functioneel leefgebied is op gelijke wijze uitgevoerd als het onderzoek naar de sperwer. Boomvalken maken doorgaans gebruik van bestaande nesten van onder meer kraaien en bouwen niet vaak zelf een nest. Zij hebben een vast territorium maar keren niet elk jaar terug op hetzelfde nest. Nesten zijn alleen jaarrond beschermd indien boomvalken hier meerdere jaren achtereen gebruik van maken.

Met behulp van de resultaten van de verkennende onderzoeken (quickscans) en overige waarnemingendata (NDFF; waarneming.nl) is vooraf onderzocht wat de kansrijke gebieden zijn voor nestlocaties. De aanwezigheid van nesten is beperkt tot de houtopstanden binnen het projectgebied en in de directe omgeving van het projectgebied (Afb. 3.4.1). Tijdens de locatieonderzoeken is gelet op aanwezigheid van exemplaren van boomvalk en op territorium- en nest-indicerend gedrag zoals roepen, alarmeren, baltsgedrag en prooiaanvoer. Tevens is bij de aanwezige nesten van kraaien en eksters gekeken naar aanwezigheid van uitwerpselen, veren en prooiresten. Tenslotte is de aanwezigheid van uitzichtpunten en/of foerageergebied onderzocht. Er zijn in totaal 5 locatieonderzoeken uitgevoerd waarbij specifiek naar boomvalken en hun nesten is gezocht (Tabel 3.1). Ook tijdens de andere locatieonderzoeken is gelet op aanwezigheid van boomvalken.

3.8 Torenvalk

Er bestaan geen algemene protocollen voor de inventarisatie van torenvalken. De inventarisatie voor het vaststellen van het aantal torenvalken, nestplaatsen, rustplaatsen en functioneel leefgebied is op gelijke wijze uitgevoerd als het onderzoek naar de sperwer. Torenvalken maken zelf geen nest en maken gebruik van bestaande nesten van onder meer kraaien of van houten nestkasten. Incidenteel broeden zij op de grond. Zij hebben een vast territorium maar keren niet elk jaar terug op hetzelfde nest. Nesten van torenvalken zijn in de provincie Zeeland alleen jaarrond beschermd indien er onvoldoende alternatieve geschikte nestlocaties in de omgeving van het oorspronkelijke nest aanwezig zijn.

Met behulp van de resultaten van de verkennende onderzoeken (quickscans) en overige waarnemingendata (NDFF; waarneming.nl) is vooraf onderzocht wat de kansrijke gebieden zijn voor nestlocaties. De aanwezigheid van nesten is beperkt tot de houtopstanden binnen het projectgebied en in de directe omgeving van het projectgebied (Afb. 3.4.1). Tijdens de locatieonderzoeken is gelet op aanwezigheid van exemplaren van torenvalk en op territorium- en nest-indicerend gedrag zoals roepen, alarmeren, baltsgedrag en prooiaanvoer. Tevens is bij de aanwezige nesten gekeken naar aanwezigheid van uitwerpselen, veren en prooiresten. Tenslotte is de aanwezigheid van uitzichtpunten en/of foerageergebied onderzocht. Er zijn in totaal 5 locatieonderzoeken uitgevoerd waarbij specifiek naar torenvalken en hun nesten is gezocht (Tabel 3.1). Ook tijdens de andere locatieonderzoeken is gelet op aanwezigheid van torenvalken.

3.9 Ransuil

Er bestaan geen algemene protocollen voor de inventarisatie van ransuilen. Afwezigheid van territoria en/of nesten van ransuil kan worden aangetoond indien tijdens 4 locatieonderzoeken in de periode 1 maart – 15 mei geen waarnemingen van ransuilen in het onderzoeksgebied gedaan worden. De inventarisatie voor het vaststellen van het aantal ransuilen, nestplaatsen, rustplaatsen en functioneel leefgebied is op gelijke wijze uitgevoerd als het onderzoek naar de buizerd. Ransuilen bouwen zelf geen nesten, maar maken gebruik van nesten van onder meer kraai, ekster, buizerd, blauwe reiger, houtduif of eekhoorn. Nesten van ransuilen zijn jaarrond beschermd.

Met behulp van de resultaten van de verkennende onderzoeken (quickscans) en overige waarnemingendata (NDFF; waarneming.nl) is vooraf onderzocht wat de kansrijke gebieden zijn voor nestlocaties. De mogelijke aanwezigheid van nesten is beperkt tot de houtopstanden binnen het projectgebied en in de directe omgeving van het projectgebied waarin diverse nesten van kraai en ekster aanwezig zijn en op 2 locaties een nest van buizerd of havik (Afb. 3.4.1). Tijdens de locatieonderzoeken is gelet op aanwezigheid van exemplaren van ransuilen en op territorium- en nest-indicerend gedrag. Tevens is bij de aanwezige nesten gekeken naar aanwezigheid van uitwerpselen, veren en prooiresten. Er zijn in totaal 4 locatieonderzoeken uitgevoerd waarbij specifiek is gezocht naar ransuilen en hun nesten (Tabel 3.1). Ook tijdens de andere locatieonderzoeken is gelet op aanwezigheid van ransuilen.

3.10 Kerkuil

Kerkuil onderzoek is gebonden aan vaste periodes en vereist meerdere locatieonderzoeken om het aantal kerkuilen en nestplaatsen in het projectgebied en de specifieke functies van het gebied voor kerkuilen vast te stellen. Het Kennisdocument Kerkuil (BIJ12, 2017) schrijft voor om tijdens 3 locatieonderzoeken in de periode 1 februari – 15 oktober gericht te inventariseren op de aanwezigheid van kerkuilen. De inventarisatie moet bij voorkeur tijdens goede weersomstandigheden en in een geschikt biotoop plaatsvinden. De beste momenten om te inventariseren zijn ’s avonds en ’s nachts. De kerkuil reageert niet op het afspelen van de baltsroep. Daarnaast moet bij voorkeur ook overdag gezocht zijn naar sporen die de aanwezigheid van een nestplek aannemelijk maken, zoals braakballen of krijtstrepen. Volgens Broedvogelmonitoring (BMP, Sovon) kan de aanwezigheid van een nest van een kerkuil worden aangetoond als er een bezet nest is of als er minimaal één waarneming is van een paar in broedbiotoop, territoriaal gedrag (een krijsende vogel) of bedelende jongen (dit is doorgaans vanaf juni).

Op basis van de resultaten van de verkennende onderzoeken (quickscans) was reeds de aanwezigheid van een verblijfplaats van kerkuil vastgesteld in het in aanbouw zijnde zwembad (Afb. 3.4.1). Uit overige waarnemingendata (NDFF; waarneming.nl) is de aanwezigheid van kerkuilen in en rondom het projectgebied bekend, maar dit betreft geen verblijfplaatsen of nestplaatsen. De onderzoeken naar de kerkuil zijn uitgevoerd door ’s avonds/’s nachts te

kijken naar de aanwezigheid van kerkuilen door te letten op uitvliegende exemplaren
in aanbouw zijnde zwembad en naar aanwezigheid van uitwerpselen, veren en prooiresten. Tevens is de aanwezigheid van uitzichtpunten en/of foerageergebied onderzocht in het projectgebied. Ook de boerderijen in de directe omgeving van het projectgebied zijn onderzocht op aanwezigheid van kerkuilen. Er zijn in totaal 6 locatieonderzoeken uitgevoerd: 3 avondonderzoeken en 3 onderzoeken naar sporen overdag (Tabel 3.1).

3.11 Huismus

Huismusonderzoek is gebonden aan vaste periodes en vereist meerdere locatieonderzoeken om het aantal huismussen en nestplaatsen in het projectgebied en de specifieke functies van het gebied voor huismussen vast te stellen. Het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017) beveelt aan om gebruik te maken van het Aanwezigheidsprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (2017). Het Aanwezigheidsprotocol schrijft voor om tijdens 2 locatieonderzoeken in de periode 1 april – 20 juni te inventariseren op zingende dieren. Tussen de beide bezoeken dient 10 dagen te zitten. Tegelijkertijd schrijft zowel het Kennisdocument Huismus als de Soortenstandaard Huismus (RVO, 2014) voor om ofwel 2 veldbezoeken in de periode 1 april – 15 mei uit te voeren, dan wel 4 bezoeken in de periode 10 maart – 20 juni uit te voeren. Tussen elk bezoek dient minimaal 10 dagen tijd te zitten.

Afbeelding 3.11.1. Luchtfoto van het projectgebied met zuidwestelijke grens (rode lijn), locatie van het entreegebouw dat geschikt is als nestlocatie voor huismus en gierzwaluw (groen kader), hagen en heggen die geschikt zijn als schuilplaats voor huismus (lichtblauwe vlakken) en speeltuin met zandbak die huismussen de mogelijkheid biedt tot stofbaden (oranje vlak).

Uit het verkennend onderzoek (quickscan) bleek dat alleen het entreegebouw met receptie geschikt is als nestplaats voor huismus (Afb. 3.11.1). Daarnaast zijn de hagen en heggen rondom dit gebouw geschikt als schuilplaats en bevinden zich hier ook goede foerageermogelijkheden en plaatsen waar dieren kunnen drinken of een stofbad kunnen nemen (o.a. de nabijgelegen speeltuin met zandbak). Tevens zijn waarnemingendata verzameld (NDFF;

waarneming.nl). De inventarisaties van huismussen zijn uitgevoerd door te kijken naar
nest-indicatief gedrag zoals de aanwezigheid van zingende mannetjes, bedelende jongen, of transport van nestmateriaal of voedsel wat duidt op de aanwezigheid van nesten en/of jongen. Daarnaast is gekeken naar foerageergedrag. Er zijn in totaal 2 locatieonderzoeken uitgevoerd waarbij specifiek naar huismussen is gezocht (Tabel 3.1). Ook tijdens de andere locatieonderzoeken is gelet op aanwezigheid van huismussen.

3.12 Gierzwaluw

Onderzoek naar de gierzwaluw is gebonden aan vaste periodes en vereist meerdere locatieonderzoeken om het aantal gierzwaluwen, nestplaatsen en functioneel leefgebied van de gierzwaluw vast te stellen. Het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017) beveelt aan om gebruik te maken van het Aanwezigheidsprotocol van het Netwerk Groene Bureaus (2017). Het Aanwezigheidsprotocol en het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017) schrijven voor om tijdens 3 locatieonderzoeken in de periode 1 juni – 15 juli (waarvan minimaal 1 keer tussen 20 juni en 7 juli) te inventariseren op gierende en in- en uitvliegende dieren. Tussen de bezoeken dient minimaal 10 dagen te zitten. De veldbezoeken dienen van 2 uur voor zonsondergang tot zonsondergang uitgevoerd te worden tijdens goede (droge) weersomstandigheden.

Uit het verkennend onderzoek (quickscan) bleek dat alleen het entreegebouw van het Waterpark geschikt is als nestplaats voor gierzwaluw (Afb. 3.11.1). Tevens zijn waarnemingendata verzameld (NDFF; waarneming.nl). Er zijn in totaal 3 locatieonderzoeken uitgevoerd (Tabel 3.1).

3.13 Rugstreeppad

Onderzoek naar de rugstreeppad is gebonden aan vaste periodes en vereist meerdere locatieonderzoeken om het aantal rugstreeppadden en de aanwezigheid van voortplantingsplaatsen aan te tonen. Het Kennisdocument Rugstreeppad (BIJ12, 2017) beveelt aan om de aanwezigheidsprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) te gebruiken. Het is echter niet verplicht om deze te gebruiken. Het Aanwezigheidsprotocol schrijft voor om tijdens 2 locatiebezoeken in de periode half april t/m mei en tijdens 1 locatiebezoek in de periode half juni tot begin augustus de aanwezigheid van rugstreeppadden te inventariseren. De eerste twee locatiebezoeken dienen een uur na zonsondergang plaats te vinden waarbij geluisterd moet worden naar de roep/koor activiteit waarbij eventueel afgespeelde geluiden gebruikt kunnen worden om dit uit te lokken. Het derde veldbezoek dient voor zonsondergang uitgevoerd te worden om de geschikte voortplantings-wateren te onderzoeken op de aanwezigheid van ei-snoeren of larven van de rugstreeppad.

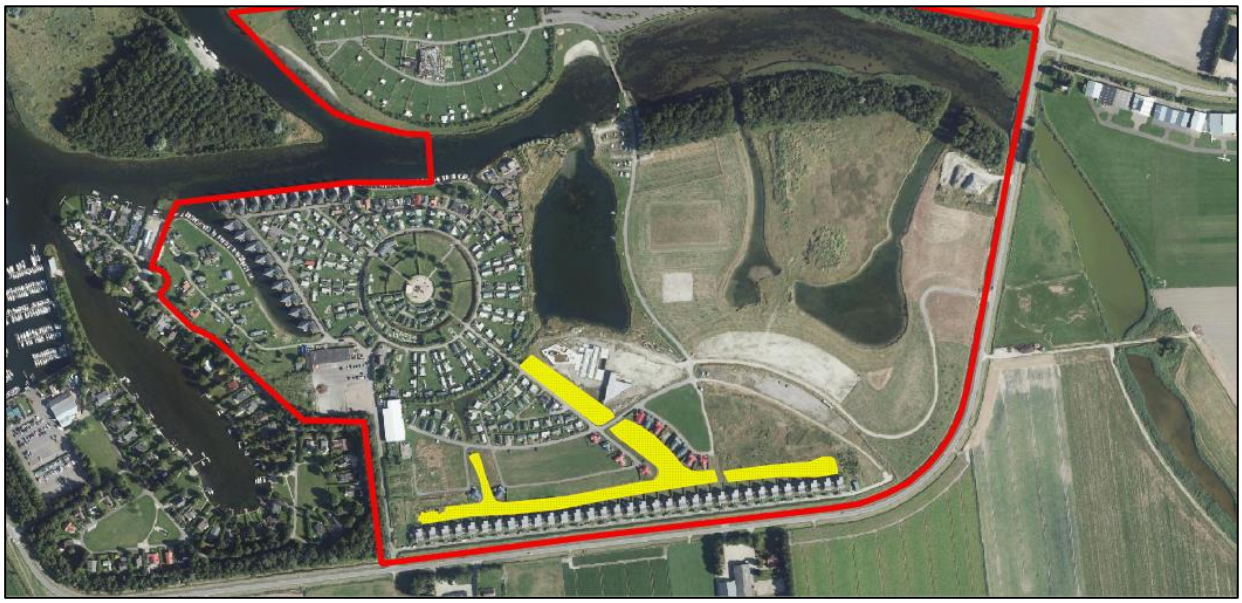

Afb. 3.13.1. Luchtfoto van het projectgebied (rood kader) en locaties van mogelijk geschikt leef- en voortplantingsgebied van rugstreeppad (gele vlakken).

Uit het verkennend onderzoek (quickscan) bleek dat de open delen van de brakwaterkreken en de poelen rondom het in aanbouw zijnde zwembad mogelijk geschikt zijn als leef- en voortplantingsgebied (Afb. 3.13.1). Tevens zijn waarnemingendata verzameld (NDFF; waarneming.nl). Er zijn in totaal 3 locatieonderzoeken uitgevoerd (Tabel 3.1).

3.14 Uitvoering locatieonderzoeken

In totaal zijn 24 locatieonderzoeken op 14 verschillende dagen uitgevoerd. De weersomstandigheden en andere informatie van elk locatieonderzoek is weergegeven in tabel 3.1. De locatieonderzoeken zijn uitgevoerd door Dr. Ir. A.S.J. van Proosdij, L.J. de Haan (MSc) en J. van Rheede van GRAS Advies en door R. van Os (VOS natuurbeheer) en B. Van der Wijden (A.B. Consultancy gcv) in opdracht van GRAS Advies. De deelnemende waarnemers zijn middels opleiding en ervaring als ecoloog bevoegd voor de verrichtte werkzaamheden.

Tabel 3.1 Overzicht locatieonderzoeken.

Datum	Controleur	Zon op / onder	Tijdstip	Soort	Weersomstandigheden
10-09-2018	A.S.J. van Proosdij L.J. de Haan R. van Os	20:07 uur	20:00-23:00 uur	Vleermuizen	15 °C, bewolkt, droog, ZW wind 3 Bft
28-09-2018	L.J. de Haan R. van Os B. van der Wijden	19:24 uur	20:00-22:30 uur	Vleermuizen	13 °C, helder, droog, NNO wind 3 Bft
12-02-2019	L.J. de Haan	17:47 uur	13:30-16:00 uur 18:00-20:00 uur	Havik Buizerd Kerkuil	4 °C, bewolkt, droog, WZW wind 2 Bft
15-03-2019	L.J. de Haan	18:44 uur	16:00-18:00 uur 19:00-21:00 uur	Havik Buizerd Sperwer Boomvalk Torenvalk Ransuil Kerkuil	11 °C, bewolkt, droog, WZW wind 3 Bft
22-03-2019	L.J. de Haan	18:56 uur	16:00-18:00 uur 19:00-21:00 uur	Havik Buizerd Sperwer Boomvalk Torenvalk Ransuil Kerkuil	11 °C, bewolkt, droog, WNW wind 3 Bft 8 °C, bewolkt, droog, W wind 3 Bft
03-04-2019	L.J. de Haan	07:11 uur	07:00-09:00 uur 09:00-12:00 uur	Huismus Havik Buizerd Sperwer Boomvalk Torenvalk Ransuil Kerkuil	4 °C, half bewolkt, droog, ZZO wind 3 Bft
19-04-2019	L.J. de Haan	06:35 uur	08:00-10:00 uur	Huismus	12 °C, zonnig, droog, ONO wind 3 Bft
24-04-2019	L.J. de Haan	20:54 uur	22:00-00:00 uur	Rugstreeppad	12 °C, bewolkt, lichte regen, Z wind 2 Bft
20-05-2019	A.S.J. van Proosdij R. van Os J. van Rheede L.J. de Haan	21:37 uur	21:30:24:00 uur	Vleermuizen	11 °C, bewolkt, droog, NW wind 3 Bft
20-05-2019	L.J. de Haan J. van Rheede	21:37 uur	22:30-00:00 uur	Rugstreeppad	11 °C, bewolkt, droog, NW wind 3 Bft

07-06-2019	L.J. de Haan J. van Rheede	21:58 uur	13:30-18:00 uur	Hermelijn/wezel Sperwer Boomvalk Torenvalk Ransuil	21 °C, bewolkt, af en toe regen, ZZO wind 4 Bft
07-06-2019	L.J. de Haan	21:58 uur	20:00-22:00 uur	Gierzwaluw	16 °C, bewolkt, droog, ZZO wind 4 Bft
19-06-2019	L.J. de Haan	22:06 uur	15:00-16:00 uur 16:00-20:00 uur	Kerkuil Hermelijn/wezel	22 °C, bewolkt, droog, W wind 2 Bft
19-06-2019	L.J. de Haan	22:06 uur	20:00-22:00 uur	Gierzwaluw	18 °C, bewolkt, droog, W wind 1 Bft
19-06-2019	L.J. de Haan R. van Os B. van der Wijden	22:06 uur	22:00-00:30 uur	Vleermuizen	17 °C, bewolkt, droog, W wind 1 Bft
20-06-2019	L.J de Haan R. van Os	05:18 uur	03:00-05:30 uur	Vleermuizen	17 °C, bewolkt, droog, ZW wind 2 Bft
03-07-2019	A.S.J. van Proosdij J. van Rheede	22:05 uur	14:00-19.00 uur	Hermelijn/wezel Sperwer Boomvalk Torenvalk Ransuil Groenknolorchis Kleine wolfsmelk	21 °C, zonnig, droog, NNO wind 4 Bft
03-07-2019	A.S.J. van Proosdij J. van Rheede	22:05 uur	20:30-22:45 uur	Gierzwaluw	17 °C, zonnig, droog, NNO wind 3 Bft
29-07-2019	L.J. de Haan	21:37 uur	09:30-15:00 uur	Rugstreeppad Hermelijn/wezel	24 °C, zonnig, droog, NO wind 2 Bft
29-09-2020	A.S.J. van Proosdij	19:21 uur	11:00-18:00 uur	Roofvogels (nesten) Kerkuil Kleine wolfsmelk	18 ˚C, bewolkt, grotendeels droog, W wind, 2 Bft

4. Resultaten

4.1 Groenknolorchis en kleine wolfsmelk

Groeiplaatsen
Er zijn tijdens de locatieonderzoeken geen exemplaren van de groenknolorchis of kleine wolfsmelk aangetroffen. Er zijn geen eerdere waarnemingen bekend van groenknolorchis en kleine wolfsmelk uit het projectgebied of directe omgeving (NDFF; waarneming.nl). De aanwezigheid van groenknolorchis en kleine wolfsmelk in het projectgebied is uitgesloten.

Effectbeoordeling
Gelet op de afwezigheid van groenknolorchis en kleine wolfsmelk in het projectgebied is een negatief effect van de voorgenomen ontwikkelingen op deze soorten uitgesloten. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor groenknolorchis en kleine wolfsmelk is niet nodig.

4.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen
Tijdens de locatieonderzoeken is in het toiletgebouw de aanwezigheid van twee zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld (Afb 4.2.1 & 4.2.2). Het toiletgebouw heeft spouwmuren die via enkele openingen onder de dakrand toegankelijk zijn. Bij beide verblijfplaatsen zijn keutels aangetroffen en bij elk van de twee verblijfplaatsen is tijdens de voorjaarsrondes (t.b.v. kraam- en zomerverblijfplaatsen) eenmaal 1 uitvliegend exemplaar waargenomen. Tijdens de najaarsrondes (t.b.v. paar- en winterverblijfplaatsen) zijn enkele overvliegende baltsende gewone dwergvleermuizen waargenomen boven het huidige vakantiepark, maar de exacte locatie van paarverblijfplaatsen kon niet worden vastgesteld. Mannetjes van de gewone dwergvleermuis baltsen tijdens de vlucht en zoeken pas een paarverblijf op wanneer een vrouwtje reageert. Daardoor zijn paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen doorgaans moeilijk te lokaliseren. Gelet op het baltsen boven het huidige vakantiepark en de aanwezigheid van 2 zomerverblijfplaatsen in het daar aanwezige toiletgebouw, is het aannemelijk dat deze zomerverblijfplaatsen ook als paarverblijf gebruikt worden. De twee verblijfplaatsen konden niet visueel geïnspecteerd worden zonder schade aan de verblijfplaatsen toe te brengen. Derhalve wordt aangenomen dat deze verblijfplaatsen tevens als klein winterverblijf gebruikt worden.

De aanwezigheid van kraamverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis is uitgesloten. Gelet op de beperkte omvang en hoogte van de gebouwen en afwezigheid van grote, (bak)stenen gevels en gelet op het ontbreken van waarnemingen die wijzen op de aanwezigheid van een massa-winterverblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuis is de aanwezigheid hiervan uit te sluiten.

Er zijn tijdens de locatieonderzoeken geen waarnemingen gedaan die wijzen op aanwezigheid van verblijfplaatsen van andere soorten gebouw-bewonende of van boom-bewonende soorten vleermuizen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van andere soorten is derhalve uitgesloten.

Vliegroutes en passerende dieren
Tijdens de locatieonderzoeken zijn lage aantallen passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen en daarnaast enkele keren een ruige dwergvleermuis, watervleermuis en eenmaal een laatvlieger. Er zijn geen vaste vliegroutes van vleermuizen binnen het projectgebied waargenomen. De aanwezigheid van een essentiële vliegroute voor vleermuizen binnen het projectgebied is derhalve uitgesloten.

Foerageergebied
Tijdens de locatieonderzoeken zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen langs de huidige hoofdingang van het Waterpark (geel, Afb. 4.2.1). Hier werd gedurende langere tijd gefoerageerd door maximaal 4 exemplaren tegelijkertijd. In de overige delen van het gebied werd eveneens gefoerageerd door gewone dwergvleermuizen, maar dit betrof telkens individuele dieren die gedurende korte tijd foerageren. Verspreid over het gebied zijn daarnaast foeragerende ruige dwergvleermuizen, watervleermuizen en eenmaal een laatvlieger waargenomen. Dit betrof telkens waarnemingen van individuele dieren en kortdurende foerageeractiviteit. Gelet op het langdurig foerageergedrag en aantal exemplaren vormt de huidige hoofdingang met naastgelegen houtopstand een essentieel foerageergebied voor gewone dwergvleermuis. Voor andere soorten is gelet op de lage

aantallen foeragerende vleermuizen in het projectgebied en de ruime aanwezigheid
van alternatief, hoogwaardig foerageergebied in de omgeving van het projectgebied geen sprake van een functie als essentieel foerageergebied.

Afb. 4.2.1 Locatie van het toiletgebouw met zomerverblijfplaatsen (rode sterren, tevens mogelijk paar- en winterverblijfplaatsen) en essentieel foerageergebied (geel vlak) van gewone dwergvleermuis.

Afb. 4.2.2 Locatie van het toiletgebouw (geel kader) met twee zomerverblijfplaatsen, tevens mogelijk paar- en winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis (rode sterren).

Effectbeoordeling
De voorgenomen ontwikkeling resulteert in verlies van 2 zomerverblijfplaatsen (tevens waarschijnlijk paar- en winterverblijfplaats) van de gewone dwergvleermuis in het toiletgebouw en in verlies van essentieel foerageergebied langs de huidige hoofdingang van het Waterpark voor gewone dwergvleermuis. Een significant negatief effect op andere soorten is uitgesloten. Voor uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling is derhalve een ontheffing op de Wet natuurbescherming benodigd voor de gewone dwergvleermuis.

4.3 Hermelijn en wezel

Er zijn geen exemplaren of sporen van hermelijn en wezel tijdens het onderzoek waargenomen. Wel zijn in meerdere sporenbuizen sporen van muizensoorten waargenomen (Afb. 4.3.1). Er zijn geen eerdere waarnemingen bekend van hermelijn en wezel uit het projectgebied of directe omgeving (NDFF; waarneming.nl). De aanwezigheid van hermelijn en wezel is derhalve uitgesloten.

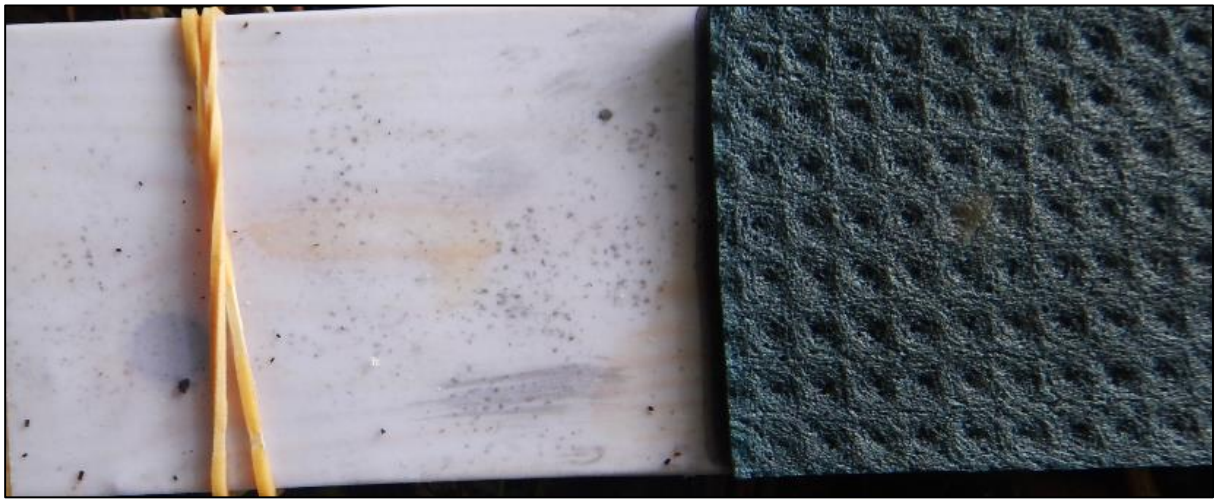

Afb. 4.3.1 Sporenplank met sporen van muizen.

Effectbeoordeling
Gelet op de afwezigheid van hermelijn en wezel in het projectgebied is een negatief effect van de voorgenomen ontwikkelingen op deze soorten uitgesloten. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor hermelijn en wezel is niet nodig.

4.4 Buizerd

Nestlocaties
Tijdens de locatieonderzoeken is het gebruik door een koppel buizerds van het nest in de houtopstand ten westen van het projectgebied vastgesteld (Afb. 4.4.1). Er is in het projectgebied en directe omgeving geen gebruik van een ander nest of nest-indicatief gedrag van buizerds waargenomen. Het nest in de houtopstand in deelgebied 1 is in 2019 niet gebruikt. Tijdens het locatiebezoek van september 2020 was dit nest in vervallen staat, waaruit geconcludeerd kan worden dat het ook in 2020 niet gebruikt is en daarmee permanent verlaten is. De nestlocaties van buizerd is daarmee beperkt tot het nest in de houtopstand ten westen net buiten het projectgebied. Eerdere waarnemingen bevestigen de aanwezigheid van buizerds in het projectgebied (NDFF; waarneming.nl).

Foerageergebied
Tijdens de locatieonderzoeken zijn meerdere foeragerende buizerds waargenomen. Ook tijdens enkele van de andere locatieonderzoeken zijn foeragerende buizerds boven het projectgebied waargenomen. Het projectgebied en omgeving is gelet op de aanwezigheid van bos en open landschap met akkers geschikt als foerageergebied. Het foerageergebied van de buizerd strekt tot enkele kilometers rondom het nest. Gelet op de ruime aanwezigheid van alternatief foerageergebied in de omgeving is van een functie als essentieel foerageergebied in het projectgebied geen sprake.

Afb. 4.4.1 Nestlocatie van de buizerd (gele ster) in de houtopstand direct ten westen van het projectgebied (rood kader).

Effectbeoordeling
Voor buizerdnesten geldt een verstoringsafstand van 75 m. Indien de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van de buizerd (februari t/m augustus) of buiten 75 m van het nest uitgevoerd worden, is een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor uitvoering van de werkzaamheden niet benodigd.

4.5 Havik

Nestlocaties en foerageergebied
Tijdens de locatieonderzoeken zijn geen exemplaren of sporen van haviken waargenomen. Uit eerdere waarnemingen blijkt dat haviken incidenteel aanwezig zijn in het projectgebied (NDFF; waarneming.nl). Dit betreft incidentele waarnemingen van foeragerende of overvliegende dieren. Er is geen sprake van in gebruik zijnde nesten of een functie als essentieel foerageergebied voor havik in het projectgebied of directe omgeving.

Effectbeoordeling
Gelet op de afwezigheid van nestlocaties en een functie als essentieel foerageergebied voor havik in het projectgebied is een negatief effect van de voorgenomen ontwikkelingen op deze soort uitgesloten. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor havik is niet nodig.

4.6 Sperwer

Nestlocaties en foerageergebied
Tijdens de locatieonderzoeken zijn geen exemplaren of sporen van sperwer waargenomen. Uit eerdere waarnemingen blijkt dat sperwers in het projectgebied foerageren (NDFF; waarneming.nl). Dit betreft enkele waarnemingen van foeragerende of overvliegende dieren. Er is geen sprake van in gebruik zijnde nesten binnen het projectgebied of directe omgeving. Het projectgebied heeft een functie als foerageergebied voor sperwer. Gelet op het beperkte gebruik van het projectgebied als foerageergebied en de ruime aanwezigheid van alternatief foerageergebied in de directe omgeving is van een functie als essentieel foerageergebied voor sperwer binnen het projectgebied geen sprake.

Effectbeoordeling
Gelet op de afwezigheid van nestlocaties en een functie als essentieel foerageergebied voor sperwer in het projectgebied is een negatief effect van de voorgenomen ontwikkelingen op deze soort uitgesloten. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor sperwer is niet nodig.

4.7 Boomvalk

Nestlocaties en foerageergebied
Tijdens de locatieonderzoeken is eenmaal een boomvalk waargenomen foeragerend boven de agrarische percelen (september 2020). Er is geen gebruik van nesten door boomvalk of territorium- of nest-indicerend gedrag waargenomen. Uit eerdere waarnemingen blijkt dat boomvalken incidenteel het projectgebied passeren of gebruiken om te foerageren (NDFF; waarneming.nl). Er is geen sprake van in gebruik zijnde nesten binnen het projectgebied of directe omgeving. Het projectgebied heeft een functie als foerageergebied voor boomvalk. Gelet op het beperkte gebruik van het projectgebied als foerageergebied en de ruime aanwezigheid van alternatief foerageergebied in de directe omgeving is van een functie als essentieel foerageergebied voor boomvalk binnen het projectgebied geen sprake.

Effectbeoordeling
Gelet op de aanwezigheid van kraaiennesten in vrijwel alle houtopstanden in en rondom het projectgebied en uitgaande van het behoud van deze houtopstanden is er geen sprake van een negatief effect op de beschikbaarheid van nestlocaties voor boomvalk als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling. Gelet op de afwezigheid van nestlocaties en een functie als essentieel foerageergebied voor boomvalk in het projectgebied is een negatief effect van de voorgenomen ontwikkelingen op deze soort uitgesloten. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor boomvalk is niet nodig.

4.8 Torenvalk

Nestlocaties en foerageergebied
Tijdens meerdere locatieonderzoeken zijn boven het projectgebied passerende en foeragerende torenvalken waargenomen. Er is geen gebruik van nesten door torenvalk of territorium- of nest-indicerend gedrag waargenomen. Ook uit eerdere waarnemingen is het gebruik van het projectgebied als foerageergebied bekend (NDFF; waarneming.nl). Er is geen sprake van in gebruik zijnde nesten binnen het projectgebied. De aanwezigheid van nesten in de omgeving van het projectgebied is mogelijk. Torenvalken gebruiken vaak oude kraaien- en eksternesten en dergelijke nesten zijn in ruime mate aanwezig in de houtopstanden binnen en net buiten het projectgebied. Het projectgebied heeft een functie als foerageergebied voor torenvalk. Gelet op de ruime aanwezigheid van alternatief foerageergebied in de omgeving van het projectgebied is van een functie als essentieel foerageergebied voor torenvalk binnen het projectgebied geen sprake.

Effectbeoordeling
Gelet op de aanwezigheid van kraaiennesten in vrijwel alle houtopstanden in en rondom het projectgebied en uitgaande van het behoud van deze houtopstanden is er geen sprake van een negatief effect op de beschikbaarheid van nestlocaties voor torenvalk als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling. Gelet op de afwezigheid van een functie als essentieel foerageergebied voor torenvalk in het projectgebied is een negatief effect van de voorgenomen

ontwikkelingen op een functie als foerageergebied uitgesloten.. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor torenvalk is niet nodig.

4.9 Ransuil

Nestlocaties en foerageergebied
Tijdens de locatieonderzoeken zijn geen exemplaren of sporen van ransuilen waargenomen. Uit eerdere waarnemingen is het gebruik van het projectgebied als foerageergebied door ransuilen bekend (NDFF; waarneming.nl). Dit betreft 1 waarneming uit 2015 van een jagend exemplaar langs de Spieringplaatweg / Muidenweg. Andere waarnemingen betreffen dieren op grotere afstand van het projectgebied (> 1,5 km). De aanwezigheid van nesten van ransuilen in het projectgebied of directe omgeving is derhalve uitgesloten. Gelet op het geringe, incidentele gebruik van het projectgebied door ransuilen is van een functie als essentieel foerageergebied in het projectgebied geen sprake.

Effectbeoordeling
Gelet op de aanwezigheid van kraaiennesten in vrijwel alle houtopstanden in en rondom het projectgebied en uitgaande van het behoud van deze houtopstanden is er geen sprake van een negatief effect op de beschikbaarheid van nestlocaties voor ransuil als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling. Gelet op de afwezigheid van nestlocaties en een functie als essentieel foerageergebied voor ransuil in het projectgebied is een negatief effect van de voorgenomen ontwikkelingen op deze soort uitgesloten. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor ransuil is niet nodig.

4.10 Kerkuil

Nestlocaties en rustplaatsen
Tijdens de veldbezoeken zijn geen nesten of nest-indicatief gedrag waargenomen van de kerkuil. Er is wel een individu van de kerkuil meermaals waargenomen in het niet-afgebouwde zwembad (Afb. 4.10.1). In deze bebouwing zijn ook vele sporen (braakballen en krijtsporen) gevonden van de kerkuil. Het aantal sporen en waarnemingen duidt op een verblijfplaats van de kerkuil. Deze verblijfplaats is in gebruik als rustplaats, binnen een netwerk van rustplaatsen, door een enkel individu van de kerkuil. Er is geen sprake van gebruik van de verblijfplaats als nestlocatie. Eerdere, incidentele waarnemingen van foeragerende of overvliegende dieren uit de directe omgeving van het projectgebied (NDFF; waarneming.nl) ondersteunen dit beeld.

Foerageergebied
Het projectgebied en omgeving is gelet op de aanwezigheid van bos, open landschap met akkers en boerderijen geschikt als foerageergebied. Gelet op de ruime aanwezigheid van alternatief foerageergebied in de omgeving is van een functie als essentieel foerageergebied in het projectgebied geen sprake.

Effectbeoordeling
De voorgenomen ontwikkeling resulteert in verlies van een rustplaats van kerkuil. Gelet op het ontbreken van een functie als essentieel foerageergebied is van een verlies van essentieel foerageergebied als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling geen sprake. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming is voor de uitvoering van de werkzaamheden nodig m.b.t. het verlies van een rustplaats van de kerkuil.

Afb. 4.10.1 Krijtstrepen en braakballen van een kerkuil in het in aanbouw zijnde zwembad.

4.11 Huismus

Nestlocaties

Tijdens de veldbezoeken zijn 2 nestlocaties van de huismus waargenomen. Beide nestlocaties bevinden zich in het entreegebouw met receptie aan de huidige hoofdingang van het Waterpark (Afb. 4.11.1). Een nest bevindt zich onder de onderste dakpannenrij in de noordoosthoek van het gebouw. Het andere nest bevindt zich onder de dakpannen aan de noordzijde van de dakkapel aan de oostzijde van het dak. Er zijn geen nestlocaties of nest-indicatief gedrag waargenomen bij de andere bebouwing binnen het projectgebied. Uit eerdere waarnemingen blijkt de aanwezigheid van huismussen bij de recreatiewoningen langs de Arneplaatweg en de boerderij aan de Muidenweg 10 (NDFF; waarneming.nl).

Afb. 4.11.1 Locaties van twee huismusnesten (rode cirkels) in het entreegebouw (links) en huismussen bij de twee nesten (midden en rechts).

Schuilplaatsen en foerageergebied
Tijdens de veldbezoeken zijn meerdere huismussen schuilend waargenomen in de hagen en heggen rondom het entreegebouw van het Waterpark Veerse Meer. Foeragerende huismussen gebruiken deze groenstructuren om in te schuilen en als uitvalsbasis bij het foerageren. De hagen en heggen binnen een straal van ca. 50 m rondom de verblijfplaatsen vervullen daarmee een functie als essentiële schuilplaats. Huismussen zijn foeragerend waargenomen in een groot deel van het Waterpark met een duidelijke concentratie rondom het entreegebouw. In de speeltuin met zandbak zijn slechts incidenteel huismussen waargenomen, zodat van een essentiële functie voor het nemen van stofbaden geen sprake is.

Effectbeoordeling
De voorgenomen sloop van het entreegebouw resulteert in verlies van twee nestlocaties van de huismus. Het voorgenomen rooien van de aanwezige heggen en struiken resulteert in verlies van essentiële schuilplaatsen. De voorgenomen ontwikkeling van het gebied resulteert in grootschalig verlies van foerageergebied. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming is voor uitvoering van de werkzaamheden benodigd m.b.t. het verlies van 2 nestlocaties, essentiële schuilplaatsen en essentieel foerageergebied van de huismus. De locaties aan de Arneplaatweg en de Muidenweg 10 waar eerder huismussen zijn waargenomen vallen buiten de invloedsfeer van de voorgenomen ontwikkeling, zodat van verlies van eventueel aanwezige nestplaatsen, schuilplaatsen en/of foerageergebied aldaar geen sprake is.

4.12 Gierzwaluw

Nestlocaties en foerageergebied
Tijdens de veldbezoeken zijn geen gierzwaluwen waargenomen binnen het projectgebied. Tevens zijn geen eerdere waarnemingen bekend van gierzwaluwen in het projectgebied of directe omgeving met uitzondering van 1 waarneming van 1 exemplaar op het vliegveld Midden Zeeland in 2018 (NDFF; waarneming.nl). De aanwezigheid van nestlocaties of een functie als foerageergebied voor de gierzwaluw is derhalve uitgesloten.

Effectbeoordeling
Gelet op de afwezigheid van nestlocaties en een functie als essentieel foerageergebied voor gierzwaluw in het projectgebied is een negatief effect van de voorgenomen ontwikkelingen op deze soort uitgesloten. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor gierzwaluw is niet nodig.

4.13 Rugstreeppad

Leefgebied en voortplantingsbiotoop
Tijdens de veldbezoeken zijn geen exemplaren of ei-snoeren van rugstreeppadden waargenomen. Ook zijn er geen reacties gehoord na het afspelen van rugstreeppad geluiden. In de NDFF is een waarneming van de rugstreeppad bekend uit 1992 uit het agrarisch perceel nabij de Muidenweg 11A. Sindsdien zijn geen andere waarnemingen bekend van rugstreeppadden in het projectgebied of directe omgeving (NDFF; waarneming.nl). De aanwezigheid van rugstreeppadden in het projectgebied is uitgesloten.

Wet natuurbescherming
De voorgenomen ontwikkelingen hebben geen negatief effect op rugstreeppadden. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor rugstreeppadden is derhalve niet nodig.

5. Conclusies en advies

Groenknolorchis en kleine wolfsmelk
De aanwezigheid van groenknolorchis en kleine wolfsmelk in het projectgebied is uitgesloten. Van een negatief effect is derhalve geen sprake.

Vleermuizen
In het toiletgebouw zijn 2 zomerverblijfplaatsen (tevens mogelijk paar- en winterverblijfplaats) van gewone dwergvleermuis aanwezig. De entree van het huidige park heeft een functie als essentieel foerageergebied voor gewone dwergvleermuis. De voorgenomen ontwikkeling resulteert in verlies van de 2 verblijfplaatsen en essentieel foerageergebied langs de huidige hoofdingang van het Waterpark voor gewone dwergvleermuis. Een significant negatief effect op andere soorten is uitgesloten. Voor uitvoering van de voorgenomen ontwikkeling is een ontheffing op de Wet natuurbescherming benodigd voor de gewone dwergvleermuis.

Hermelijn en wezel
De aanwezigheid van hermelijn en wezel in het projectgebied is uitgesloten. Van een negatief effect is derhalve geen sprake.

Buizerd
In de houtopstand net ten westen buiten het projectgebied is een bezet buizerdnest aanwezig. De voorgenomen ontwikkelingen leidt niet tot verlies van deze nestplaats. Indien de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van de buizerd (februari t/m augustus) of buiten 75 m van het nest plaatsvinden, vindt geen verstoring plaats en is een ontheffing op de Wet natuurbescherming niet benodigd. Het nest in de houtopstand binnen het projectgebied is permanent verlaten.

Havik
Havik maakt incidenteel gebruik van het projectgebied om te foerageren, maar van een functie als essentieel foerageergebied of van aanwezige nesten is geen sprake. Van een negatief effect is derhalve geen sprake.

Sperwer
Sperwer maakt incidenteel gebruik van het projectgebied om te foerageren, maar van een functie als essentieel foerageergebied of van aanwezige in gebruik zijnde nesten is geen sprake. Van een negatief effect is geen sprake.

Boomvalk
Boomvalk maakt incidenteel gebruik van het projectgebied om te foerageren, maar van een functie als essentieel foerageergebied of van aanwezige in gebruik zijnde nesten is geen sprake. Van een negatief effect is geen sprake.

Torenvalk
Torenvalk foerageert regelmatig in het projectgebied, maar in gebruik zijnde nesten zijn in het projectgebied niet aanwezig en van een functie als essentieel foerageergebied is geen sprake. Van een negatief effect is geen sprake.

Ransuil
Ransuil maakt incidenteel gebruik van het projectgebied om te foerageren, maar van een functie als essentieel foerageergebied of van aanwezige in gebruik zijnde nesten is geen sprake. Van een negatief effect is geen sprake.

Kerkuil
Het in aanbouw zijnde zwembad wordt door 1 kerkuil gebruikt als rustplaats. De voorgenomen ontwikkeling resulteert in verlies van deze rustplaats. Er is geen sprake van een functie als essentieel foerageergebied en daarmee verlies van essentieel foerageergebied als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming is nodig m.b.t. het verlies van een rustplaats van de kerkuil.

Huismus
In het entreegebouw zijn 2 nestlocaties van de huismus aanwezig. De heggen tot ca. 50 m rondom deze nestlocaties hebben een functie als essentiële schuilplaats. In het Waterpark wordt door huismussen gefoerageerd met een duidelijke concentratie rondom het entreegebouw. De voorgenomen ontwikkeling resulteert in verlies van de 2 nestlocaties, verlies van essentiële schuilplaatsen en grootschalig verlies van foerageergebied. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming is nodig voor de huismus. Uit eerdere waarnemingen blijkt de aanwezigheid van

huismussen bij recreatiewoningen langs de Arneplaatweg en de boerderij aan de Muidenweg 10, maar deze locaties vallen buiten de invloedsfeer van de voorgenomen ontwikkeling.

Gierzwaluw
De aanwezigheid van gierzwaluw in het projectgebied is uitgesloten. Van een negatief effect is derhalve geen sprake.

Rugstreeppad
De aanwezigheid van rugstreeppad in het projectgebied is uitgesloten. Van een negatief effect is derhalve geen sprake.

Wet natuurbescherming
Voor de uitvoering van de voorgenomen ontwikkelingen is een ontheffing op de Wet natuurbescherming benodigd voor de **gewone dwergvleermuis**, **kerkuil** en **huismus**. Wanneer de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van de **buizerd** of buiten 75 m van het nest plaatsvinden, is een ontheffing op de Wet natuurbescherming voor uitvoering van de werkzaamheden niet benodigd. Voor de overige soorten is geen ontheffing nodig.

Zorgplicht
De aannemer behoudt te allen tijde zijn of haar zorgplicht: ''De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, als mede voor hun directe leefomgeving. In praktijk betekent dit het a. voorkomen, b. beperken en c. ongedaan maken van schadelijke handelingen voor de natuur."

Advies
Geadviseerd wordt deze resultaten voor te leggen aan het bevoegd gezag, de provincie Zeeland. Geadviseerd wordt een ontheffing op de Wet natuurbescherming aan te vragen voor de gewone dwergvleermuis, kerkuil en huismus.

6. Bronnen

- A.S.J. van Proosdij, Rapportage quickscan flora & fauna Waterpark Veerse Meer fase 1, 2020
- A.S.J. van Proosdij, Rapportage quickscan flora & fauna Waterpark Veerse Meer fase 2, 2020
- Kennisdocument Huismus, BIJ12, 2017
- Soortenstandaard Huismus, RVO, 2014
- Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis, BIJ12, 2017
- Soortenstandaard Gewone Dwergvleermuis RVO, 2014
- Kennisdocument Rugstreeppad, BIJ12, 2017
- Soortenstandaard Rugstreeppad, RVO, 2014
- Kennisdocument Kerkuil, BIJ12, 2017
- Soortenstandaard Kerkuil, RVO, 2014
- Kennisdocument Buizerd, BIJ12, 2017
- Soortenstandaard Buizerd, RVO, 2014
- Kennisdocument Gierzwaluw, BIJ12, 2017
- Soortenstandaard Gierzwaluw, RVO, 2014
- Handreiking kleine marters, Provincie Noord-Brabant, 2017
- Aanwezigheidsprotocol van het Netwerk Groene Bureaus, 2017

http://kadviewer.map5.nl
Kadviewer is een online kaartendienst waarmee geografische locaties opgezocht kunnen worden.
Geraadpleegd op 20-10-2020

https://zoek.officielebekendmakingen.nl/
Provinciale verordening m.b.t. de Wet natuurbescherming en vrijgestelde soorten.
Geraadpleegd op 20-10-2020

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)
In de NDFF zijn waarnemingen beschikbaar met exacte locatiegegevens.
Geraadpleegd op 20-10-2020

https://www.waarneming.nl
Database van voorkomen van flora- en fauna in Nederland.
Geraadpleegd op 20-10-2020

https://www.telmee.nl
Database van voorkomen van flora- en fauna in Nederland.
Geraadpleegd op 20-10-2020

https://www.sovon.nl
Sovon.nl is een kenniswebsite met informatie over vogels.
Geraadpleegd op 20-10-2020

https://www.vogelbescherming.nl
De Vogelbescherming is een kenniscentrum met informatie over vogels.
Geraadpleegd op 20-10-2020

https://www.ravon.nl
RAVON is een kenniscentrum voor reptielen, amfibieën en vissen.
Geraadpleegd op 20-10-2020

https://www.stichtingkleinemarters.nl
SKM doet onderzoek naar kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn).
Geraadpleegd op 20-10-2020

7. Woordenlijst

Geldigheid
Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: *"Onderzoeksgegevens hebben een beperkte geldigheidstermijn. Voor vogels en soorten genoemd op Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn hanteren we daarom een geldigheidstermijn van maximaal 3 jaar. Voor soorten genoemd op de bijlage bij de wet natuurbescherming is deze periode 5 jaar."*

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in de aanleiding van het onderzoek. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

Zorgplicht
''De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, als mede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".
In de praktijk betekend dit:

1. *Voorkomen* dat er schade wordt toegebracht aan flora en fauna
2. *Beperken* dat er schade wordt toegebracht aan flora en fauna
3. *Ongedaan maken* van toegebrachte schade

Een voorbeeld van invulling geven aan de zorgplicht:

- Bij het kappen van bomen controleren op mogelijke broedgevallen buiten het broedseizoen om.

Passende gedragscode
Een gedragscode is een ontheffing voor de beschreven maatregelen in bepaalde werken. De gedragscode geeft invulling aan de zorgplicht en het zorgvuldig handelen. Er zijn diverse gedragscodes, afhankelijk van het type werk: besteding beheer en onderhoud of ruimtelijke ingrepen.
Gedragscode worden goedgekeurd door het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, en hebben een geldigheidsduur van 5 jaar. Vervolgens dienen deze opnieuw gekeurd te worden.

***De Gedragscode dient nog te worden herschreven / aangepast t.o.v. de Wet natuurbescherming 2017*

Bijlage 1 Luchtfoto projectgebied

Luchtfoto van het projectgebied (binnen het rode kader) met hierin het voormalige vakantiepark (1A), de voormalige Staatsbosbeheer camping (1B) en agrarische percelen (2).

Bijlage 2 Wet natuurbescherming

De oude natuurwetgeving met 'de Natuurbeschermingswet 1998' en 'de Flora- en Faunawet' is per januari 2017 veranderd in de Wet natuurbescherming. Hieronder wordt de inhoud van de Wet natuurbescherming toegelicht.

Natura 2000

De bescherming van de ca. 164 Natura 2000-gebieden in Nederland blijft behouden in de Wet natuurbescherming. In Natura 2000-gebieden zijn de Europese richtlijnen van kracht. De Europese Unie (EU) heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote waarde is. Om deze natuur te behouden, heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Natura 2000 is de overkoepelende naam voor gebieden die worden beschermd vanuit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Nederland telt ruim 160 Natura 2000-gebieden, welke onderdeel uitmaken van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie.

Aanwijzingsprocedure
Natura 2000-gebieden worden formeel aangewezen. Per gebied is er een aanwijzingsdocument gemaakt door het ministerie met daarin:

- Instandhoudingsdoelen; welke doelsoorten en habitats gaat het, en wat is de doelstelling ten aanzien van die soorten en/of habitats;
- Begrenzing; welk areaal is beschermd.

Beheerplannen
Voor ieder gebied moet binnen drie jaar een beheerplan worden vastgesteld. In het beheerplan staat welke natuurwaarden er zijn en of deze beschermd en/of ontwikkeld moeten worden. Er staat ook in hoe het gerealiseerd moet worden. Verder wordt er in aangegeven welke externe facturen de instandhoudingsdoelen mogelijk negatief kunnen beïnvloeden. Deze beheerplannen worden vastgesteld door het Rijk of door de Provincie.

Vergunning
Voor de uitvoering van werkzaamheden welke mogelijk schade toebrengen aan een door Natuurbeschermingswet beschermd gebied, geldt dat deze acties in principe verboden zijn. Indien een groter maatschappelijk belang aanwezig is, dient er een vergunningsprocedure te worden doorlopen. Hierbij geldt de volgende regel: '*activiteiten mogen in principe alleen worden uitgevoerd wanneer er geen significante schade aan beschermde natuurwaarde ontstaat'.*

<u>Beschermde Natuurmonumenten</u>
Voorheen waren naast Natura 2000-gebieden ook Beschermde Natuurmonumenten beschermd conform de gebiedsbescherming. De bescherming van Beschermde Natuurmonumenten is vervallen. Provincies kunnen wel besluiten om deze gebieden alsnog te beschermen via het provinciale beleid. De provincie voegt de gebieden toe aan het Natuurnetwerk Nederland of wijst ze aan als bijzonder provinciaal natuurgebied of -landschap.

Natuurnetwerk Nederland

Aanvullend op de natuurwetgeving is er natuurbeleid. Natuurbeleid is een zachter kader dan de natuurwetgeving, maar is eveneens van belang voor ruimtelijke plannen. Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden (voorheen Ecologische Hoofdstructuur). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Via de Nota Ruimte is het toetsingskader voor het Natuurnetwerk Nederland geregeld.

In Natuurnetwerk Nederland liggen de volgende natuurgebieden:

- Bestaande natuurgebieden (waaronder de 20 Nationale Parken)
- Gebieden waar nieuwe natuur wordt aangelegd
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer
- Ca. 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, het Nederlandse deel van de Noordzee en de Waddenzee
- Alle Natura 2000-gebieden

Houtopstanden

De Wet natuurbescherming spreekt over een houtopstand indien sprake is van een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:

a. een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of
b. bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen

De Wet natuurbescherming heeft geen betrekking op:

a. houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
b. houtopstanden op erven of in tuinen;
c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
e. kweekgoed;
f. uit populieren of wilgen bestaande:
    1°. wegbeplantingen;
    2°. beplantingen langs waterwegen, en
    3°. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
g. het dunnen van een houtopstand;
h. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
    1°. ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
    2°. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
    3°. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij Gedeputeerde Staten (Artikel 4.2).

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming benoemt niet welke concrete activiteiten wel of niet zijn toegestaan. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Er is een stappenplan opgesteld door Ministerie van Economische Zaken (Bijlage 4). Met dit stappenplan kan worden bepaald of een ontheffing nodig is of dat er gebruik kan worden gemaakt van een vrijstelling.

<u>Bevoegdheid</u>
De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen ligt bij de provincies. Enkel bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk het bevoegd gezag.

<u>Beschermingsregime</u>
De Wet Natuurbescherming kent de onderstaande beschermingsregimes. Elk van deze beschermingsregime kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor een vrijstelling of ontheffing van de verboden.

- Soorten van de Vogelrichtlijn
- Soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn
- Andere soorten (bescherming vanuit nationaal oogpunt)

Om te mogen afwijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan de volgende criteria zijn voldaan.

- Er mag worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is
- Tegenover de afwijking van het verbod moet een in de wet genoemd belang staan (bijv. volksgezondheid of openbare veiligheid)
- De ingreep mag geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van een soort

De verbodsbepalingen voor Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten zijn gericht op bescherming van de individuen van de soorten. De verbodsbepalingen mogen enkel overtreden worden met een ontheffing (het 'nee, tenzij-principe'). Bij het besluit of een afwijking van het verbod kan worden toegestaan, wordt niet gekeken naar de gevolgen van deze afwijking voor het individuele plant of dier, maar naar de gevolgen voor de instandhouding van de betrokken soort.

Zorgplicht

Iedereen dient voldoende rekening te houden met in het wild levende dieren en planten en de directe leefomgeving. ''De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".

Vrijstelling regelgeving

In veel gevallen is er geen ontheffing nodig, maar kan er gebruik worden gemaakt van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod. Er zijn diverse vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Bekende voorbeelden van vrijstellingen zijn onder meer het toepassen van de gedragscode of wanneer de werkzaamheden plaatsvinden in het kader van een Programmatische Aanpak of een Provinciale verordening.

Verbodsbepalingen

De verbodsbepalingen betreffende **beschermde soorten Vogelrichtlijn, artikel 3.1**

lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.

lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.

lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

De verbodsbepalingen betreffende **beschermde soorten Habitatrichtlijn, artikel 3.2**

Lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.

lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.

lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.

lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

De verbodsbepalingen **betreffende andere soorten, artikel 3.3**

lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:

onderdeel a. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;

onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of

onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Gedragscodes

In de Wet natuurbescherming is de mogelijkheid opgenomen om een vrijstelling te verkrijgen indien wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode (art 3.31). In de mogelijkheid die de wet biedt, wordt ook aangegeven dat er met betrekking tot de Europees beschermde soorten een gedragscode kan worden goedgekeurd voor ruimtelijke ontwikkelingen (naast beheer en onderhoud, waarvoor in de Flora- en Faunawet reeds een vrijstelling gold als werd gewerkt conform een goedgekeurde gedragscode). Hoewel de mogelijkheid wel wordt geboden, zijn er bij het opstellen van het stappenplan nog géén gedragscodes goedgekeurd voor de nieuwe beschermde soorten of voor de Europees beschermde soorten voor ruimtelijke ontwikkelingen. Hier dient rekening mee te worden gehouden bij de bepaling of een gedragscode van toepassing is voor de type ingreep en de voorkomende beschermde soorten.

Bijlage 3 Stappenplan Ministerie van Economische Zaken

Bijlage 4 NDFF Quickscanhulp

NDFF - quickscanhulp.nl 08-05-2020 (afstand tot plangebied 0-10 km)

Naam	Groep	Beschermingsregime	Afstand
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Bunzing	Zoogdieren		0 - 1 km
Egel	Zoogdieren		0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Huismus	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Bruinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Damhert	Zoogdieren		1 - 5 km
Dreps	Vaatplanten		1 - 5 km
Gewone zeehond	Zoogdieren		1 - 5 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Glad biggenkruid	Vaatplanten		1 - 5 km
Grijze zeehond	Zoogdieren		1 - 5 km
grote vos	Dagvlinders		1 - 5 km
Hermelijn	Zoogdieren		1 - 5 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren		1 - 5 km
Kleine wolfsmelk	Vaatplanten		1 - 5 km
Muurbloem	Vaatplanten		1 - 5 km
Muurhagedis	Reptielen	wnb-hrl	1 - 5 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Veldmuis	Zoogdieren		1 - 5 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren		1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Wespendief	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën		5 - 10 km
Bastaardkikker	Amfibieën		5 - 10 km
Bokkenorchis	Vaatplanten		5 - 10 km
Bultrug	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km

Dwergmuis	Zoogdieren		5 - 10 km
Dwergspitsmuis	Zoogdieren		5 - 10 km
Gewone dolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Grote leeuwenklauw	Vaatplanten		5 - 10 km
Meerkikker	Amfibieën		5 - 10 km
Naakte lathyrus	Vaatplanten		5 - 10 km
Noordse woelmuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Ondergrondse woelmuis	Zoogdieren		5 - 10 km
Potvis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Rosse woelmuis	Zoogdieren		5 - 10 km
Schubvaren	Vaatplanten		5 - 10 km
Steenmarter	Zoogdieren		5 - 10 km
Stijve wolfsmelk	Vaatplanten		5 - 10 km
teunisbloempijlstaart	Nachtvlinders	wnb-hrl	5 - 10 km
Wezel	Zoogdieren		5 - 10 km